

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Uddannelsesskrift

til

de offentlige Eksaminer

Odense Kathedralskole

i Juni og Juli 1895.

Statens pædagogiske Studiesamling
København. V.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGSEKSAMEN OG HOVEDEKSAMEN

VED

ODENSE KATHEDRALSKOLE

I AARET 1895.

ODENSE.

FYENS STIFTSBOGTRYKKERI.

1895.

- I. Beskrivelse af den nye Skolebygning af Bygningsinspektør *J. V. Petersen.*
- II. Indvielsen af den nye Skolebygning af Rektor *P. Petersen.*
- III. Skoleefterretninger af samme.

I. Beskrivelse af den nye Skolebygning.

Efter at der paa Budgettet for Finansaaret for 1892—93 var bleven bevilget 196,500 Kr. til Opførelse af en ny Kathedralskole i Odense efter det af vedkommende Bygningsinspektør dertil udarbejdede Forslag, bleve Arbejderne ved Opførelsen begyndte i September 1892. Den 24de Juni 1893 hejstes Kransen paa Skolebygningen, og den 20de August 1894 toges den i Brug til Undervisning.

Den nye Skolebygning er frit beliggende ved Siden af Provinsarkivet i den nye Gade, der fra Jernbanestationen fører ind til Byen, og er opført paa et dertil af Odense Slots Køkkenhave erhvervet Areal (c. 18,500 □ - Alen).

Skolen bestaar af en 3-fløjet 2-etages Bygning, der er anbragt saaledes paa Grunden, at der fra Gaden er frit Indblik i Rummet mellem de 3 Fløje.

Hovedfløjen, den egentlige Skolebygning med Længderetningen i Nord og Syd, ligger parallel med Gaden, men fjernet c. 58 Alen fra denne, og har en Længde af $77\frac{3}{4}$ Alen og en Dybde af 25 Alen. Foruden Stue og 1ste Sal, som hver have en indvendig Højde af 6 Alen, har denne Fløj en 4 Alen høj Kælder-Etage.

Skolens Hoveddør findes midt paa denne Fløj ud mod Legepladsen og fører ind til en Vestibule, der er overdækket med en Tøndehvælving. Bag Vestibulen ud mod Vestsiden af Bygningen ligger Skolens Hovedtrappe, der i 3 Løb fører fra Stue til 1ste Sal. Foruden denne Trappe findes i Hovedfløjen endnu 2 Reservetrapper, der gaa fra Kælder til Loft, og hver have sin Dør ud til Legepladsen.

Paalangs gennem Hovedfløjens Midte gaar i hver Etage en gennemløbende, $3\frac{3}{4}$ Al. bred Korridor, der modtager Lys fra et stort Vindue i hver Ende og fra Trapperummet i Bygningens Midte. Omkring denne Korridor ere de egentlige Skolelokaler beliggende.

Stue-Etagen indeholder 6 Skolestuer af 12 Alens Længde, 2 do. af 10 Alens Længde og 2 mindre paa $6\frac{1}{2}$ Alen, af hvilke sidste det ene er overladt Skolens Rektor som Skolekontor. Paa 1ste Sal findes ligeledes 6 Skolestuer af 12 Alens og 2 af 10 Alens Længde. Alle Skolestuerne ere $9\frac{1}{2}$ Al. dybe. Tvende af de større Skolestuer i øverste Etage ere indrettede til Fysik- og Naturhistorieundervisning, og ved Siden af dem findes mindre Værelser, svarende i Størrelse til de smaa Skolestuer i Stue-Etagen, indrettede til fysiske og naturhistoriske Samlinger. Over Stue-Etagens Vestibule er Lærerværelset beliggende; dette er forsynet med 2 smaa aflukkede Garderobrum.

I Kælderen er Bolig for Pedellen, Varmeapparater med tilhørende Fyrrum og Friskluftrum, Brændselsrum og et Toiletrum for Lærerne. Midt i Kælderen findes et større Rum, c. $35\frac{1}{2}$ Al. bredt og c. $13\frac{1}{2}$ Alen dybt, der er bestemt til Ophold for Eleverne i daarligt Vejr, og hvortil der er Adgang ad Reservetrapperne i hver Ende af Fløjen gennem en bred Korridor. Desuden findes

aflagt et Reserverum til Indretning af en eventuel Skolebadeanstalt.

Den nordre Sidefløj, der er $41\frac{1}{2}$ Al. lang og $17\frac{1}{2}$ Al. dyb, har ikke Kælder. Den indeholder i Stue-Etagen, hvis Gulv kun ligger 12 Tommer over det udenfor værende Terrain, en Gymnastiksal, $28\frac{1}{2}$ Al. lang, 15 Al. dyb, 9 Al. høj, med tilhørende Forplads og Rekvisitrum samt et Varmeapparat. Adgangen fra Skolefløjen til Gymnastiksalen sker ad en Trappe, der fra Skolefløjens Korridor dels fører ned til Gymnastiksalens Forplads, dels fører op til et Paaklædningsværelse, der som en Mellem-Etage paa dette Sted er indskudt mellem de 2 egentlige Etager. Tillige er der Adgang til Gymnastiksalen fra det ene af de tidligere omtalte Reservetrapperum og derigennem ogsaa Adgang fra Legepladsen.

Paa 1ste Sal i nordre Fløj findes Skolens Festsal, af samme Størrelse som Gymnastiksalen og med en Højde af 8 Alen, desuden en Skolestue paa 11 Alens Længde i Fløjens vestre Ende tæt op mod Hovedfløjens Korridor; Bjælkelaget mellem de 2 Sale bæres af 5 store Gitterbjælker af Tømmer.

I søndre Sidefløj, der er af samme Størrelse som den nordre, har Skolens Bogsamling fundet sin Plads i øverste Etage. Biblioteket bestaar af et Udlaansværelse og 7 større og mindre Rum, hvoraf et tillige er indrettet som Læsestue for studerende. Desuden findes ved Siden af Biblioteket et Par Gæsteværelser, der høre til Rektorboligen.

Denne optager Stue-Etagen og Kælderen i søndre Fløj. I Stue-Etagen er Spisestue, Dagligværelse, Kabinet og 2 Sovéværelser beliggende mod Syd, Forstue med Entré, tvende Værelser for Rektor, 1 Gæsteværelse og Badeværelse mod Nord, desuden findes et Klosetrum og 2 Trapper

der i begge Ender af Boligen føre ned til Kælderetagen. Ved Spisestuen findes et lille Opvaskerum med Vaskebord og Skabe og tillige en Elevator. Rektorboligen staar ved en bred aflukket Korridor i Forbindelse med Skolefløjen.

I Kælderen er Køkken, Spisekammer, Fadebur, Pige-kammer, Strygestue, Rullestue, Vaske- og Brændselsrum samt Korridor med Opgang til Rektors Gaard. Paa Loftet over Biblioteket er Tørreloft til Rektorboligen, og paa Skolefløjens Loft findes et Par til Boligen hørende Pulterkamre.

Foran den østre Ende af søndre Fløj er indhegnet en firkantet Gaard, der tjener som Økonomigaard til Rektorboligen; mod Øst og Syd er den hegnet med en 5 Alen høj Hegnmur, mod Nord med Plankeværk, hvori er en Port og en Dør. I Gaarden er opført et Udhus med Bindingsværks Forside, indeholdende Latrin- og Tønderum, Hønsehus og et Materialrum. Gaardspladsen er brolagt.

Foran den østre Ende af nordre Fløj er en lignende Gaard som ved Rektorboligen, men indhegnet til de 3 Sider med Hegnmur. I denne Gaard, der staar i Forbindelse med Skolens Legeplads ved 2 store Bueaabninger i den sydlige Hegnmur og er brolagt, ere Skolens Latriner og Pissoirer anbragte.

Mellem Skolebygningens 3 Fløje og de i Forlængelse af Sidefløjene anbragte indhegnede Gaarde er Skolens Legeplads, ca. 45 × 65 Alen i Firkant. Pladsen er makadamiseret og gruset; rundt om alle 4 Sider findes et bredt brolagt Fortov. Mod den nye Gade er Legepladsen hegnet med en lav Mur, hvori en Port og 2 Laager.

Mellem Legepladsen og de tvende Gaarde paa den ene Side og Gaden paa den anden Side ligger et med et

lavt Stakit indhegnet, 12 Alen bredt Areal, der er beplantet og besaaet. Nord for Skolen mellem denne og Arkivet er en aaben, grusbelagt Plads. Syd for Skolen findes Rektorhaven, der er anlagt med Græsplæner og beplantet. Vest for Skolen ligger Rektors Køkkenhave, der er forsynet med Tørreplads med 3 Tørrestativer.

Skolens Areal er overalt indhegnet: mod den nye Gade med lavere og højere Stakit, mod Arkivet og paa et Stykke mod Slottets Køkkenhave med Plankeværk, mod Syd og Vest med Hegn af Træadvæv.

Bygningen er opført af røde Mursten med Benyttelse af Motiver fra norditaliensk Murstensarkitektur. Til Sokkel og til Piller mellem Skolestuernes Vinduer er anvendt Granit. Façadernes Udsmykning er holdt i al Tarvelighed med sparsom Anvendelse af Førmsten, glasserede Sten, Kridtsten og Kalksten. Et Par Vaabenskjolde og nogle mindre Enkeltheder ere udførte af Savonnieresten. Bygningen er dækket med Skiffer.

Indvendig ere Skolelokalerne og Biblioteket udstyrede i al Tarvelighed med glatpudsede og kalkfarvede Vægge og Lofter, hvis Hjørner alle ere afrundede. Alle Skolelokaler ere forsynede med Fodbrætter og med et rundtøbende Vægbrædt i Højde med Vinduesunderkant. Vinduerne i disse Lokaler have vandret Afslutning foroven og ere i alle Skolestuer, i Lærerværelse og Solennitetssal forsynede med Forsatsrammer og Rullegardiner. Vestibule og Hovedtrapperum ere noget rigere udstyrede end de øvrige Skolelokaler, idet Lofterne i disse Rum have faaet en let Dekoration; Væggene ere foreløbig limfarvede, og selve Trappen er stafferet med livligere Farver. Paa Trapperummets Vægge ere Skolens gamle Mindetavler ophængte. Solennitetssalen, hvis Loft er inddelt i store

Kassetter, er rigere dekoreret, og Væggene helt rundt forsynede med Brystningspaneler.

I Rektorboligen er Dagligværelse, Kabinet, Spisestue samt Rektors Værelser forsynede med trukne Loftsgesimser og tildels med Brystningspaneler. Værelserne ere limfarvede, og i de fleste af Rummene er Træværket aadret Træfarve og lakeret.

I Skolefløjen er indlagt Gas til alle Skolestuer, til Lærerværelse, til Korridorer og til Solennitetssal, hvilke Rum alle ere forsynede med Lamper og Lysekroner. I Rektor- og Pedelboligen findes indlagt Gas til Kogebrug og til Belysning af de væsentligste Rum. Med Undtagelse af i Pedellens Dagligstue og enkelte af Rektorboligens Rum, som Forstue, Trappe og Køkken, er der imidlertid foreløbig ikke anbragt Gaslamper i nogen af Boligerne.

Vand med Afløb er indlagt til Gaard, Legeplads, Pissoirer og Latrinrum, til Fysik- og Naturhistorieklasserne, til Skolens Korridorer, til Varmeapparater, til Lærernes Aftrædelsesværelse, til Rektorboligens Køkken, Vaskerum, Opvaskerum og Badeværelse og til Pedellens Køkken.

Skolelokaler, Lærerværelse, Solennitetssal og Gymnastiksal opvarmes med varm Luft fra Varmeapparater, der ere anbragte i Kælderen; Rektor- og Pedelboligen med Jernovne.

Alle tre Fløje ere forsynede med Lynledninger, og elektriske Ringeapparater ere indlagte i Rektorboligen og i Skolefløjen.

Kloakledninger af saltglasserede Rør føre Overflade- og Spildevandet bort fra Skolens Grund og udenom Kælderen, hvis Ydermure ere støbte af Beton indtil Sokkelstenenes Overkant, er anbragt Drainledninger for at bortlede Grundvandet fra den temmelig vandrige Byggegrund.

De Skolelokaler, der straks ere tagne i Brug, saa-

velsom Rektors Kontor, Læseværelset, Fest- og Gymnastiksal samt Bibliotek ere monterede.

Skolestuer, som ere tagne i Brug, have Tomandsborde, Kateder med Stol, Klasetavle og Klasseskab. I Fysik- og Naturhistorieklaserne er i hver et Sæt halv-cirkelformede Borde og Bænke, hvoraf de bageste ere højere end de forreste, en Stol til Læreren samt en Klasetavle. Fysiklassen har desuden løse Skodder til at sætte for Vinduerne for at kunne gøre Klassen mørk. I Rummene til fysiske og naturhistoriske Samlinger er langs begge Sidevægge anbragt faste Vægskabe med Glasdøre og Reoler.

I Bibliotekrummene findes allevegne faste Vægghylder og fritstaaende Reoler, der ialt indeholde omtrent 1780 løbende Alen Boghylder. I Læsestuen er tillige et længere Bord og 6 Stole; i Udlaansrummet et lille Skrivebord.

Størstedelen af Inventariet er anskaffet af nyt. Fra den gamle Skolebygning er dog medtaget endel Tomandsborde, enkelte Bænke og Skabe, et Flygel, et Orgelharmonium, en Talerstol til Solennitetssalen og en Del af Gymnastikapparaterne. De medtagne gamle Inventariedele ere blevne istandsatte og malede. Til dette og til Anskaffelse af nyt Inventar var der paa Finansloven for 1894—95 bevilget 11,000 Kroner.

Byggearbejderne have paa enkelte Undtagelser nær været udbudte i Entreprise, dels ved offentlig, dels ved bunden Licitation. Murarbejdet med Levering af tilhørende Materialier og Granitarbejder har været overtaget af Murmester R. Hansen i Odense; Tømmerarbejdet med Materialier af nu afdøde Tømmermester Wulff-Andersen; Skiferdækkerarbejdet af Skiferdækkerne H. A. Andersen og A. Probst; Blikkenslagerarbejdet af Kobbersmedmester A. Wassilefsky; Vaabenskjolde og Billedskærerarbejde af

Billedskærer Sørensen; Snedkerarbejdet af Tømmermestrene J. Hansen og Henningsen samt Snedkermester Almind; Smedearbejdet af Smedemester F. Knudsen; Glarmesterarbejdet af Glarmester Iversen; Maler- og Dekorationsarbejdet af Malermester Otto Aagaard; Jernstøberarbejdet og Levering af Kakkelovne af Jernstøber H. Rasmussen; Levering af Spjeld, Ventiler og Jerndøre af Fabrikant E. Svendsen; Gas- og Vandledninger af Gasmestrene Friis og Christensen; Ringeapparater af Mekanikus F. Larsen; Brolægning- og Jordarbejdet af Brolægger H. Jørgensen; Anlæg og Beplantning af Haven af Slotsgartner Th. Rasmussen; Kloak- og Dræningsarbejder af Entreprenørerne Chr. Dinesen og Eskild Nielsen, — alle af Odense. Varmeapparaterne ere leverede af Bonnesen & Danstrup i København; Lynledningerne ere opsatte af Løjtnant Boeck i Horsens.

Det nye Skoleinventar er udført af Snedkermestrene Holger Hansen, Henning Hansen, Nikolaj Jørgensen og J. Rasmussen, alle af Odense. Bibliotekets Reoler ere leverede af de samme, der have haft Snedkerarbejdet ved Bygningen.

Varme- og Ventilationsanlægget er projekteret og ledet af Ingeniør, cand. polyt. Chr. Ramsing i København. Stadsingeniør H. Blicher i Odense har projekteret og ført Tilsyn med Brolægning-, Kloak- og Dræningsarbejderne samt Gas- og Vandledningsarbejderne, og Arkitekt N. Jakobsen har som Konduktør ført det daglige Tilsyn med Bygningernes Opførelse.

Om Opvarmningen har nysnævnte Ingeniør Ramsing givet følgende Redegørelse: Opvarmningen er ventilerende Varmluftopvarmning fra 5 Varmekamre i Kælderen, i hvilke findes Kaloriferer med Magasinfyring samt Vandbakker til Befugtning af Luften. Hjørneklasserne i Hoved-

bygningen kunne opvarmes ved Cirkulation for at opnaa en hurtigere Morgenopvarmning.

Den varme Luft tilføres Klasserne gennem murede Kanaler, forsynede med Blandingsspjeld til Regulering af Luftens Varmegrad; disse Spjeid betjenes af Fyrbøderen efter Angivelse af Afstandstermometre, der angive ham de enkelte Lokalers Temperatur ved Skalaer, anbragte umiddelbart ved de paagældende Kaloriferer.

Udsugningen af den fordærvede Luft sker til uopvarmede Skorstensrør gennem øvre og nedre Udsugningsventiler.

De to Sale (Festsalen og Gymnastiksalen) have en fælles Kalorifere og kraftig Udsugning til den store Skorsten; den udsugede Luft fra Festsalen kan bringes til at passere Gymnastiksalen, og saaledes give denne en svag Opvarmning, hvilken derefter kan forstærkes ved direkte Tilførsel af varm Luft.

Luftskiftet i Klasserne retter sig noget efter den ydre Lufts Varmegrad, men kan som Middeltal sættes til 3 Gange Lokalernes Rumfang i Timen.

II. Indvielsen af den nye Skolebygning.

Den nye Skolebygning blev taget i Brug straks ved Begyndelsen af Skoleaaret, men Indvielsen fandt først Sted den 3die September. Den begyndte med en Højtid i Skolens Festsal Kl. 2. Hans Excellence Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet Bardenfleth bærede den med sin Nærværelse. Desuden overværedes den af Geheimeetatsraad Goos, Departementschef Asmussen og Kontorchef Stemann af Ministeriet, Professorerne Gertz og Paludan af Undervisningsinspektionen, Rektor ved Metropolitanskolen Bloch, Skolens Eforat og Forstanderskab, de fyenske Landsthings- og Folkethingsmænd, Odense Byraad, samt en Del civile og militære Embedsmænd og mange af Disciplenes Forældre. Blandt de tilstedeværende vare ogsaa Overlærer Strøm, som havde vist Skolen, ved hvilken han en Række af Aar har været Lærer, den Velvillie at skrive Kantaten, og Kantor Jastrau, Skolens Sanglærer, som havde komponeret Musiken til den.

Festen indlededes med, at Skolens Disciple afsang første Del af Kantaten:

Under Hjemmets fredelige Skygge,
 I dets Arnes stille Ro og Hygge
 Vokser Sjælen i sin Barndoms Aar,
 Lærer der som i en Leg at raade
 Livets første, underfulde Gaade,
 Til hvis Bund ej Granskerøjet naar.

Føler første Gang sit Hjerte banke,
 Tænker drømmende sin første Tanke,
 Der som Spiren frem af Dybet gror,
 Finder Udtryk for sin Sorg, sin Glæde,
 Lærer stammende tilsidst at klæde
 Tanke, Vilje, Følelse i Ord.

Men hurtig svinder Vaarens Tid,
 Og mægtig lyder Livets Bud:
 Den unge skal i Verden ud
 Og prøve alskens Id.
 I Verden er ej Fred og Ro
 Som hist i Hjemmets stille Bo,
 Men der er Kamp og Strid.

Der lyder Løsnet: strid og taal!
 Der gælder snart det fast at staa,
 Snart støt og sikkert frem at gaa
 Med Øjet paa sit Maal,
 Vel rustet som til Ledingsfærd
 Med løftet Skjold, med skærpet Sværd,
 Med Brynje blank af Staal.

Hvem skal da lede
 Foden og Haanden?
 Hvem skal da smede
 Vaaben til Aanden?
 Hvem skal den lære
 Sværdet at svinge,

Skjoldet at bære,
 Viljen at tvinge,
 Saa den med Ære
 I Kampen kan gaa,
 Sejren hjembringe,
 Livsmaalet naa?

Som et Værksted for Flid, som et Arbejdets Hjem
 Aabner Skolen den unge sin Dør,
 Hver en Spire den kalder til Virksomhed frem,
 Som i Livsdybet slumrede før.

Vækker Sansen for Tankens forskellige Dragt
 I vort Lands og de fremmedes Sprog,
 Og for Ordenes stærke, forløsende Magt
 Gennem Syssel med Pen og med Bog.

Tyder Menneskets Saga fra Tidernes Gry
 Gennem Slægternes vekslende Gang,
 Lader Fortid i Nutid afspejles paany,
 Aabner Øret for Mindernes Sang.

Leder Øjet fra Dæmring til klarere Dag
 Gennem Læren om Linjer og Tal,
 Lukker op for den Kærne, der gemmer sig bag
 Fænomenernes gækkende Skal.

Fører Blikket omkring over Hav, over Jord,
 Bringer ind under Enhedens Lov
 Alt det mylrende Liv, der sig rører og gror
 Rundt omkring os i Mark og i Skov.

Lærer Sjælen at se over Jordlivet frem
 Mod det høje, det himmelske Bo,
 Hvor alt Livet skal finde sit evige Hjem,
 Og hvor Viden forenes med Tro.

Da ved ihærdig Idræt, mens Aarene gaa,
 Vokser Aanden sig smidig og stærk,
 Saa den unge ved Slutningen rustet kan staa
 Til at øve i Livet sit Værk.

Derefter holdt Rektor følgende Tale:

Paa Odense Kathedralskoles Vegne byder jeg de tilstedeværende Velkommen og takker dem, fordi de have villet give Møde paa denne vor Fest, først de Gæster, som ere komne hid fra Hovedstaden, særlig den Mand, der nylig som Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet er traadt ind i Kongens Raad, dernæst de Gæster fra Fyns Land og fra Odense By, som have efterkommet vor Indbydelse. Vi glæde os ved at se, at saa mange Fædre og Mødre have villet følge deres Sønner over i den nye Skolebygning, i hvilken disse nu daglig skulle

færdes og modtage en betydningsfuld Del af deres Udvikling. Jeg byder endelig Skolens Lærere og Disciple Velkommen. Det er vel ikke første Gang, vi ere samlede her; vi have allerede i nogen Tid mødt hinanden til dagligt Arbejde, men det er dog først i Dag, at vor Skolebygning og dermed vor Gerning her faar sin højtidelige Indvielse.

Det er godt, at der er saadanne Højtidsdage, paa hvilke Døgnets travle Gerning for en Stund lægges til Side. Vi maa ikke lade saadanne Mærkedage gaa hen, uden at vi gøre Holdt et Øjeblik, uden at vi vende Tanken tilbage til Fortiden med Tak for, hvad den gav, og uden at styrke vor Villie for de kommende Tider og bede om Hjælp fra oven. Det er for mit personlige Vedkommende med et bevæget og af forskellige Følelser betaget Sind, at jeg i denne Stund træder op for denne Forsamling paa den nye Skoles Indvielsesdag. Det er en Dag, som paa en vis Maade kan siges at have været længe forberedt. Jeg staar saaledes her foran et naaet Maal og med den Følelse af Tilfredsstillelse, som følger dermed. Men jeg staar ogsaa med den Bevidsthed, at langt den største Del af min Virksomhed som Rektor har været knyttet til den gamle Skole, hvor jeg i 23 Aar har haft min Gerning, og hvortil jeg er bleven knyttet med stærke Baand. Jeg staar her med en taknemlig Følelse, fordi det er bleven mig forundt at gøre Begyndelsen her, men ogsaa med den Bevidsthed, at jeg efter Naturens Orden ikke kan vente at virke her i en længere Aarrække.

Det er allerede flere Aar siden, at Ønsket om en bedre og større Skolebygning kom frem. Man havde først tænkt sig en Udvidelse og Forbedring af den gamle Bygning, og en saadan var ogsaa Genstand for Forhandling. Saa viste der sig Udsigt til, at den gamle

Skolebygning kunde anvendes til anden Brug, og derved paa den ene Side et Ønske om et nyt Posthus kunde opfyldes, og paa den anden Side Skolen faa en ny Bygning. Den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet gik ind paa Tanken og forberedte dens Udførelse, men det blev ikke ham, som kom til at føre den igennem. Efter at Indenrigsministeriet havde vist Sagen den Velvillie at gaa ind paa et Byttelæg af den gamle Skolebygning med tilhørende Grund mod den Grund, hvorpaa den nye Skole er bygget, og efterat Odense Kommune havde anlagt den nye Gade, som fører forbi Skolen, forelagde han Sagen for Rigsdagen, som efter nogen Overvejelse vedtog Forslaget. Vi have den Ære at se i denne Forsamling den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet Hr. Gehejmeetatsraad Goos, hvem jeg benytter Lejligheden til at bringe Tak paa Skolens Vegne. Jeg bringer ogsaa Tak til Landsting og Folkething og beder de her tilstedeværende Repræsentanter for Fyen at modtage den. Bygningsinspektør Petersen har givet Planen til Bygningen og forestaaet dens Opførelse, medens den daglige Ledelse al Arbejdet har været besørget af Arkitekt Jakobsen som Konduktør. En stor Kreds af kyndige Haandværkere, de fleste her fra Byen, har udført de enkelte Dele af Arbejdet; mange af dem ere her til Stede, og jeg beder ogsaa dem modtage min Tak for det vel udførte Arbejde. Bygningen begyndtes i September 1892, og ved Begyndelsen af indeværende Skoleaar stod den færdig til Indflytning. Den er beregnet paa at fyldestgøre de Krav, som nu stilles til en saadan Bygning, og vi antage, at det er lykkedes. Det er ikke faa Krav, der stilles baade i hygiejnisk og pædagogisk Retning. Der er en mærkelig Forskel paa, hvad man nu kræver, og hvad man lod sig nøje med for et Aarhundrede siden.

En Skole havde den Gang i Røglen to Rum. I det ene undervistes 4 Klasser paa en Gang af 4 forskellige Lærere. Kun øverste Klasse, den saakaldte Mesterlektie, havde sit eget Rum og var Rektors særlige Klasse. Nu fordres der ikke blot, at hver Klasse har sit eget Rum (for Øjeblikket ere endog alle Klasserne her delte og have altsaa hver to Rum), men der er ogsaa Fag, som kræve særlige Rum, de naturvidenskabelige, netop de Fag, som den Gang ikke kendtes i Skolen; ja, vi have her ogsaa særlige Rum til de videnskabelige Apparater, som disse Fag kræve. — Nu fordres et særligt kunstigt Varmeapparat for hele Skolen med tilhørende Ventilation; den Gang brød man sig ikke om frisk Luft; ja, der var en Tid, da man slet ikke havde kunstig Opvarmning; man frøs, og man fandt sig deri. Og hvordan vare saa disse Rum? Lave, mørke og simple, medens vi nu have faaet dem høje, lyse og smukke.

Ja, vi have faaet en Skolebygning, som vi anse for god og tidssvarende, og vi ere glade derover; men denne Glæde er forbunden med en Følelse af Ansvar. Bygmesteren og hans Mænd have løst deres Opgave og rejst Huset; nu skulle mine Medlærere og jeg løse den Opgave, som den levende Skole stiller til os. Hvad er det for en Opgave? Hvad er det for et Maal, hvortil vi skulle føre vore Disciple? Lader os betegne det ved tre Ord, som man har sat paa en Mindesten over en ung Mand, der faldt i Kampen for Sønderjylland: „Fremad, indad, op ad“. Fremad bør være Løsenet for alt Liv. Holde vi op med at gaa fremad, saa gaa vi tilbage. At staa stille er umuligt. Det gælder ogsaa Livet i Skolen. Man skal lære, saa længe man lever. Allerede den gamle vise Solon roste sig af, at han stadig lærte noget nyt, medens han blev ældre. Men det er dog særligt i den

unge Alder, at man skal lære. Hvad skal den unge da lære? Da man en Gang spurgte en Discipel, der nylig var kommen i Skole, hvad han lærte, svarede han: „Jeg lærer mine Lektier.“ Ja, det skulle I ogsaa gøre, det skal enhver flittig Discipel gøre, og uden det gaar han ikke fremad. Men hvad staar der i disse Lektier? Hvad skulle I lære? I skulle lære at kende de store Bedrifter, som Mennesker i Tidernes Løb have udført, de Riger, de have stiftet, og hvordan deres Skæbne har været. I skulle kende de store Opfindelser og Opdagelser, som kløgtige Aander have gjort, og alle de store Tanker, som de have givet Udtryk i Ord og efterladt de kommende Slægter. I skulle kende den Klode, som vi kalde Jorden, hvor vi have vor Bolig, hvordan den er indrettet af Naturen, og hvordan Menneskene have indrettet sig paa den. I skulle først og fremmest kende eders eget Tungemaal, og hvad smukt og godt Tænkere og Digtere have nedlagt deri; men I maa ogsaa kende de fremmede Kulturstaters Sprog i Oldtid og Nutid og de Tanker og Følelser, som ere givne os i dem. I skulle kende Naturens Riger og Love, og hvordan de virke i det store og i det smaa, og I skulle lære at kende den, som har skabt disse Riger og sat disse Love, som har skabt os og alle levende Væsener og styrer og leder alt. I skulle gaa fremad i alle disse Videnskaber, og saa ville I ogsaa gaa fremad i Skolen, stige fra Klasse til Klasse, indtil I en Gang naa det Maal, som I her have sat eder, hvilket det nu er af de forskellige Afslutninger, Skolen byder.

Men stille vi det Spørgsmaal, hvorfor vi lære, saa er Skolen ikke Endemaalet. Vi lære for Livet, ikke for Skolen. Det er maaske endnu mere, efter at Skolegangen er endt, at Ønsket om at komme fremad bliver levende. At blive til noget, det er det Maal, som enhver stiller

sig, og for at naa det maa vi lære noget. Vor Tid siger: „Kundskab er Magt“, og denne Sætning har Bygmesteren sat indvendig paa den store Port, som fører ind til Skolegaarden, saa at Disciplene stadig maa have den for Øje. Der er en Gang i en Skoletale*) bleven sagt: „Kundskab er Magt. Det viser sig i alle Livets Forhold baade paa Aandens og paa Haandens Omraader. Gælder det at deltage i Statens Styrelse, at føre an i Krig og i Fred, saa er Kundskab Magt. Vil man være med blandt dem, der gaa foran paa Kunstens, Industriens og Handels Omraader, saa er Kundskab Magt. Er der Tale om at dyrke Mark og Skov, at drive sit Haandværk, at styre Skibet i den rette Kurs, saa gælder det, at Kundskab er Magt. Saaledes har det altid været, men det er i endnu højere Grad Tilfældet i vore Dage end i tidligere Tider. Jo stærkere Konkurrencen bliver, jo haardere Kampen for Tilværelsen, jo bedre maa man være rustet for at bestaa i Kampen, og Kundskab er et godt Vaaben.“ Ja, saadan er der sagt, og mange stemme i. Men det Ord „Kundskab er Magt“ er dog et farligt Ord, thi det kunde let misforstaas, som om Meningen var, at Kundskab var det samme som Magt, som om Hensigten med at erhverve sig Kundskab var at erhverve sig Magt. Vi mene dog dermed kun, at Kundskaben er en Magt i Livet ved Siden af andre Magter. Det er vel gaaet andre Skolemænd som mig, at Forældre, som satte deres Børn i Skolen, have talt til dem om den store Betydning, det har for Livet at lære noget, og beklaget, at de i deres Barndom og Ungdom havde manglet Lejligheden til at lære eller forsømt at bruge den. Der er i vor Tid en stor Stræben efter at

---

*) Tale i Selskabet for Efterslægten den 4de Marts 1893 af Pastor Juul Bondo.

erhverve sig Kundskaber for derved at naa fremad, og vi kunne ikke finde denne Stræben urigtig eller unaturlig, om det end undertiden kan synes, at den maa føre til, at der bliver for mange til Aandens og for faa til Haandens Gerning, om mange end ved at naa fremad i vor Tid tænke mest paa at naa Lykkens ydre Goder. Det kan ikke være skjult for nogen, at alt, hvad der hører til den ydre Side af Menneskelivet, og alt, hvad der tjener til at drage Menneskene ud deri, har i de sidste Menneskealdre udviklet sig stærkt. Vi vide alle, hvor meget Kravene ere voksede til at omgive sig med Livets udvortes Bekvemmeligheder og Lysten til at nyde de Glæder, som Nutidens Forfinelse yder. Der gives vel en højere Nydelse af alt dette, men Fare er der for, at den omtalte Stræben kan drage Mennesket ud paa Overfladen af Livet, at fremad kan blive udad i Stedet for indad.

Den lærde Skole skal meddele Kundskab, men det gælder ikke om den Kundskab, som den meddeler, at Kundskab er Magt, saaledes som dette Ord i Almindelighed opfattes. Den Kundskab, som her meddeles, er ikke beregnet paa direkte praktisk Anvendelse, men særlig paa at udvikle Aanden, at lære Disciplene at tænke rigtigt og selvstændigt. I de Vidnesbyrd, som vi udstede for Studenterne, er der slet ikke Tale om Kundskab; de bevidne kun, at Studenten er i Besiddelse af den almindelige Dannelse og aandelige Modenhed, som udfordres til at benytte den akademiske Undervisning. Det er en forberedende Undervisning, og Afgangseksamen en forberedende Prøve, og af samme Art er, som allerede Navnet viser, den saakaldte almindelige Forberedelseseksamen. Ogsaa den er beregnet paa Aandens Dannelse. Dette maa nu ikke forstaas saaledes, som om vi kastede Vrag paa Kundskaben. Det er saa langt fra, at der netop nu

lægges større Vægt paa den end før. Vi vide, at de Forældre, som betro os deres Børn, ofte lægge stor Vægt paa Kundskaben, og det gøre vi ogsaa, thi Aandens Dannelse kan ikke erhverves uden gennem et temmelig stort Fond af positiv Viden, men vort Maal er nu en Gang ikke selve Kundskaben, men den gennem Kundskaben erhvervede Dannelse. Og saa komme vi tilbage til den gamle latinske Indskrift: litteris et humanitati — for Videnskab og Dannelse — som stod paa den gamle Skolebygning, og som vi have faaet med os herhen. Bygmesteren har sat den paa Portens ydre Side, saa at vi i al Fald udadtil føre det gode gamle Skilt, og jeg vil haabe, at vi ogsaa føre det indadtil.

Skolen skal altsaa skaffe Dannelse; den skal arbejde indad. Dannelse er et omfattende Begreb; der er ikke blot en Aandens Dannelse, men ogsaa en Villiens og Hjertets Dannelse; den skal være harmonisk. Det græske Ord Harmoni betyder Sammenføjning, Forbindelse. Men Harmoni betyder noget mere end det, at forskellige Dele føjes sammen til et Hele. Ikke enhver Sammenføjning er harmonisk. Naar flere synge sammen pas en Gang, opstaar derved ikke altid en Harmoni. Harmonien kræver et rigtigt Forhold mellem de enkelte Dele, hvorved de smelte sammen til en Enhed, til en smuk Enhed. Mennesket er ogsaa en Sammenføjning af forskellige Dele; det bestaar af Legem og Sjæl, og den ene af disse to maa ikke udvikles ensidigt paa den andens Bekostning. Men ogsaa Sjælen er sammensat. Vi pleje at skelne mellem flere Sjæleevner: Forstanden, Følelsen og Villien. Ingen af disse maa udvikles paa de andres Bekostning. Det Menneske, som ensidigt udvikler sin Forstand, bliver let koldt, medens Følelsesmennesket bliver blødt. Følelsen maa paavirkes af Villien. Men ogsaa Villien kan blive

for stærk; naar den ikke styres af Forstand og Følelse, bliver Mennesket egenraadigt og stivsindet. Skolens Opgave er vel særligt at udvikle Forstanden gennem Meddelelse af Kundskab, men den har dog ogsaa at virke paa Følelse og Villie; thi den skal hjælpe Disciplen til at blive en harmonisk Personlighed; med eet Ord: den maa være opdragende. Dette er den Del af vor Opgave, som træder mindst frem for Dagens Lys, og det kan ikke prøves ved nogen Eksamen, hvordan vi have løst den; det er langt den vanskeligste Del af vor Opgave, men vi have ikke Ret til at skyde den fra os. Paa den anden Side ere vi heller ikke ene om den; vi dele den med Hjemmet; ja vi maa kræve, at Hjemmet tager den største Del af den paa sig.

Allerede i Hjemmet viser det sig, at det er en vanskelig Gerning at være Opdrager, og det erkendes ogsaa. Hvor tidt lyder det ikke: Hvor det dog er vanskeligt at være Opdrager! Hvor tidt drøftes ikke Opdragelsesspørgsmaalene i alvorlige Hjem, og hvor tidt ere ikke Forældre uenige om Maal og Midler, ja gaa hver sine Veje! Og fra Hjemmet er det, at Barnet udgaar. Derfra kommer det til Skolen. Det har allerede modtaget sin første Paavirkning indad; ja man har villet sige: „Som Hjemmet er, saaledes er Barnet.“ Dette er nu ikke saaledes. Det fremgaar allerede af den store Forskel, der kan være paa Børn fra samme Hjem; men vist er det, at Børnene allerede kunne have en temmelig udpræget Individualitet, naar vi modtage dem, dels som en Følge af medfødt Temperament, dels som en Følge af Hjemmets Paavirkning. Her gælder det at virke paa Villien, en vanskelig Opgave. Ligesom der gives Disciple, der mangle Begavelse, saaledes er der ogsaa dem, der have liden eller ingen Villie. Paa den svage Begavelse

kan Barnet selv hjælpe ved Flid, det vil sige ved god Villie. Den svage Villie viser sig i Skolen især i Form af Dovenskab. En Mand, som har givet sig af med at give gode Raad, har sagt: „det hjælper lige saa lidt at give den dovne gode Raad som at øse Vand i et Sold“, men opgives bør det dog ikke. Den svage Villie maa støttes udenfra. Man skal følge med og se til, søge at vænne Barnet til at gøre sin Pligt. Maalet for al Opdragelse er at gøre sig selv overflødig, saa at Barnet kan gaa uden Ledebaand; men det viser sig tidt nok, at naar Støtten tages bort, svigter den svage Villie. Hvor svært det end er at bøje den genstridige og retlede den vildfarende Villie, er det dog lettere end at styrke den svage. Ogsaa her er det Opgaven at gøre sig selv overflødig, at bringe den, der skal opdrages, til at bøje sin Villie under sin bedre Viden og under den Lov, som er over os alle. Vi dele, som allerede udtalt, hele denne Opgave med Hjemmene. Om vi end ikke dele lige, om vi kun have den mindre Del, saa er det dog ogsaa for os en vanskelig Opgave. Kunde det i Hjemmet være vanskeligt for de to, Fader og Moder, at arbejde sammen, hvor meget vanskeligere er det saa ikke i Skolen at faa de mange Lærere til at arbejde sammen. Det er ikke at vente andet, end at de tidt have en forskellig Opfattelse af den hele Opdragelsesgerning og hylde forskellige Metoder, og det er ikke let at faa dem til at virke sammen og i samme Aand. Ligesom der begaas Fejl i Hjemmet, saaledes begaas der ogsaa Fejl i Skolen. Vi erkende det mangelfulde ved vor Gerning og vilde gerne gøre den bedre.

Og saa gælder det tilsidst at føre vore Disciple opad. Fremad er ikke altid opad. Det kan ikke blot være udad, men ogsaa nedad. Hvad er opad? Det er opad mod Menneskelivets Idealer, mod det sande og det

gode. — Vi skulle føre vore Disciple opad mod det sande. Det er ikke det sande i Videnskaben, det Resultat, som vi ialfald for Øjeblikket anse for det rette. Vi skulle lære dem det, men det er ikke det, som vi forstaa ved det sandes Ideal. Videnskabens Sandheder føre ikke altid opad. Historien viser os Tider, da en høj Kultur har været ledsaget af Sædernes og Religionens Forfald. Ja der er dem, der have ment, at den højere Dannelse førte nedad i sædelig Henseende i Stedet for opad. Det er saa langt derfra, at den snarere er en Betingelse for, at det gode kan udvikle sig, og det sædelige kan gaa fremad. Vi lære af Historien, at Kristendommen altid er gaaet frem i Forening med Kulturen og har arbejdet for den. Men Dannelsen bliver kun, hvad den skal være, naar den kaster sig under Guds Lov og ikke selv vil være Enehersker.

At stræbe efter det sandes Ideal bliver i denne Forstand det samme som at stræbe efter det godes Ideal. Hvad er Sandhed i denne Forstand? Mennesker have grublet derover, saa længe de overhovedet have tænkt over deres eget Liv og søgt at løse dettes Gaade, men det er hidtil ikke lykkedes noget Menneske. Vi faa kun Løsningen og Svaret fra oven, og derfor maa vi søge opad.

Saa ville vi da i vor Gerning i Skolen søge at føre vore Disciple fremad, bringe dem til at kende den dem omgivende Verden og forstaa at arbejde der, at føre dem indad, saa at de kende sig selv, og uddanne deres Personlighed, at føre dem opad, saa at de kende det Rige, som ikke er af denne Verden, og forberede sig til at blive Borgere der.

For 15 Aar siden sagde en da bekendt københavnsk Skolemand ved Indvielsen af sin Skole: „Da jeg, som Skik og Brug er, skulde lægge Grundstenen til denne

Bygning, spurgte jeg den brave Murer, som hjalp mig ved denne Lejlighed, hvorledes jeg havde at forholde mig. Han svarede roligt og bestemt: Vi pleje stedse ved denne Handling at sige: „i Navnet Gud Faders, Gud Søns og Gud den hellig Aands.“ Og saaledes sagde jeg da. Den Skik og Brug er nu ikke mere almindelig, men vi mene dog, at hvis ikke Herren bygger Huset, arbejde Bygningmændene forgæves, og vi ere idag samlede for at indvie den færdige Bygning til Herren. Og det skal nu en anden gøre.

Derefter fremsagde Adjunkt, Inspektør Zerlang anden Afdeling af Kantaten:

Som Barnet vokser i de unge Aar,
Til altfor trang er Trøjen eller Kjolen,
Saa er det gaaet ogsaa her med Skolen.
Ved Kirketaarnets Fod ej mere staar
Den gamle, mørke Skolegaard,
Og Vogne rulle daglig over
Den tomme Plads, hvor Mindet om den sover.

En anden større rejstes i dens Sted,
Beregnet paa at vare Tider lange;
Men knap et halvt Aarhundred' gled
I Tidens dunkle Bølge ned,
Før atter fandtes til de mange
Dens Rum for smaa og faa og trange.

Nu paa en aaben Plads en Bygning ny
Med høje Mure lys og prægtig troner,
Lidt mere fjernet fra den travle By,
Men nærmere de gamle Træers Kroner,
Som sende til den deres friske Luft
Med Fuglesang og Blomsterduft.

Vi ønske, at den blive maa et Ly,
Et venligt Arbejdshjem for Ungdoms Alder,
Et Værn mod mangan Uvejrssky,
Et Arnested for Tankelivets Gry,
Hvorfra den unge kan, naar Tiden kalder,

Med Tillid gaa i Verden ud,
 Hvor Livet efter ham har Bud,
 Og se, i Haab om lyse Fremtidsdage,
 Med Glæde paa sit Skoleliv tilbage.

Derpaa holdt Biskop Stein følgende Tale:

Den nye Skole har aabnet sine Døre; Ungdommen er strømmet hid; Lærerne have begyndt deres Gjerning; de nye Omgivelser have med Nødvendighed paatrykt Livet herinde i de første Uger et uvant, næsten festligt Præg. Men snart vil alt falde hen i de gamle, tilvante Forhold, og, trods al Forandring i det Ydre, kan det bestemt forudsiges om hele Skolens indre Liv: „Hvad, som var, det samme skal og vorde, og der er slet intet Nyt under Solen.“ Thi de samme Kundskaber ville her blive meddelte, de gamle Opmuntringer og Formaninger ville ogsaa her komme til Orde, de samme barnlige og ungdommelige Glæder og Sorger ville fremkalde Latter og Taarer indenfor disse Mure, saaledes som det skete under den gamle Skoles Tag; og alt medens Aarene rulle, vokser Smaadrenge til, de store fuldende Løbet, og Slægt efter Slægt vil tage Plads paa Skolens Bænke.

Det er Ungdommens Ret: med frejdig Fortrøstning at se Fremtiden imøde. Hvor lægges der ikke Planer i Barndommens Aar; hvor bygger Indbildningskraften ikke sine Slotte; hvor let er ikke Fantasiens Spring fra de dristigste Forventninger til de ønskede Maal, og for mange unges Tanke staar Livet som en Leg, hvori det er let at naa til Maalet og vinde Ærens Kranse. Men alt som Aarene gaa, bliver Synet paa Livet forandret. Mange Gange og paa mange Maader faar man tidligt at føle, at Virkeligheden byder andre Vilkaar end Drømmenes Rige; Ønskernes Bobler briste, Villien maa anspændes, Evnerne udnyttes, Fliden maa hærdes, uforudsete Forhold

tages med i Betragtning; Modet maa holdes oppe, Taalmodigheden ikke tabes, og i det store Kapløb i Verden lærer man, at Livet er ikke en Legeplads, men en Kampplads, hvor Vaabnene klirre, hvor ikke blot Dygtighed kæmper med Dygtighed, men hvor Duelighed ofte maa krydse en Klinge med fripostig Uduelighed, som, begunstiget af Lykken, jævnlig bærer Palmen hjem, en Kampplads, hvor den ene efter den anden segner i Døden, i Ungdom som i Alder, og hvor selv den lykkeligste, hvem Livet mest har føjet, ikke kommer til Banens Ende, uden at kunne føle sine Skrammer og Saar. Men jo mere Livets Strid har modnet os til Alvor, og jo bedre Guds Naade har bevaret os Troen i vore Hjerter, desto stærkere ville vi saa igen føle, at som Livet ikke er en Legeplads, hvor Mennesket skal tumle sig i idel Glæde, saaledes er det dog heller ikke blot en Valplads, hvor man, for at komme frem, maa give og modtage Slag og Stød; men Livet er, ret beset, en Skole, hvori vi skulle opdrages for det kommende Liv. Jo bedre vi kunne slutte os til alle troende Menneskers Livsanskuelse, som har fundet sit Udtryk netop i dette gamle Ord: „Livet er en Skole“, desto mere ville vi stræbe efter at finde os til Rette paa den af Skolens øverste Styrer os anviste Plads, og desto mere ville vi erfare, at der er en utrolig Mængde Lærere for en Discipel i Livets Skole. Thi ikke blot i Bøger er Kundskab at hente; men Arbejde og Sygdom, Glæde og Sorg give os nyttige Timer; Omgang med forskelligartede Mennesker danne og udvikle vor Sjæl; og mangfoldige ville ogsaa godkjende Sandheden af den hellige Bernhards Ord: „tro mig, den erfarne, Bøgen og Egen ere mine Læremestre; i Skoven vil du finde mere end i Bøgerne; Træer og Stene skulle lære dig, hvad du ikke kan lære hos de vise Mestre!“ Og

jo mere vi stille og fromt lade os danne i Livets Skole og i aandelig Forstand lade os flytte op fra Klasse til Klasse, desto mindre behøve vi at frygte den Dag, da Døds klokken bebuder os det sidste Timeskifte og ringer os ud fra denne Verdens Skolegang, og desto bedre kunne vi i Jesus Navn glæde os til, fra Skolen at gaa hjem, for at nyde Guds Børns herlige Frihed.

Men er Livet en Skole, saa gælder det om, at vi tidlig dygtiggøres til denne Skoles Gerning. Her har hvert enkelt Menneske sin særlige Opgave at røgte, som bestaar i, at udforme sin Personlighed og trofast at benytte de Pund, som Gud uddeler til enhver især, eftersom han vil. Vi leve i Maskinernes Tid, som frembringer Genstande uden Særpræg i overvældende Masse. Menneskelivet synes ligesom smittet deraf; thi de originale Personligheder, de storslaaede Karakterer blive sjældnere og sjældnere at finde, medens smaat skaarne Personer med et maskinagtigt Fællespræg mere og mere brede sig overalt. Lad være, at Dygtigheden, efter hvad der paastaas, nu er mere jævnt fordelt over Samfundet end før, det er i alt Fald kun sket paa de større, samlede Værdiers Bekostning, idet de aandelige Guldstykker, Geniernes Guldstykker, mere og mere forsvinde og ligesom byttes og udstykkes i de brugbare Talenters Smaapenge og Skillemønt. Gud skænke snart igen vort Fædreland og Folk nogle Aandens Stormænd! thi jeg er fuldelig forvissat om, at, næst efter Gjenfødselen af den Hellig Aand, kan intet i den Grad løfte og forædle et Folk, som naar store Digtere, dybe Tænkere, ædle Forskere slaa til Lyd og kalde højere Interesser frem end dem, der gaa ud paa Livets Velvære og paa smaalig Optagethed af Dagens Nyt og Døgnets Kævl. Højden og Dybden af sine aandelige Gaver kan ingen selv bestemme, men Gavens trofaste Benyttelse

beror paa os selv. Jeg vender mig nu idag til eder, I unge, som ere her tilstede, og som danne Led af den Slægt, som skal afløse os, som nu staa i vort Livs beskikkede Gerning, og jeg lægger eder alvorligt paa Sinde: bruger Ungdomsaarene vel og anvender al eders Flid paa at udvikle eders Evner, forat I engang kunne blive nyttige Mænd i vort Fædreland, og forat I kunne blive dygtiggjorte til Livet herudenfor, som om nogle faa Aar vil tage eder alle i sin alvorlige Skole!

Men den unge trænger i sin Udvikling til Støtte, og her har først Hjemmet sin store Betydning. Det ligger udenfor Opgaven i Dag at tale om Hjemmenes Gerning overfor de unge; men eder, I Forældre, som ere her til Stede, lægger jeg dog paa Sinde: overlader ikke Skolen al Opdragelse af eders Børn, arbejder ikke imod Skolen, men med Skolen ved at holde de unge til Flid og nøje Opfyldelse af deres Pligter; thi i slappe Hjem vil en slap Ungdom opvokse, men i pligtro Hjem, hvor Arbejde gaar først og Fornøjelse sidst, og hvor Forældrene selv give godt Eksempel, dér vil opvokse en Slægt, som har Marv i sine Knogler, som vil noget, og som ikke pustes over Ende af Døgnlivets lette Vinde.

Ved en Lejlighed som denne ligger det særlig nær at tale om Skolens Opgave overfor de unge; udførligt kan det ikke ske; men meget lader sig dog antyde i korte Træk. Skolens Opgave blev maaske stillet for lavt i ældre Tider, hvor vel mangan enkelt Skolemand i den lærde Skole virkede med overlegen Dygtighed og til stor Velsignelse, men hvor Flertallet af Lærerne dog kun arbejdede som „Hørere“, der kun paa udvortes Vis bragte Disciplene og Kundskaberne i Forbindelse med hverandre, og gik det ikke med det gode, saa tog man sin Tilflugt til Ferle og Ris. Men mon den lærde Skoles

Opgave ikke mangan Gang senere, under jævnlig skiftende Forsøg, er bleven stillet for højt? naar ikke blot Fag efter Fag er blevet ophobet i Skolens Plan, men naar den enkelte Lærer, i Begejstring for sit Fag, ofte stiller for store Fordringer til de unge og glemmer, at ogsaa som Lærer gjælder det, at vise sit Mesterskab ved den klare, vel afpassede Begrænsning. Skolens Opgave stilles, efter mine Tanker, kun rigtig, naar ikke blot Meddelelse af Kundskab, men de unges Opdragelse og Karakteruddannelse sættes som Maalet, der skal naas, og naar Læreren stræber efter, ikke blot ved sin Undervisning at berige, men ved sin hele Person at virke befrugtende, dannende, forædlende paa de unge. „Litteris et humanitati“ stod der som Indskrift paa den gamle Skole, og der gaves dermed til Kende, at Opgaven, som skulde løses i Huset, var, at føre de unge ind i Videnskaberne og samtidig danne dem og fremhjælpe den ædle Menneskelighed inden i dem. Den gamle Indskrift er mindre synlig paa den nye Bygning; men det er mit Haab, at den dog fremdeles staaer skrevet i Hjerterne, saa at det rigtige Maal bestandig fastholdes: at forene Kundskabers Meddelelse med Udvikling af den sande Dannelse, som skal præge et Menneskes Tankeliv, Tale og hele personlige Fremtræden. Ogsaa i dette nye Hus skal der lukkes op for Kundskabens Skatte. Modersmaalet skal formes paa de unges Læber, og deres Øjne og Hjerter skulle aabnes for det store og skønne, som vor hjemlige Litteratur har i Eje. Oldtidens Forfattere skulle, i skønsomt Udvalg, føre de unge ind i de gamle Kulturfolks mangesidige Liv og i de store, dybe Tanker, som ere tænkte for Aartusinder siden, og som fremtræde i en klassisk Form, som ingen Oversættelse til fulde kan gengive. Tallene skulle ogsaa her øve deres skærpende, tankeordnende

Gerning. Kendskab til Naturens Love, til Planternes og Dyrenes Liv, til Landenes Beskaffenhed, til Folkenes Udvikling, skal orientere Ungdommen i den Verden, hvori den lever, og Vejledning i de nyere Sprog skal hjælpe de unge til at følge med i Kulturfolkernes altid voksende Tankeudveksling og Samkvem. Men alt bør meddeles i en klog Begrænsning, saa at de unge ikke pustes op til forløren Videnskabelighed, hvormed der følger megen Indbildskhed, som om de havde slugt Alverdens Visdom, og de skulle føle, idet de forlade Skolen, at de staa kun ved Indgangen til Videnskabens Tempel, og at de have kun et første Grundlag, hvorpaa der med Flid og Anstrengelse skal bygges videre Aar efter Aar. Ogsaa i dette Hus skal det fremdeles være Opgaven, der søges løst, at Kundskaberne ikke blive et udvortes Paahæng, men at de dannende og forædlende flyde ind i Sjælene. Forat dette kan ske, have Lærernes Person og Eksempel den største Betydning. Jeg har talt til de unge; jeg har rettet Ord til Forældrene. Lad mig nu ogsaa henvende mig til denne Skoles mangeaarige, højtagtede Rektor og til de nidkære Lærere, som skulle fortsætte Gerningen under de nye Forhold. En Tak skal der bringes for Arbejdet, som er udført i det gamle Hus, hvis Frugt er den, at Odense Kathedralskole har et hædret Navn blandt vort Fædrelands lærde Skoler. Guds Velsignelse skal nedbedes over hver trofast Lærergerning, som vil blive røgtet herinde. Men jeg vil ogsaa idag henlede alle Ungdomslæreres Opmærksomhed paa den Formaning, som Paulus retter til Timotheus (1 Tim. 4, 16): „giv Agt paa dig selv og paa Lærdommen!“ thi med disse Ord giver Apostlen tilkende, at det er ikke nok at give Agt paa Lærdommen; men det gælder først og fremmest om, at give Agt paa sig selv. Vor Tid fører altid „det humane“ i Munden,

og til Trods derfor breder „det brutale“, det raa, det dyriske sig mere og mere i Samfundet. Gud give Lærerne ved alle Skoler, ogsaa ved denne, Naade til, at de ved deres hele Person maa virke forædlende og dannende paa den opvoksende Slægt, saa at den ogsaa ved Lærernes Eksempel maa blive opdraget til: at beherske sig selv, at tale Sandhed, at føre dannet Tale, og at vogte sine Læber fra Eder og Forbandelser. I Ungdomsaarene vokser Haabet sin frodige Vækst; men indenfor Skolemurene samler den opvoksende Slægt ogsaa paa Minder, som senere, jo ældre man bliver, vaagne med Klarhed og Kraft. De ædle, om end strenge Lærere vokse sig altid fastere og fastere ind i vore Sjæle og leve i vor taknemlige Erindring; men alt, hvad der mødte os i vor Ungdom, som ikke bar den sande Dannelses og Humanitets Mærke, kalder Minder frem, som ikke fryde. Nu staar den gamle Skole forladt og gaar snart en anden Bestemmelse i Møde; men Mindernes Hær vil endnu i mange Aar omsvæve dens Mure. Gud give Naade til, at Lærere og Elever i Fællesskab maa berede hverandre gode Minder i den nye Skole, som nu i Dag skal indvies!

Men selv om Skolens Lærere, ved samvittighedsfuldt at give Agt paa sig selv og Lærdommen, kunne virke forædlende og dannende paa de unge, saa er der dog kun een Lærer og Mester, som kan skabe den sande, dybe, blivende „Humanitet“ i et Menneskehjerte, og det er Jesus Kristus, den levende Guds Søn; thi i ham alene er den sande, ædle, rene Menneskelighed bleven aabenbaret i Verden; ham skulle vi alle stræbe efter at ligne; og han vil hjælpe os dertil ved sit Ord og ved sin Aand. Derfor skal Guds Ord have Plads ogsaa indenfor den lærde Skoles Mure, som en Støtte for de kristne Hjem, og som en Modvægt mod de afkristnede og slappe. Det er rigtigt,

at Skoledagen begynder med Lovsang; thi „det er godt at takke Herren og at lovsynge dit Navn, Du højeste!“ (Ps. 92,2). Det er vigtigt for de unges Tankeliv, at en alvorlig Lærer kan føre dem ind i hele den kristelige Livsanskuelse, for hvem intet sandt menneskeligt er fremmed, men som ikke standser ved Naturens Lov, men fører os tilbage til en Skaber, og som bag alle Historiens og Menneskelivets Begivenheder finder en Traad, som hviler i den ene vise Gud og Faders almægtige Haand. Men fremfor alt er det vigtigt for de unges Hjerteliv, at de, under kærlig Vejledning, lære Jesus at kende, som alene kan frelse dem i Liv og i Død. Den gamle Prædiker siger: „Ogsaa Evigheden har Gud lagt i et Menneskehjerte“ (3,11), og det er sandt; thi der er et Suk efter Gud, efter Fred, efter Opløftelse over Timelighedens Vilkaar nedlagt i os alle. Velsignelse over hver en Skole, hvor der fredes om Evighedsspiren i Børnenes Hjerter; men Herren lyser Ve over enhver, som forarger en af de smaa. De vide ikke, hvad de gøre, som, for at skaffe forøget Plads til alle mulige andre Fag, ville have Undervisning i Religion begrænset og helst helt afskaffet i vore Skoler. De saa Vind, og de ville høste Storm; thi vokser der en Slægt op, som kun spiser af Kundskabens Træ, men planmæssigt jages bort fra Livets Træ, som Gud paany har plantet her i Verden, da skal det vise sig, at Kundskaben opblæser, at de unge faa et Sind, som intet duer, og at Samfundet, som praler af det „humane“, mere og mere synker ned i det „brutale“.

Derfor vil jeg slutte med den Bøn: Send din Aand, o Gud, fornyende over vort Folk! giv dem, der styre Statens, Kirkens og Skolens Anliggender, Visdom til at fastholde, at Guds frygt styrker Riget og at Kristendommens Fortrængelse er Samfundets Opløsning! Velsign mange

Hjem til at blive kristne Hjem! giv din Aand Indgang
 i mange Skoler! velsign ogsaa denne Skole, dens Rektor,
 Lærere og Børn, og lad der fra Slægt til Slægt blive
 arbejdet trofast herinde paa, at forene Kundskab med
 Dannelse, den Dannelse, som suger sin rigeste Næring fra
 Livet i Gud! Og hermed være saa Odense Kathedralskoles
 nye Bygning indviet i Navnet Gud Faders, Guds Søns
 og Gud Hellig Aands. Amen!

Derefter afsluttedes Festen med Afsyngelsen af
 Kantatens 3die Del.

Menneskets Ønske lidet dog baader,
 Menneskets Vilje lidet formaar.
 En er den vise, som styrer og raader,
 En er den stærke, som evig bestaar.
 Alt, hvad han skabte, kærlig han freder,
 Kloderne holder han paa deres Steder,
 Uden at glemme det ringeste Kryb,
 Menneskelivet paa Vejen han leder,
 Virker i Hjerternes lønligste Dyb.
 Som kun ved Himlens befrugtende Draabe
 Blomsten af Muldet kan folde sig ud,
 Alt, hvad vi ønske, alt, hvad vi haabe,
 Kaldes til Liv kun ved Bønnen til Gud.

Saa bede vi dig, Herre, tag i din milde Favn
 Den Gerning, som paa dette Sted skal øves!
 Vi ved jo, at kun det, som øves i Dit Navn,
 Kan staa, naar i Livets Kamp det prøves.
 Værn kærlig om hver Spire, som her skal lokkes frem,
 At Verdens kolde Pust den ej skal dræbe!
 Velsign den nye Skole, og gør den til et Hjem,
 Hvor Du er i Hjerte og paa Læbe!

De samme Herrer, som havde været særlig indbudne til Indvielsesfesten paa Skolen, samledes Kl. 5 til en Middag paa Raadhuset, og om Aftenen afholdtes paa samme Sted Bal for Disciplene, hvilket Hans Ekscellence Kultusministeren beærede med sin Nærværelse, og hvor tillige de øvrige Gæster fra Hovedstaden efter Indbydelse vare tilstede, ligesaa Skolens Eforat og Forstanderskab og alle dens Lærere med Damer, ligesom ogsaa en Del af Disciplenes Forældre deltog.

III. Skoleefterretninger.

I. Eksaminer.

---

1. Afgangseksamen for studerende Disciple i 1894.

Den skriftlige Del foretoges her, ligesom ved de øvrige lærde Skoler, den 11te, 12te, 13de, 14de og 15de Juni. Den mundtlige Del foretoges i Overensstemmelse med det fra Ministeriet sendte Skema i Forbindelse med Skolens Hovedeksamen (se forrige Aars Program).

Til Afgangseksamen indstillede sig 20 af Skolens Disciple, 16 af sproglig-historisk og 4 af matematisk-naturvidenskabelig Retning og 2 Privatister af sproglig-historisk Retning.

Kandidaternes Navne.	Points i de Fag, som afsluttes i 4. Kl.	Afgangseksamen 1. Den sproglig-				
		Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk mundtl. og Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk el. Tysk*.
B. Balslev	35 $\frac{1}{3}$	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷	*mg. ÷
P. E. H. Bang	22 $\frac{1}{3}$	g. ÷	g.	g. +	g. +	*mg.
V. R. Holten Bechtolsheim	39 $\frac{1}{3}$	ug. ÷	ug. ÷	ug.	mg. +	ug. ÷
A. Beck	27	tg.	g. ÷	g. +	g. +	g.
H. N. Drejø	36	mg.	mg.	mg. +	mg. ÷	*mg.
I. V. R. Fauerholdt	36 $\frac{2}{3}$	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg. +	mg. +
A. Gottlieb	29	g. +	g. +	mg. ÷	g.	mg. ÷
E. M. V. S. v. d. Hude	32 $\frac{1}{3}$	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg.	mg. +
H. E. Heiberg Jürgensen	30 $\frac{2}{3}$	g. +	mg. ÷	ug. ÷	g. +	*mg. +
V. B. Jürgensen	30 $\frac{2}{3}$	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg.
A. T. Jørgensen	—	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg.	*mg.
K. S. Meyling	36 $\frac{1}{3}$	mg. ÷	g. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷
O. V. Møller	25	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg.
V. C. C. P. Møller	36	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷	mg. +
J. P. A. A. Petersen	36 $\frac{1}{3}$	g. +	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg. +
J. Schroll	39	mg.	mg. +	ug.	mg.	mg. +
Priv. K. Brøndsted	—	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg. ÷	g. +
Priv. N. Grønbæk	—	g. +	g.	g. ÷	tg. +	g. +

for studerende 1894.

historiske Retning.

Latin skriftl.	Lat. statarisk.	Lat. extempore.	Græsk.	Historie.	Fysik.	Hoved- karakter.	Points.
g. +	g. +	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	ug. ÷	<i>Første Karakter.</i>	94 $\frac{2}{3}$
mdl.	mg. ÷	g.	mg.	g. +	mg.	<i>Anden Karakter.</i>	69 $\frac{1}{3}$
g. +	ug.	ug.	ug. ÷	ug.	mg. +	<i>Første Karakter med Udmærkelse.</i>	105 $\frac{2}{3}$
tg.	g. ÷	g. +	g.	g.	g. +	<i>Anden Karakter.</i>	62 $\frac{2}{3}$
mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	tg.	<i>Første Karakter.</i>	88 $\frac{1}{3}$
g. +	mg. ÷	mg. ÷	mg.	g.	g.	<i>Første Karakter.</i>	90 $\frac{1}{3}$
g.	g. +	g.	mg.	mg. ÷	tg. +	<i>Anden Karakter.</i>	78 $\frac{2}{3}$
g. ÷	ug.	mg. ÷	ug. ÷	ug.	ug. ÷	<i>Første Karakter.</i>	98 $\frac{2}{3}$
mg. ÷	ug. ÷	mg. +	ug. ÷	ug.	ug.	<i>Første Karakter.</i>	99
g. +	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	g. +	<i>Første Karakter.</i>	95
mg.	ug.	mg. +	ug. ÷	ug.	ug.	<i>Første Karakter.</i>	103 $\frac{2}{3}$
g. +	mg. ÷	g. +	mg. ÷	ug. ÷	ug.	<i>Første Karakter.</i>	91 $\frac{2}{3}$
g.	mg. ÷	g.	g. +	mg. ÷	mg. ÷	<i>Første Karakter.</i>	84
mg.	mg. +	g. +	mg. +	ug. ÷	mg.	<i>Første Karakter.</i>	97 $\frac{1}{3}$
g. ÷	mg. ÷	g.	mg.	ug. ÷	mg. +	<i>Første Karakter.</i>	91
mg.	ug. ÷	mg. +	ug.	ug.	ug.	<i>Første Karakter med Udmærkelse.</i>	105 $\frac{2}{3}$
tg.	g.	g. +	g. +	ug. ÷	g. +	<i>Anden Karakter.</i>	82
g. ÷	tg. +	tg. +	tg.	g. ÷	tg.	<i>Tredie Karakter.</i>	43 $\frac{1}{3}$

2. Den matematisk.

Kandidaternes Navne.	Points i de Fag, som afsluttes i 4. Kl.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk mundtl. og Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk el. Tysk*.
A. J. Dyhr	32	g. +	mg. ÷	mg. +	g.	mg. ÷
H. P. Hansen	—	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg.	ug. ÷
L. F. Hansen	23 $\frac{3}{4}$	g. +	g. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷
G. A. Maaløe	34	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg. ÷	mg.

---

 naturvidenskabelige Retning.

Aritmetik, skriftlig.	Aritmetik, mundtlig.	Geometri, skriftlig.	Geometri, mundtlig.	Historie.	Fysik, mekanisk.	Fysik, kemisk.	Hovedkarakter.	Points.
ug. ÷	mg ÷	mg. +	ug.	mg +	mg.	mg.	<i>Første Karakter.</i>	93½
mg. +	mg. +	mg. +	ug. ÷	ug.	mg. +	mg ÷	<i>Første Karakter.</i>	101
mg. ÷	mg. ÷	mg.	ug. ÷	ug. ÷	g.	g. +	<i>Første Karakter.</i>	90½
ug. ÷	ug.	g.	ug.	ug.	ug.	ug.	<i>Første Karakter.</i>	100

Opgaverne ved den skriftlige Del af denne Eksamen vare følgende:

1. Dansk Stil (bunden Opgave). Om Luftballoner og Luftsejlads.

2. Dansk Stil (fri Opgave). Om Foreningers Betydning for Enkeltmand og for Samfundet.

3. Fransk Stil. Dronningen begyndte, skriver Greven af La Marck, med at sige til mig, at hun for to Maaneder siden i Forbindelse med Kongen havde taget den Beslutning at nærme sig til Grev Mirabeau, og at de vare blevne enige om at henvende sig til mig for at opnaa det. Hun gentog for mig, hvad hun havde sagt mig nogle Maaneder i Forvejen, nemlig¹⁾, at hun aldrig havde næret den mindste Tvivl om, at jo min Forbindelse med Grev Mirabeau udelukkende havde til Hensigt²⁾ at være Kongen til Nytte. Hun spurgte mig dernæst i en vis nysgerrig og forlegen Tone, om jeg troede, at Mirabeau slet ikke havde haft Del i Rædslerne den 5. og 6. Oktober. Jeg bevidnede da, at han tildels havde tilbragt disse tvende Dage hos mig, og at vi spiste sammen under fire Øjne, da man meldte Pariserpøbelens Ankomst til Versailles. Jeg tilføjede, at jeg dengang meget havde ønsket, at Kongens Ministre havde kunnet høre de Anskuelser, der bleve udtalte ved denne Samtale under fire Øjne, og især at de maatte have forstaaet at tilegne sig³⁾ dem.

¹⁾ nemlig = c'est que. ²⁾ udtr. »havde til eneste Hensigt«. ³⁾ tilegne sig = adopter.

4. Oversættelse fra Latin til Dansk. Anno p. u. c. DCCXI quum novi consules C. Pansa et A. Hirtius Kalendis Januariis senatum de omni rei publicæ statu consulerent, necesse erat mentionem fieri etiam de M. Antonio, qui eo ipso tempore D. Brutum Mutinæ inclusum obsidebat. Tum Q. Fufius Calenus, primus sententiam rogatus, legatos ad Antonium de pace mittendos censuit; sed M. Cicero, ab ejus sententia vehementer dissentiens, nullos legatos mitti, acta M. Antonii rescindi, præmia C. Cæsari Octaviano ceterisque, qui contra eum rem publicam defendissent, decerni placere sibi dixit. Ex ejus oratione hæc excerpimus:

»Venio ad C. Cæsarem, patres conscripti, qui nisi fuisset, quis notrum esse potuisset? Advolabat ad urbem a Brundisio homo impotentissimus, ardens odio, animo hostili in omnes bonos, cum exercitu, Antonius. Quid hujus audaciæ et sceleri poterat opponi? Nondum ullos duces habebamus, non copias; dandæ cervices erant crudelitati nefariæ; fugam quærebamus omnes, quæ ipsa exitum non habebat¹). Quis tum nobis, quis populo Romano obtulit hunc divinum adolescentem deus, qui, quum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent, subito præter spem omnium exortus prius confecit exercitum, quem furori M. Antonii opponeret, quam quisquam hoc eum cogitare suspicaretur? Magni honores habiti sunt Cn. Pompejo, quum esset adolescens, et quidem jure; subvenit enim rei publicæ; sed et ipse ætate multo robustior, et militum ducem quærentium studium paratius, et ipsum belli genus aliud erat. Non enim omnibus Sullæ causa grata erat: declarat multitudo proscriptorum, tot municipiorum maximæ calamitates. Cæsar autem multis annis minor veteranos, cupientes jam requiescere, armavit; eam complexus est causam, quæ esset senatui, quæ populo, quæ cunctæ Italiæ, quæ

dis hominibusque gratissima. Et Pompejus ad Sulla maximum imperium victoremque exercitum accessit; Cæsar se ad neminem adjunxit, ipse princeps exercitus faciendi et præsidii comparandi fuit. Pompejus adversariorum partibus agrum Picenum²⁾ habuit inimicum; Cæsar ex Antonii amicis, sed amicioribus libertatis, contra Antonium confecit exercitum. Pompeji opibus Sulla regnavit; Cæsaris præsidio Antonii dominatus oppressus est. Demus igitur imperium Cæsari, sine quo res militaris administrari, teneri exercitus, bellum geri non potest; sit pro prætore: qui honos quamquam est magnus illa ætate, tamen ad necessitatem rerum gerendarum, non solum ad dignitatem valet.

¹⁾ exitum non habet: fører ikke til noget Maal. ²⁾ I ager Picenus havde Pompejus store Godser og ypperlige Forbindelser, saa at det faldt ham let der at faa den Hær samlet, som han tilførte Sulla. Cæsar fik nogle af Antonius's Legioner til at svigte ham og træde i Tjeneste hos sig.

5. Arithmetisk Opgave.

1. Ligningen

$$x^5 - 7x^4 + 13x^3 - 17x^2 - 18x + 20 = 0$$

er tilfredsstillet af $x = 1 - 2\sqrt{-1}$; find de andre Rødder.

2. Find den største Værdi, som

$$y = 2 + x\sqrt{6} - 3x^2$$

kan faa for reelle Værdier af x .

3. Bevis, at

$$\begin{vmatrix} a & b & c & d \\ b & a & d & c \\ c & d & a & b \\ d & c & b & a \end{vmatrix} = (a + b + c + d) \begin{vmatrix} 1 & b & c & d \\ 1 & a & d & c \\ 1 & d & a & b \\ 1 & c & b & a \end{vmatrix}$$

og opløs derpaa den første Determinant i fire Faktorer af første Grad.

6. Geometrisk Opgave.

1. Konstruer et Trapez, der skal have samme Areal som et givet Kvadrat, af de to Sider, som ikke ere parallele, og den Linie, der forbinder de parallele Siders Midtpunkter.

Hvor mange Løsninger kan Opgaven faa?

2. Fire ligestore Kugler røre hverandre saaledes, at enhver af dem rører de tre andre; de ere omskrevne med en Kegleflade, som rører en af dem langs en Cirkel og de tre andre i hver sit Punkt.

Find denne Kegleflades Toppunktsvinkel.

3. Find Ligningen for en Cirkel, som gaar gennem Koordinanternes Begyndelsespunkt (retvinklet System) og rører de to Linier

$$3x + 2y = 0 \text{ og } 3x - 2y = 1.$$

7. Beregningsopgave.

I en konveks, indskrivelig Firkant ABCD ere
 $AC = 30,408$; $BD = 27,614$; $\angle A = 123^\circ 17' 45''$;
 $\angle AOD = 64^\circ 35' 19''$,

idet O er Diagonalernes Skæringspunkt. Beregn Firkantens øvrige Vinkler, den omskrevne Cirkels Radius og Siderne.

8. Opgave i Projektionstegning.

Først tegnes Billederne af en ret Linie, hvis Spors vandrette Billeder begge ere givne, og hvis Vinkel med den vandrette Billedplan er 45° .

Dernæst tegnes Skæringslinierne mellem Billedplanerne og en Omdrejningscylinderflade, som har den rette Linie til Akse, og hvis Radius har en given Længde.

2. Almindelig Forberedelseseksamen og 4de Klases Hovedeksamen foretoges i den i forrige Aars Program angivne Orden.

Til almindelig Forberedelseseksamen indstillede sig
5 Disciple.

Til 4de Klasses Hovedeksamen indstillede sig 26
Disciple, 19 af den sproglig-historiske og 7 af den
mathematisk-naturvidenskabelige Retning.

En af disse, C. A. Enghoff, blev ved Sygdom hindret
i at give Møde. Ved Ministeriets Skrivelse af 21. Juni
1894 tillodes det ham at indstille sig til Sygeekssamen
i Begyndelsen af næste Skoleaar.

Desuden indstillede sig til forskellige Tillægsprøver
7 Privatister, af hvilke 2 ikke bestod. Af de øvrige 5
havde 4 bestaaet almindelig Forberedelseseksamen:
T. C. M. Barfoed i 1883 ved Efterslægtsskabets
Skole i Kjøbenhavn (med 3 Sprog); C. L. Christiansen
i 1894 ved Universitetet (uden Fransk); V. L. Faber
i 1892 ved Nyborg Realskole (uden Fransk; se Progr.
for 1894 Side 12) og C. F. A. Torp Paludan i 1893
ved Realskolen i Lemvig (uden Fransk). En, M. L. Bay,
havde i 1884 bestaaet Skølelærereksamen med meget
duelig. I hvilke Fag de indstillede sig, fremgaar af
Karakterlisten.

Udfaldet af disse Prøver vil ses af følgende Lister.

Navne.	Latin.	Græsk.	Fransk.	Engelsk.
T. C. M. Barfoed	g. +	—	—	—
M. L. Bay	g. ÷	mg. ÷	g. +	g. +
C. L. Christiansen	—	—	mg.	—
V. L. Faber	mg. ÷	—	—	—
C. F. A. T. Paludan	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	—

Almindelig Forberedelseksamen i 1894.

Navne.	Dansk, mundaft.	Dansk, skriftl.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geograph.	Naturhistorie.	Naturlære.	Geometri.	Regning, skriftlig.	Arithmetik.	Orden for skriftl. Arbejde.	Points.	Prøvens Udfald
U. Clemmensen	g +	g	mg. mg ÷	mg. mg ÷	—	mg ÷ ÷	g +	ug.	ug. ÷	ug.	g. +	ug.	mg.	98	Bestaaet.
E. Høyrup	mg +	mg ÷	mg + mg +	mg + mg +	mg +	ug.	ug. ÷	ug. ÷	g. +	mg.	mdl. +	mg ÷	mg.	101 $\frac{2}{3}$	Bestaaet.
A. J. v. d. Lieth	g.	g. ÷	g. +	mg. mg ÷	mg. mg ÷	g.	g. +	g. ÷	mg. +	ug.	ug. ÷	mg.	mg +	92 $\frac{2}{3}$	Bestaaet.
V. Schwanenflugel	g. ÷	g. +	mg ÷	mg ÷	g. ÷	g. +	g. +	g. ÷	tg. +	g. +	mdl. +	g. +	g. +	71 $\frac{1}{2}$	Bestaaet.
C. M. P. Sørensen	g. +	g. +	mg ÷	mg ÷	—	mg.	mg +	g. +	mg +	mg ÷	ug.	mg +	mg ÷	98	Bestaaet.

Til at bestaa kræves med 2 Sprog 45, med 3 Sprog 48 Points.

Følgende 5 Disciple have efter bestaaet 4de Klasses Eksamen i 1894 forladt Skolen.

Navne.	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Græsk.	Naturlære.	Points.
N. Aabling.....	g. +	mg. ÷	g. +	mdl +	g.	tg.	g. ÷	mg.	g. ÷	—	mg. +	36½
H. V. Ehnhuus.....	mg ÷	mg. ÷	mg +	g. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	tg. +	g.	—	mg. ÷	59½
H. Hvenegaard.....	mg.	mg.	mg +	tg +	g. +	mg.	g +	g. +	g. ÷	tg. +	—	56
H. Lindegaard.....	mg. ÷	mg. ÷	mg.	g.	g. ÷	g	tg. +	g. ÷	tg. +	g.	—	51½
J. Lollsgaard.....	g. ÷	mg +	mg.	g. +	mg +	mg +	mg.	g. +	g. +	—	mg.	69½

Til at bestaa kræves 33 Points.

Opgaverne ved den skriftlige Del af almindelig Forberedelseseksamen og 4de Klasses Hovedeksamen vare følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmaalet: Beskriv en Sørrejse!

2. Engelsk Version (alm. Forb.).

In his 'Tour in Ireland 1776—1779' Mr. Arthur Young makes among others the following remarks about the people: Dancing is very general among the poor people, almost in every cottage. Dancingmasters travel through the country from cottage to cottage, with a piper¹⁾ or blind fiddler²⁾, and the pay is sixpence a quarter. Weddings³⁾ are always celebrated with much dancing, and a Sunday rarely passes without a dance. There are very few among them who will not, after a hard day's work, gladly walk seven miles to have a dance. They are said to have many particular customs and habits connected with weddings and marriages. Thus it is a very ancient custom among the poor people in the country, that a number of neighbours fix upon⁴⁾ some young woman that ought, as they think, to be married. They also agree upon a young fellow as a proper husband for her. As soon as this point is determined, they send to the fair one's cottage to inform her that on the following Sunday 'she is to be horsed'⁵⁾, that

is, carried on the men's backs. She must then provide whisky and cider⁶⁾ for a treat⁷⁾, as all will pay her a visit. As soon as she 'is »horsed«, a hurling match⁸⁾ begins, in which the young fellow appointed for her husband has the eyes of all the company fixed upon him. If he comes off conqueror, he is certain to be married to the girl, but if another is victorious, he certainly loses her, for she is to be the prize⁹⁾ of the victor. These trials are not always finished in one Sunday; they take sometimes two or three. The hurling is a sort of cricket, but instead of throwing the ball in order to knock down a wicket¹⁰⁾, the aim is¹¹⁾ to pass it through a bent stick, the ends of which are stuck in the ground.

1) piper, Piber. 2) fiddler, Spillemand. 3) wedding, Bryllup. 4) to fix upon, at udpege. 5) to be horsed overs.: op at ride. 6) cider, Æblemost. 7) treat, Traktement, Gilde. 8) hurling match, Boldspil. 9) prize, Kamppris. 10) wicket, Gærde. 11) the aim is, det gælder.

3. Latinsk Stil (4de Klasses Eksamen).

Da Romerne havde bemægtiget sig Italien, bleve de Naboer til Carthaginienserne, som allerede længe havde været mægtige paa Sicilien. Det var derfor let at forudse, at disse to saa magtsyge¹⁾ Folk vilde komme i Krig med hinanden²⁾. Og virkelig³⁾ udbrød der snart en Krig, hvortil Aarsagen var denne. Mamertinerne, italiske Lejetropper⁴⁾, havde gjort Krigstjeneste⁵⁾ paa Sicilien. Paa Vejen⁶⁾ hjem bemægtigede de sig Messana og forsøgte at forsvare denne By imod Syracusanerne og Carthaginienserne. De bade derfor Romerne om Hjælp, og hvis de ikke havde opnaaet⁷⁾ den, vilde de næppe have holdt

Byen. Men skønt det romerske Senat i Begyndelsen havde haft Betænkeligheder⁶⁾, besluttede det dog — frygtende for, at Carthaginienserne ellers⁹⁾ skulde indtage Messina — at Hjælpen skulde bringes, og befalede i Aaret 264 f. Chr. F. Konsulen Appius Claudius at drage til Sicilien for at paaføre Carthaginienserne og Kong Hiero af Syracusæ Krig. Det saa ud til¹⁰⁾, at Carthago havde Fordelen paa sin Side¹¹⁾. Dog var Appius ikke uheldig¹²⁾, og da Hiero ikke længe efter bad Romerne om Fred, indrømmede de ham den med Glæde; thi de plejede, som I vide, at dele deres Modstandere, for at de kunde herske over dem.

¹⁾ magtsyge = begærlige efter at herske (dominari). ²⁾ inter se congregi. ³⁾ re vera. ⁴⁾ milites conducticii Italici. ⁵⁾ at gøre Krigstjeneste = militare. ⁶⁾ udtrykkes ved Partic. af redeo. ⁷⁾ at opnaa = impetrare. ⁸⁾ at have Betænkeligheder = hæsitare ⁹⁾ alioquin. ¹⁰⁾ udtrykkes ved videri. ¹¹⁾ at have Fordelen paa sin Side = være overlegen (superior). ¹²⁾ at være uheldig = male rem gerere.

4. Arithmetisk Opgave:

1. Find x og y af Ligningerne

$$x^2 - y^2 = 45$$

$$\text{og } \frac{5}{x + y} - \frac{3}{x - y} = \frac{2}{3}$$

2. Hvor mange Favne Træ indeholdt en Skov for 12 Aar siden, naar den nu indeholder 27300 Favne, og den aarlige Tilvækst er $1\frac{3}{4}$ pCt?

3. Paa et Dobbeltspor møde et Iltoget og et Godstog hinanden. En rejsende i Iltoget lægger Mærke til, at Godstoget, der er 200 Fod langt, bruger 4 Sekunder om at køre forbi ham. Hvor mange Fod i Sekundet kører Godstoget, naar Iltoget kører 30 Fod pr. Sekund? — Hvor mange Sekunder vilde den rejsende have brugt

om at komme forbi Godstoget, hvis Togene havde kørt i samme Retning?

5. Praktisk Regning (alm. Forb).

1. En Købmand køber 838 Td. 7 Skp. Korn for 9 Kr. 12 Øre pr. Td. og sender Kornet til Tyskland. Omkostningerne ved Forsendelsen udgøre 589 Kr. 32 Øre, og desuden maa han betale $5\frac{1}{2}$ pCt. af de nævnte Udgifter i Assurance og Told.

I Tyskland sælges Kornet saaledes, at Købmanden i alt tjener $11\frac{1}{2}$ pCt. Naar de 400 Tønder betales med 12 Rm. pr. Td. og Resten med 14 Rm. pr. Td., hvor stort et Svind maa der da have været? — 10 Rm. = 9 Kr.

2. Fire Personer (*A*, *B*, *C* og *D*) dele en Arv saaledes, at *A* taar en Tredjedel, *B* en Fjerdedel, *C* en Ottendedel og *D* Resten. *D* sætter sin Part i en Sparekasse, der giver $3\frac{1}{2}$ pCt. i aarlig Rente og faar 937 Kr. 86 Øre i Rente (simpel Rente) for 2 Aar 5 Maaneder. Hvor stor var Arven, hvor stor hver af de fire Parter?

6. Geometrisk Opgave.

1. Et Trapez er indskrevet i en Cirkel med Radius r ; den ene af de parallelle Sider afskærer en Bue paa 90° , og de to Sider, der ikke ere parallelle, afskære Buer, som tilsammen ere 90° . Find Trapezets Areal.

2. I en retvinklet Trekant ere Kateterne a'' og b'' . Over en af disse som Diameter er der tegnet en Cirkel; find Længderne af de Stykker, hvori Cirklen

deler Hypotenusen, udtrykte ved a og b . Ekspl. $a = 1,2$, $b = 0,5$.

3. Et Parallelogram er givet. Konstruer en lige-benet Trekant, der har samme Areal som Parallelogrammet, og hvis Toppunktsvinkel er lig med en af Parallelogrammets Vinkler.

Opgaverne ved den skriftlige Del af den i Sept. 1894 for Disc. Enghoff afholdte Sygeeksamen (se S. 46) vare følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmaalet: England som Handels- og Fabrikland.

2. Latinsk Stil.

Da Athenienserne i Aaret 405 vare besejrede af Lacedæmonierne i Hellespont, mente Alcibiades, som dengang opholdt sig i Thracien, at den Egn ikke længere var sikker for ham, og trak sig langt tilbage ind i Thracien. Men da Thracerne mærkede, at han havde bragt mange Penge med sig, lagde de Baghold for ham og berøvede ham Pengene, men kunde ikke fange ham selv. Han gik nu over til Pharnabazus i Asien, hvem han i den Grad vandt ved Smiger, at Pharnabazus foretrak ham for alle andre og skænkede ham store Gaver. Med denne Lykke var Alcibiades ikke tilfreds og kunde ikke finde sig i, at Athen overvundet trælledes for Lacedæmonierne; derfor tænkte han paa, hvorledes han kunde befri sit Fædreland, og ønskede at vinde Perserkongen for sig. Men medens han pønsede paa dette, overtalte Spartanerne, som frygtede ham, Pharnabazus til at dræbe ham. Da de, som Pharnabazus havde sendt imod ham, ikke vovede at angribe ham med Vaaben, bragte de om Natten Brænde

sammen om den Hytte, i hvilken han sov. Saa snart som han var bleven vækket ved Ildens Knitren, greb han en Dolk, thi hans Sværd var frataget ham; ved derpaa at kaste sine Klæder paa Ilden, overskred han denne. Men Barbarerne dræbte ham med Spyd paa Afstand og bragte hans Hoved til Pharnabazus.

Opholder mig: commoror; langt: penitus; lægger (Baghold): facio; vinder: capio; Smiger: blanditiae — arum; finder mig i: patior; pønser paa: molior; Brænde: ligna — orum; Hytte: casa — ae; vækker: excito; Knitren: sonitus — us; Dolk: pugio — onis; paa Afstand: eminus (Adverb.).

3. Opgaver i Arithmetik.

1. Af Ligningen $\left(\frac{5}{8}\right)^x = \frac{1}{8}$ søges x .

2. Giv Kvotienten

$$\left(\frac{\sqrt{2}}{1 - \sqrt{3}} - \frac{\sqrt{2}}{1 + \sqrt{3}}\right) : \sqrt[3]{\frac{1}{2 - \sqrt{6}} - \frac{1}{2 + \sqrt{6}}}$$

den simpleste Form.

4. Opgaver i Geometri.

1. Find Arealet af et om en Cirkel med Radius 2 Fod omskrevet Trapez, hvis ikke-parallele Sider ere 5,183 Fod og 5,817 Fod.

2. Over en Cirkels Radius som Diameter tegnes en Cirkel. Vis, at en vilkaarlig Sekant gennem de to Cirklers Røringspunkt afskærer et 4 Gange saa stort Afsnit af den store Cirkel som af den lille.

3. Konstruer en Firkant $ABCD$ af Siden AB , Diagonalen BD og Vinklerne B , C og D .

Efter at have bestaaet Prøven opflyttedes Eng-hoff definitivt i 5te Klasse.

Christian Madsen, som i 1893 havde bestaaet alm. Forberedelseksamen (uden Fransk) for Eksamenskommissionen i Kjøbenhavn og Tillægseksamen i Latin og Græsk (med mg. i begge Fag) ved Latin- og Realskolen Lyceum i Kjøbenhavn, indstillede sig med Ministeriets dertil i Skrivelse af 7de Juli 1894 givne Tilladelse ved Skoleaarets Begyndelse til Tillægseksamen i Fransk (mg. ÷) og optoges i 5te Klasse.

Niels Reinhold Blegvad, som i Juni og Juli 1894 havde bestaaet alm. Forberedelseksamen ved Samsø private Realskole med 123 Points, indstillede sig med Ministeriets dertil i Skrivelse af 6te November 1894 givne Tilladelse den 18de og 19de December til Tillægsprøve i mundtlig og skriftlig Latin, hvilken han bestod med Karakteren godt ÷.

Latinsk Stil.

Da Xerxes var bleven besejret ved Salamis af Grækernes Flaade i Aaret 480, mistede han al Tillid til sine Skibe. Han frygtede for sine Fjenders Tapperhed, og han frygtede for sin egen Frelse. Derfor raadspurgte han sin Feltherre og Svigersøn Mardonius, hvad han skulde gøre. Denne raadede ham til selv at vende tilbage til Asien med den største Del af Tropperne og kun at lade ham beholde 300000 udvalgte Soldater. Han troede, at han med dem kunde erobre Grækenland. Glad over dette Raad drog Kongen hjem til Asien. Om Vinteren sendte Mardonius Gesandter til Athenienserne, som havde begyndt at genopbygge deres af Perserne afbrændte By. Han

haabede, at de ved Løfte om større Land kunde vindes for Perserkongen; men Athenienserne vilde ikke sælge deres og Grækenlands fælles Frihed. Da drog han ind i Attica og tvang Athenienserne til anden Gang at forlade deres By. Men da han erfarede, at Spartanerne rustede sig til Krig for at hjælpe Athenienserne, trak han sig tilbage til Bøtien, hvor han bedre kunde bruge sine Ryttere, hvoraf han havde et stort Antal. Derhen fulgte Grækernes Hær ham, og Slaget blev leveret ved Plataeae. Perserne kæmpede med stor Tapperhed, men kunde ikke maale sig med de krigskyndige Spartanere, og da Mardonius var falden, flygtede de til deres Lejr. Denne blev stormet af Grækerne, og mange Persere dræbte.

lade beholde, relinquere. genopbygge, restituere. Løfte, spes. vinde, conciliare. jeg maaler mig med, par sum.

August Bournonville Stub, der i 1893 som Discipel her i Skolen bestod 4. Klasses Eksamen af sproglig historisk Retning, indstillede sig med Ministeriets dertil i Skrivelse af $\frac{5}{3}$ 95 givne Tilladelse den 6te Marts 1895 til Tillægsprøve i Naturlære, hvilken han bestod med Karakteren mg.

Lørdag den 6te April 1895 overværede Gymnastikinspektøren, Oberstløjtnant Amsinck en Prøve i Gymnastik af Disciplene.

---

2. Disciplene.

Ved Slutningen af forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 194. Af disse forlod 20 Skolen efter bestaaet Afgangseksamen for Studerende, 5 efter bestaaet almindelig Forberedelseseksamen og 5 efter bestaaet 4de Klasses Eksamen (se Side 48).

I Løbet af forrige Skoleaar udgik 4: af 2den Realkl. A. Hjort ($2\frac{4}{5}$ 94), af 2den stud. Klasse T. S. Olrik ($2\frac{2}{6}$ 94), og A. T. T. Petersen ($3\frac{0}{6}$ 94) og af 2den Realkl. K. F. H. A. Fencker ($3\frac{0}{6}$ 94). Af de tilbageblevne 160 opflyttedes af 5te Klasses 30 Disciple 24, af 4de stud. Klasses 21 Disciple 20; af 3die stud. Klasses 31 Disciple 26; 3die Realklasses 5 Disciple; af 2den stud. Klasses 27 Disciple 23; 2den Realklasses 1 Discipel; af 1ste stud. Klasses 36 Disciple 25 og af 1ste Realklasses 9 Disciple 6.

Efter Hovedeksamen før det nye Skoleaars Begyndelse udgik 3: af 3die stud. Klasse H. Christophersen og af 1ste stud. Klasse A. Alexander og A. C. P. Poulsen. Derimod optoges 35, saa at Antallet da var 192.

I Løbet af Skoleaaret udgik 8: af 3die stud. Kl. C. Aabling ($3\frac{0}{9}$ 94), af 2den stud. Kl. J. A. K. G. Kristensen ($5\frac{1}{11}$ 94), H. Rasmussen ($3\frac{1}{12}$ 94)

og P. C. Grove Rasmussen ($3\frac{1}{3}$ 95), af 1ste stud. Kl. H. F. Weinschenck ($3\frac{1}{3}$ 95), af 2den stud. Kl. J. F. C. Rosen ($\frac{6}{4}$ 95), af 5te Klasse Christian Madsen (S. af Gaardmand M. i Orte, f. $3\frac{1}{1}$ 74; opt. $20\frac{0}{8}$ 94, se Side 55) ($1\frac{6}{4}$ 95) og af 2den Realkl. L. A. Gunst ($\frac{7}{3}$ 95).

Discipel i 5te Klasse C. A. P. Enghoff afgik ved Døden $1\frac{4}{2}$ 95.

I Skoleaarets Løb optoges en Discipel, saa at Antallet nu er 184, der ere fordelte paa de forskellige Klasser, som efterfølgende alfabetisk ordnede Liste udviser. Ved de nyoptagne ere de fuldstændige Navne, Fødselsdag og Fædrenes Stilling og Opholdssted angivne.

VI Klasse. 1. P. M. Bülow*. 2. N. S. Bøgh*. 3. H. Enkebølle. 4. V. L. Faber*. 5. C. J. Hansen. 6. M. Hansen. 7. V. Hartnack*. 8. C. A. L. Haugaard. 9. E. L. Heiberg. 10. W. Kragh*. 11. E. Langkilde. 12. N. Langkilde*. 13. K. E. Larsen*. 14. O. V. F. Laub. 15. I. Lollesgaard*. 16. V. B. Lorenzen. 17. M. P. Madsen. 18. N. C. Nielsen. 19. N. Nielsen. 20. H. O. H. P. Petersen. 21. V. L. Petersen. 22. J. L. G. Rasmussen. 23. E. Talleruphuus. 24. O. H. C. Vind*.

V Klasse. 1. R. V. Balslev. 2. A. A. S. Bang. 3. A. F. Basse. 4. C. A. V. Berlème Nix. 5. H. G. Bjerager*. 6. E. Bülow. 7. Christen Laurits Christiansen* (S. af afd. Gaardejer C. i Højby, f. $\frac{5}{3}$ 77, se Side 46). 8. S. C. Eriksen. 9. H. Hansen. 10. O. Haslund*. 11. J. V. I. Høyberg. 12. H. T.

---

*) Hører til den mathematisk-naturvidenskabelige Retning.

H. Jacobsen. 13. J. C. Jørgensen. 14. H. C. Knutzen. 15. B. M. J. Krogh*. 16. B. G. C. H. Larsen. 17. E. Larsen*. 18. M. A. M. Madsen. 19. J. F. V. Mikkelsen. 20. K. E. Nielsen. 21. C. N. J. Olrik. 22. Christian Frederik August Torp Paludan (S. af Forstassistent P. i Lemvig, f. $29/4$ 77, se Side 46). 23. H. A. L. Rasmussen. 24. T. E. Rasmussen. 25. A. J. B. Uhl. 26. O. Windinge*. 27. J. R. Zerlang.

IV Klasse. a) stud. Disciple. 1. C. C. J. M. D. Andersen*. 2. F. L. P. d'Auchamp*. 3. V. Balslev*. 4. H. Elmquist. 5. H. C. Hansen*. 6. S. L. Hansen. 7. K. Haslund. 8. J. Høyrup. 9. O. W. Jensen*. 10. P. C. S. Krag Jensen. 11. J. P. Kristensen. 12. K. Lollesgaard. 13. R. H. Lollesgaard*. 14. N. P. Madsen. 15. J. N. Meier. 16. J. Mygind. 17. A. V. Nielsen. 18. A. F. M. Pedersen. 19. A. H. Petersen. 20. N. H. Rasmussen. 21. P. H. Rasmussen. 22. C. F. Raaschou. 23. Kjeld Otto Reedtz Thott* (S. af Hofjægermester Baron R. T. til Biskopstaarup, f. $30/7$ 79). 24. K. Schwanenflügel. 25. P. Seedorff*. 26. T. L. Thomsen. 27. L. F. Worsøe*.

b) Realister. 1. N. M. N. Nedergaard. 2. G. V. Petersen. 3. V. T. Schierling. 4. V. Schnackenburg. 5. F. Steffensen.

III Klasse. a) stud. Disciple. 1. J. C. Balslev. 2. V. Bang. 3. G. Brahm. 4. E. V. Brandt. 5. E.

---

*) Hører til den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

Bülow*. 6. F. Bøgh. 7. C. G. Clemensen. 8. J. Clemmensen. 9. F. C. T. A. C. Dreyer. 10. H. V. Elmquist. 11. P. G. Fangel. 12. J. K. F. Fibiger. 13. A. D. Hansen*. 14. I. H. Hansen*. 15. J. A. Heiberg. 16. C. O. Høyberg. 17. C. Karstens. 18. P. C. E. Krarup*. 19. T. H. Laub. 20. T. Leth. 21. K. V. Møller. 22. P. Nielsen. 23. I. B. Olrik. 24. Hilmer Rafn (S. af Toldkasserer R. i Aarhus, f. $31/5$ 79). 25. S. Rye*. 26. C. V. Rømeling*. 27. C. V. C. D. Sørensen*.

b) Realister. 1. A. S. Thorbæk. 2. A. J. P. Østergaard.

II Klasse. a) stud. Disciple. 1. L. Balslev. 2. H. O. Bisgaard. 3. M. C. Christensen. 4. J. Fyenbo. 5. S. Gundestrup. 6. G. I F. Hellesen. 7. H. K. Helveg. 8. J. Jørgensen. 9. Thorvald Axel Kierkegaard (S. af Højskoleforstander K. i Gummerup, f. $28/9$ 78). 10. E. C. C. H. Kaas. 11. C. T. V. Krarup. 12. C. L. Møller. 13. H. H. Møller. 14. J. C. N. Møller. 15. A. L. Pedersen. 16. Mads Peter Matthias Pedersen (S. af Dyrlæge P. i Glamsbjerg, f. $9/4$ 78, opt. $1/4$ 95). 17. P. J. Pedersen. 18. H. O. E. Petersen. 19. P. Petersen. 20. T. E. G. Rasmussen. 21. J. V. Schroll. 22. A. Seedorff. 23. C. Sørensen.

b) Realister. 1. B. A. H. Mauchenheim, kaldet Bechtolsheim. 2. C. J. R. Holm. 3. H. Larsen. 4. K. O. Madsen. 5. P. B. Lind. 6. V. M. Lollesgaard. 7. E. H. K. Petersen. 8. E. Snertinge. 9. O. D. Sørensen.

---

*) Hører til den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

I Klasse. a) stud. Disciple. 1. O. F. K. Andersen. 2. Eiler Trolle Blumensaadt (S. af Fabrikant B. i Odense, f. $1^6/3$ 83). 3. Axel Bolvig (S. af Læge B. i Bogense, f. $3^0/5$ 82). 4. N. Brandt. 5. Otto Voss Christensen (S. af Pastor emer. C. i Odense, f. $3/8$ 82). 6. Johannes Elmquist (S. af Sognepræst E. i Sanderum, f. $1^0/12$ 82). 7. Ejnar Karstensen Gundlach (S. af Sergent G. i Odense, f. $2^1/11$ 82). 8. A. P. H. Hansen. 9. Ejnar Hansen (S. af Skovfoged H. i Svindinge f. $1/8$ 82). 10. Johannes Viggo Haugsted (S. af Brygger H. i Odense, f. $2/9$ 83). 11. Daniel Rosendahl Holm (S. af af Godsforvalter H. paa Einsiedelsborg, f. $2^4/9$ 82). 12. Karl Jensen (S. af Snedker J. i Verninge, f. $2^0/12$ 83). 13. Halvor Jessen (S. af Lærer J. i Tommerup, f. $1^5/10$ 81). 14. Kai Olaf Heiberg Jürgensen (S. af afd. Herredsfoged J. i Odense, f. $5/11$ 82). 15. Axel Marius Jørgensen (S. af Gaardmand J. i Pederstrup, f. $7/2$ 81). 16. K. V. N. Kruuse. 17. Knud Peter Oluf Langkilde (S. af Styrmand L. i Odense, f. $2^7/4$ 82). 18. H. T. L. Larsen. 19. H. C. H. Mikkelsen. 20. Poul Oscar Møller (S. af Læge Møller i Otterup, f. $2^9/9$ 82). 21. Niels Juul Nielsen (S. af Forpagter N. paa Fønsvang, f. $2^6/4$ 83). 22. Jens Peter Christian Haugaard Nørretranders (S. af Kordegn N. i Nysted, f. $4/3$ 83). 23. Arley Anker Petersen (S. af Stationsforvalter P. i Gjelsted, f. $1^8/2$ 84). 24. Henry Johan Carl Paulsen (S. af afdøde Løjtnant, Telegrafbestyrer P. f. $3^0/10$ 81). 25. Holger Gustav Tage Reedtz Thott (Broder til Nr. 23 i 4de stud. Kl., f. $2^0/10$ 81). 26. T. J. J. F. Schmidt. 27. Joachim Frederik Schouw (S. af afdøde Forpagter S. f. $3^0/3$ 81). 28. Victor Seedorff (S. af Distriktslæge S. i Odense f. $3/9$ 83). 29. H. H. Stockfleth. 30. Viggo Brum-

mer Thomsen (S. af Postkontrollør T. i Odense, f. $1/5$ 83).

b) Realister. 1. Alfred Jørgen Emil Christensen (S. af Banemester C. i Odense, f. $18/12$ 81). 2. H. W. C. J. Demant. 3. Alfred Jensen (S. af Mægler J. i Odense, f. $7/8$ 81). 4. Kai Thorbjørn Klixbüll (S. af Stabssergent K. i Odense, f. $11/12$ 80). 5. Hans Marcus Johannes Larsen (S. af Mekanikus L. i Odense, f. $31/5$ 81). 6. Charles Alfred Madsen (S. af afdøde Handelsagent M. i Odense, f. $17/1$ 83). 7. Axel Bruun Muus (S. af Grosserer M. i Odense, f. $22/2$ 82). 8. A. K. H. Petersen. 9. L. S. Rømeling. 10. Laurits Hagbart Svendsen (S. af Kjøbmand S. i Odense, f. $30/9$ 82).

---

3. Undervisningen.

Alle Klasser have været delte i alle Fag undtagen i enkelte Timer i 5te og 6te Klasse*).

Fagene have været fordelte saaledes:

Rektor: Dansk Grammatik i 1 B (1 Time);	
Latin i V SS (6 Timer med alle Disciple,	
2 Timer med V SS α); Græsk i VI SS;	
Historie i IV BS	17 Timer.
Overlærer Schmidt: Mathematik i II A;	
Fysik i hele Skolen	25 —
Overlærer Johnsen: Dansk i I B (2 Timer)	
og II A; Oldnordisk i VI, V A og B;	
Tysk i II B, I A og I B; Græsk i IV SS	
og III SS	26 —
Adjunkt Zerlang: Fransk i VI SS, VI RS,	
V A, V B, IV A, IV B, III A, III B, I A	
og I B	30 —
Adjunkt Jacobsen: Latin i VI SS, III S A,	
II S A og I S A	29 —

---

*) Et R efter Klassennummeret betyder Realklasse, et S studerende Klasse, RS realstuderende og SS sprogstuderende (sproglig-historisk) Afdeling af Klassen. Hvor Klasserne i Fællesfagene ere delte i A og B, findes Realisterne i Afdelingen B.

Adjunkt Teisen: Religion i IV—I Klasse; Dansk i IV B og III B; Historie i II A og I A	25 Timer.
Adjunkt Gredsted: Dansk i II B; Latin i III S B og II S B, Græsk i V SS; Historie i VI A, VI B og V	33* —
Adjunkt Kaas: Latin i IV A; og Engelsk i hele Skolen	31 —
Adjunkt Wilhjelm: Latin i IV B, I B og VI SS β (2 Timer), Historie i IV A og IV R.; Geografi i IV A, III A, II B og I A . . .	28 —
Adjunkt Skouboe: Dansk i VI A, VI B, V A, V B og IV A; Tysk i VI, V, IV A og II A, Sprog og Lit. (Cirk. af $\frac{9}{8}$ 71 og $\frac{21}{6}$ 82 § 3) med de realst. Disciple . . .	22 —
Adjunkt Larsen: Dansk i I A; Historie i I B; Matematik i IV A, III A, II B og I A	29 —
Adjunkt Rasmussen: Dansk i III A; Historie i II B, III A og III B; Naturhistorie i hele Skolen	25 —
Adjunkt Dr. phil. Christensen: Geografi i I B, II A, III B og IV B, Matematik i V RS og VI RS	26 —
Timelærer Nielsen: Tysk i IV B, III A og III B; Matematik i IV B, III B og I B; Frihaandstegning i Realklasserne	29 —
Pastor Stahlfest Møller, fra Midten af April Pastor Chr. Møller: Religion i VI og V	2 —
Kaptajn Winge: Fransk i II A og II B . . .	6 —

---

*) Desuden 2 Timers Inspektion i Sang.

Kantor Jastrau: Skrivning og Sang i hele

Skolen ..... 14 Timer.

Kaptajn Hartnack med Lieutenant i Forstærkingen Erichsen, Oversergent Nielsen og Sergent Seebach Gymnastik i hele Skolen.

Skydeøvelserne, hvori med VI og V ogsaa IV R tager Del, have været ledede af Kaptajn Hartnack med Assistance af Stabssergent Bering.

De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de forskellige Fag vil ses af følgende Tabel:

Fagene.	VI		V		IV		III		II		I		Summa.	
	88	RS	88	RS	S	R	S	R	S	R	S	R		
Dansk	1	1	1	3	3	2	3	2	3	2	2	3	3	29
Oldnordisk	1	1	2	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	6
Tysk	(2)		(2)		2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Fransk	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	4	4	4	36
Engelsk	2	2	2	2	"	4	"	4	"	4	"	4	"	24
Latin	8	"	8	"	8	"	7	"	7	"	6	"	"	75
Græsk	6	"	6	"	5	"	5	"	"	"	"	"	"	22
Oldsager og Literatur	"	1	"	2	1	"	1	"	"	"	"	"	"	3
Religion og Bibelhist.	1		1		1	1	2	2	2	2	2	2	2	16
Historie	4	4	3		2	4	2	2	3	3	2	2	2	33
Geografi	"	"	"		1	1	1	1	2	2	2	2	2	12
Arithmetik og Regning	"	5	"	5	3	4	2	2	3	3	3	3	3	33
Geometri og geom. Tgn	"	5	"	5	2	4	2	4	3	3	2	3	3	33
Naturlære	3	6	2	4	"	2	"	2	"	"	"	"	"	19
Naturhistorie	"	"	"		2	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Skrivning	"	"	"		(1)	"	1	1	2	2	2	2	2	8
Tegning	"	"	"		"	"	2	"	2	"	1	"	"	5
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6
Gymnastik	4		4		4		4		4		4		4	24
I alt ugentlige Timer	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	416

Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede i de forskellige Klasser.*)

Dansk.

I Klasse B (Johnsen 2 Timer, Rektor 1 Time Grammatik). Til Oplæsning og Analyse er benyttet

-
- *) For at kunne optages som Discipel i Skolens 1ste (nederste) Klasse fordres at have fyldt det 11te Aar og at være vaccineret, hvorom de fornødne Attester blive at fremlægge, samt at bestaa en Prøve, ved hvilken der kræves 1) i Modersmaalet: dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatiken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift. 2) i Tysk: det vigtigste af Formlæren, i det mindste Bøjningen af Artiklerne, af svage og stærke Substantiver, af Adjektiverne, af de personlige og paaepgende Pronominer, af Hjælpeverberne og 1ste Konjugations (de saakaldte regelmæssige) Verber og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der maa udgøre 100 almindelige Oktavsider. 3) i Fransk: det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider i en Læsebog. 4) i Geografi: en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog f. Ex. Thriges eller Rimestads mindre Bøger eller Erslevs Nr. 3. 5) i Historie: En Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Lærebog f. E. Bloch: Mindre Lærebog i Historien til Brug for Skolernes Underklasser. 6) i Religion: Bibelhistorien i kort Begreb f. Ex. efter Balslevs Bog og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus. 7) i Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog f. Ex. Lützens eller Feddersens mindste. 8) i Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne

Pio og Wimmers danske Læsbog. 7 Digte af samme Bog ere lærte udenad. Bojesens Sproglære. En Stil om Ugen, jævnlig Diktat, ellers Genfortælling (til 1ste

---

udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple praktiske Opgaver som dem, der pleje at henføres under Regula de Tri.

Af Realister kræves ikke Fransk (eller Tysk), naar de kun ønske at deltage i Undervisningen i det ene af disse Fag.

I Skolens 1ste og 2den Klasse er Undervisningen fælles for alle studerende Disciple. I 3die og 4de Klasse indtræder den Forskel, at de sprogstuderende Disciple (den sproglig-historiske Retning) lære Græsk, de realstuderende Disciple (den matematisk-naturvidenskabelige Retning) Oldsager, geometrisk Tegning og Naturlære.

I 1ste og 2den Klasse er Undervisningen fælles for Realister og studerende Disciple, i 3die og 4de Kl. for Realister og Realstuderende, kun at Realisterne i Stedet for Latin og latinsk Stil undervises i Engelsk samt Tegning.

Realafgangseksamen (almindelig Forberedelseseksamen) afholdes ved Udgangen af 4de Realklasse.

Den ved Udgangen af 4de stud. Klasse afholdte Hovedeksamen giver samme Rettigheder som almindelig Forberedelseseksamen.

I 5te og 6te Klasse fortsættes Latin og Græsk og indtræder Naturlære for de sprogstuderende Disciple, medens Matematik bortfalder; for de realstuderende bortfalder Latin, medens Matematik og Naturlære fortsættes.

De, som have taget den sproglig-historiske Afgangseksamen, have Adgang til at indstille sig til alle de forskellige Fakultetseksamina ved Universitetet.

De, som have taget den matematisk-naturvidenskabelige Afgangseksamen, have Adgang til umiddelbart at indtræde som Eksaminander ved den polytekniske Læreanstalt samt til ved Universitetet at indstille sig til de under det matematisk-naturvidenskabelige samt under det filosofiske Fakultet henhørende Prøver, til statsvidenskabelig Eksamen og lægevidenskabelig Eksamen. For at kunne indstille sig til den theologiske eller den fuldstændige juridiske Embedseksamen ville de have at underkaste sig en Tillægseksamen ved Universitetet henholdsvis i Latin og Græsk og i Latin (Bekendtgørelse af 1. Juli 1872).

Juni 34 Stile). — I Klasse A (Larsen). Til Oplæsning og Analyse er benyttet Pio og Wimmer: Dansk Læsebog for Mellemlklasserne. Af samme Bog ere 7 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære. En Stil om Ugen, ofte Diktat, hyppigst Genfortælling (til 1ste Juni 36). — II Klasse B (Gredsted). Til Oplæsning og Analyse er benyttet Pio og Wimmers danske Læsebog. 6 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære. 1 Stil hveranden Uge (til 1ste Juni 20). Enkelte Værker af danske Forfattere ere oplæste af og for Klassen. — II Klasse A (Johnsen). Til Oplæsning og Analyse er benyttet samme Læsebog som i første Klasse. 5 Digte af samme Bog lærte udenad. 1 Stil hveranden Uge (til 1ste Juni 19). Bojesens Sproglære. Enkelte Værker af Oehlenschläger, Steen Blicher, Heiberg, Hostrup og Anton Nielsen oplæste af og for Klassen. — III Klasse B (Teisen). Til Oplæsning er benyttet F. Christensens og Flors Haandbøger i dansk Literatur. Desuden læst Partier af islandske Sagaer og Værker af danske Forfattere fra Holberg til Oehlenschläger. Den nordiske Mythologi efter Sigurd Müllers »Grundtræk« og en Del af den græske efter Secher. Ved Slutningen af Maj 17 Stile, mest af et fra Undervisningen bekendt Stof. I en særskilt Time er Sproglæren (efter Bojesen) gennemgaaet og indøvet ved Analyse med Realisterne, ligesom en Del af det i Fællestimerne læste særligt er gennemgaaet med dem. F. Christensens Haandbog er benyttet af Realisterne. — III Klasse A (Rasmussen). Den nordiske Mythologi er gennemgaaet efter Sigurd Müllers »Grundtræk af den nordiske Mythologi«. Værker af Holberg, J. L. Heiberg, Blicher, Goldschmidt, Ingemann og Chr. Winther ere forelæste for eller oplæste af Disciplene. En Stil er skreven hver

anden Uge (til Begyndelsen af April 17), hvortil Opgaverne for det meste have været tagne af et fra Undervisningen bekendt Stof. Til Øvelse i Oplæsning og Analyse er benyttet: Haandbog i dansk Literatur historie ved F. Christensen. — IV Klasse B (Teisen). Til Oplæsning er foruden Flors og Christensens Haandbøger benyttet Værker af danske Forfattere efter Oehlenschläger. Afsluttet Læsningen af den græske Mythologi efter Secher med nogle Forbigaaelser. Ved Slutningen af Maj 16 Stile, mest af et fra Undervisningen bekendt Stof. I en særlig Time er den sproglige Undervisning og Forfatterlæsning fortsat med Realisterne. F. Christensens Haandbog i dansk Litteratur er benyttet.

Realisterne opgive til Eksamen: Holberg: Jeppe paa Bjerget, Den politiske Kandestøber, af Peder Paars Slaget paa Universitetet, Ewald: Scener af Fiskerne, Ved Dødens Komme, Wessel: Kærlighed uden Strømper, Gaffelen, Smeden og Bageren, Baggesen: Af Kalundborg Krønike, Da jeg var lille, Oehlenschläger: Hakon Jarl, De tvende Kirketaarne, Blicher: Af »Juleferierne«, Søren Kanne, Grundtvig: Mester Ole Vind, Ingemann: Kong Frederik den Sjette, Aftensang, Heiberg: Elverhøj, Hauch: Søstrene paa Kinnekullen, Poul Møller: Den krøllede Fritz (Drengaar), Chr. Winther: Flugten, Matrosen, Hertz: Kong Renés Datter, F. Paludan-Müller: Af Adam Homo (Barndom), H. C. Andersen: Kejsereens ny Klæder, Svinedrengen, Hostrup: Soldaterløjer, Goldschmidt: Tømmerpladsen, Kaalund: Bjørnen som Rytter, Richardt: Dragonhesten. — IV Klasse A (Skouboe). F. Christensen: Haandbog i den danske Literatur. Værker af Holberg, Oehlenschläger, Hauch, Heiberg, Hertz, Paludan-Müller, Bjørnson og Ibsen ere forelæste.

Sechers græske Mythologi er læst. Til 1ste Juni 18 Stile. — V Klasse B og A (Skouboe). Literaturhistorien er gennemgaaet forfra til ca. 1800 med Øllgaards Literaturhistorie som Grundlag. Følgende Værker og Literaturprøver ere læste: Stykker af den ældre Edda og Saxo; Folkeviser; Stykker af Palladius's Visitatsbog, af Chr. Pedersens Skrifter og Reformationstidens poetiske Satirer. Uddrag af Eleonore Christines Jammersminde; Digte af Arreboe, Bording, Kingo, Brorson, Wadskjær, Falster og Stub; Holberg: Erasmus Montanus, den Stundesløse, Stykker af Peder Paars, Niels Klim, de historiske Skrifter og Epistlerne; Ewald: Fiskerne, udvalgte Digte og Prosastykker; Wessel: Kærlighed uden Strømper, komiske Fortællinger. Digte og Prosastykker af Tullin, Pram, Rahbek, P. A. Heiberg, M. C. Brun, Samsøe, Thaarup og Olufsen; Baggesen: Komiske Fortællinger og Rimbreve, Stykker af Labyrinthen. Til 1ste Juni 18 Stile. — VI Klasse (Skouboe). Det 19de Aarhundredes Literaturhistorie er gennemgaaet efter Øllgaards Haandbog. Følgende Værker ere læste: Oehlenschläger: St. Hans Aften Spil, Axel og Valborg, Grundtvig: Paaskelilien; Ingemann: Stykker af Valdemar den Store og hans Mænd, Levnetsbog 2den Del; Hauch: Tiberius; Bredal: Dramatiske Scener; Blicher: Marie; Poul Møller: Himmelbrev, Lægdsgaarden i Ølseby-Magle; J. L. Heiberg: En Sjæl efter Døden; Hertz: Erindringer fra Hirschholm, Amors Genistreger; Paludan-Müller: Adam Homo, 8de Sang; Andersen: Udv. Eventyr; Goldschmidt: Den flyvende Post. Endvidere udvalgte Digte af Chr. Winther, Aarestrup, L. Bødtcher, C. Bagger, Ploug, Hostrup, Richardt, Molbech

o. fl. Særlig opgives Folkeviserne. Til 15de Maj 17 Stile.

Oldnordisk.

(Johnsen).

V Klasse B og A. Wimmers Læsebog S. 1—45 og 55—61. Det vigtigste af sammes Formlære. — VI Klasse B og A. Wimmers Læsebog S. 74—107 og 41—45. V. Levy: Oldnordiske Læsestykker S. 1—26. Det vigtigste af Wimmers Formlære. Versene i Gunløgs Saga ere forbigaaede; det øvrige opgives til Eksamen.

Tysk.

I Klasse B og A (Johnsen). Kaper: Tysk Læsebog for Mellemlasserne, S. 48—100. Det vigtigste af Formlæren efter Kapers Sproglære. — II Klasse B (Johnsen). Kaper: Tysk Læsebog for Melleml. S. 100—167. Formlæren efter Kapers Sproglære. — II Klasse A (Skouboe). Kaper: Tysk Læsebog for Mellemlasserne S. 100—167 og 175—80. Efter Kapers Grammatik Formlæren. — III Klasse B og A (Nielsen). Kaper: Tysk Læsebog S. 175—230. Hauff: Das Wirtshaus im Spessart (Hendels Udgave) S. 177—194. Efter Kapers Grammatik Formlæren og Syntaksen til § 205. Hjemmelæsning efter Hauff: Märchen. — — IV Klasse B (Nielsen): a) studerende Afdeling: Skouboe: Tyske Læsestykker, S. 1—12, 26—32, 170—203. Schiller: Wilhelm Tell i Udvalg efter Kapers Læsebog S. 231—268. Til Hjemmelæsning er benyttet Hauffs Märchen og Tromlitz: Die 400 von Pforzheim; til Ekstemporallæsning Hjorts Læsebog og Kellers Mustersammlung deutscher Gedichte. Kapers Grammatik. b) Realister: Som læst Pensum opgives

til Eksamen: Skouboe: Tyske Læsestykker, S. 26—32, 170—185, Tromlitz: Die 400 von Pforzheim S. 1—63. Schiller: Wilhelm Tell i Udvalg efter Kapers Læsebog, S. 231—251. Ekstemporallæsning efter Hjorts Læsebog. Kapers Grammatik. — IV Klasse A (Skouboe). Skouboe: Tyske Læsestykker, S. 1—12, 26—32, 170—203; Kapers Læsebog for Mellemlklasserne, S. 231—268. Som Maanedslæsning ca. 50 Sider af Hauffs Märchen. Ekstemporallæsning efter Hjorts Læsebog og Knauth: Auswahl deutscher Gedichte. Kapers Grammatik. — V Klasse (10 Disciple) (Skouboe). Schiller: Maria Stuart. Skouboe: Tyske Læsestykker S. 12—26, 32—39, 91—111, 159—170. Som Maanedslæsning: Riehl: Burg Neideck, Roquette: Schelm von Bergen, Cronheim: Fähnrichsgeschichten, Schiller: Turandot, Schreyvogel: Samuel Brink, Alexis: Herr von Sacken, Lyon: Schillers Leben. Ekstemporallæsning efter Hjorts Læsebog og Knauth: Auswahl deutscher Gedichte. Kapers Grammatik. — VI Klasse (3 Disciple) (Skouboe) Schiller: Wallensteins Lager. Kleist: Das Käthchen von Heilbronn. Skouboe: Tyske Læsestykker S. 58—73, 117—159. Som Maanedslæsning: Goethe: Aus meinem Leben (Nöldekes Auszug), Hebbel: Mutter uud Kind, Frenzel: Der Schmuck des Inca, Franzos: Nach dem höheren Gesetz, Schiller: Die Piccolomini, Hoffmann: Meister Martin, Wichert: Die Fabrik zu Niederbronn. Ekstemporallæsning efter Hjorts og Tøppfers Læsebøger. Kapers Grammatik.

Fransk.

I Klasse B og A (Zerlang). Jungs Elementar-bog: Franske Stykker, S. 87—121, danske Stykker,

S. 1—70. Sicks Læsebog for Mellemkl., S. 1—25. Pios Grammatik: Formlæren. — II Klasse B og A (Winge). Sicks Læsebog, S. 26—85. Jungs Stiløvelser Nr. 1—34. Pios Grammatik: Formlæren. — III Klasse B (Zerlang). Sicks Læsebog, S. 90—141, 158—167, 175—180 og 191—197. Baruël og Trier: S. 34—41 og 59—70. Jungs Stiløvelser Nr. 35—58. Pios Grammatik: Formlæren og lidt af Ordføjningslæren. Pios Franske Ord til Udenadslæren. — III Klasse A (Zerlang). Sicks Læsebog S. 90—143, 158—167, 175—180 og 187—191. Resten som III B. — IV Klasse B (Zerlang). Baruël og Trier: S. 70—79, 102—125, 164—174, 202—239 og 262—273. Jungs Stiløvelser Nr. 58—68. Ekstemporallæsning efter Souvestre: *Au coin du feu*. Pios Grammatik: Formlæren og det vigtigste af Syntaksen. — IV Klasse A (Zerlang). Baruël og Trier S. 59—65, 102—125, 164—174, 202—227, 240—248 og 262—273. Resten som IV B. — V Klasse B og A (Zerlang). Baruël og Michelsen: S. 121—149, 205—256, 371—386 og 411—429. Ekstemporallæsning: Baruël: *Lectures historiques II*. En Stil egentlig efter Jungs Stiløvelser II. Pios Grammatik: Syntaksen. Pios Franske Ord til Udenadslæren. — VI sprogstud. Klasse (Zerlang). Baruël og Michelsen S. 101—120, 161—204, 306—343, 357—371 og 447—462. Molière: *Tartuffe*. Kurserisk Læsning Mérimée: *Tamango*, *Mateo Falcone*, *L'enlèvement de la Redoute* og *Lettres d'Espagne*. Ekstemporallæsning: Baruël: *Lectures historiques* og O. Feuillet: *Roman d'un jeune homme pauvre*. En Stil egentlig efter Jungs Stiløvelser og Eksamensstile. Pios Grammatik. Pios Franske Ord til Udenadslæren. — VI realstud. Klasse (Zerlang). Baruël og

Michelsen S. 101—120, 161—171, 229—257, 430—462. Resten som VI sprogstud. Kl.

Engelsk.

(Kaas).

I Realklasse: Listovs Ledetraad 1ste Afdeling og af 2den Afdeling S. 1—22; de danske Stykker ere nedskrevne og læste som Lektie. Af Formlæren er læst efter Løkkes Bog: Talordene, Adjektiverne, de regelmæssige Verber og Hjelpeverberne, iøvrigt hvad Ledetraadene give. — II Realklasse: Listovs Ledetraad II, S. 22 ud og III (de danske Stykker ere gennemgaaede som i 1ste Klasse); sammes Læsestykker II, S. 3—26 og 33—41. Løkkes Formlære med Forbigaaelser; 10 Versioner. — III Realklasse: Listovs Læsestykker II, S. 26—33 og 41—144. Boysens Engelske Digte, S. 1—34; Løkkes Formlære og Syntaksen S. 81—95. Ekstemporallæsning efter »The Children of the New Forest«; 30 Versioner efter Hansens og Magnussens Bog. — IV Realklasse: Listovs Læsestykker II, repeteret S. 133—155, læst og repeteret S. 155—170 og Wilkie Collin: »After Dark«, S. 271—374; Boysens Digte, S. 34—54 og repeteret S. 1—34. Løkkes Formlære og det vigtigste af Syntaksen. Ekstemporallæsning: »The Little Duke«; c. 30 Versioner. Til Eksamen opgives: Listovs Læsestykker II, S. 133—170; After Dark S. 271—374; Boysens Digte, S. 1—54. — V Klasse (17 Disc.): Listovs The English Reader, S. I—XXXII og S. 1—56; sammes Udvalg I S. 38—56; Maanedslæsning efter Tales of a Grandfather; Løkkes Formlære. — VI Klasse (21 Disc.): Listovs Udvalg I, S. 56—80 og II, S. 3—14 og 24—64. Maanedslæsning: Boysens Engelske Læse-

stykker, Hefterne 1 og 2; Løkkes Formlære. Til Afgangseksamen opgives: The Reader, S. 1—75 Udvalg I S. 56—80 og II, S. 3—14 og 24—64.

Latin.

I stud. Klasse B (Wilhjelm), A (Jacobsen). Kerrn og Krebs's Læsebog, S. 1—28. Af Madvigs Grammatik de til Læsebogen svarende Stykker. — II stud. Klasse B (Gredsted). Kerrn og Krebs's Læsebog fra Side 29 ud. Af Cornelius Nepos (Listovs Udg.): Themistocles, Aristides og Pausanias. Af Madvigs Grammatik er Formlæren læst færdig og repeteret og af Syntaksen Kap. 2—4. Efter Iversens Stiløvelser mundtlige og skriftlige (til 1ste Juni 40) Øvelser paa Skolen. — II stud. Klasse A (Jacobsen). Kerrn og Krebs's Læsebog, fra S. 29 til Enden. Af Cornelius Nepos (Listovs Udg.): Themistocles, Aristides, Pausanias og 3 Sider af Agesilaus. Af Madvigs Grammatik er Formlæren læst færdig og repeteret og af Syntaksen Kap. 2—4. Efter Iversens Stiløvelser mundtlige og skriftlige (til 1ste Juni 28) Øvelser paa Skolen. — III stud. Klasse B (Gredsted). Af Cornelius Nepos (Listovs Udg.): Themistocles, Aristides og Pausanias. Cæsar d. B. G. lib. IV. Cicero in Cat. I. Ovid (Blochs Udvalg I): Deucalion, Europa og Pentheus v. 1—66. Af Madvigs Grammatik er repeteret § 24—240, læst og repeteret § 241—374. Efter Iversens Stiløvelser skriftlige Øvelser (til 1ste Juni c. 45) og daglig mundtlige Øvelser. — III Klasse A (Jacobsen). Cæsar B. G. lib. IV, V cap. 1—13. Cicero orat. in Catil. I. Ovid (Blochs Udv. I): Deucalion, Pentheus. Af Madvigs Grammatik er læst § 241—331 og 339—74. Skriftlige Øvelser efter Iver-

sens Stiløvelser (til 1ste Juni 43), dels hjemme, dels paa Skolen; hyppig mundtlige Øvelser. — IV stud. Klasse B (Wilhjelm), A (Kaas). Cæsar Bell. Gall. lib. II; Livius lib. XXIX cap. 1—23 (incl.); Cicero, or. pro Sext. Rose; Ovid (Blochs Udv. I): Deucalion Pentheus og Perseus. Madvigs Grammatik § 24—374. Skriftlige Øvelser efter Iversens Stiløvelser, dels hjemme, dels paa Skolen (til 1ste Juni c. 50) samt næsten daglig mundtlige Øvelser. Til Eksamen opgives: Livius lib. XXIX cap. 1—18 (incl.). Cicero pro Sext. Rose. cap. 1—30. Ovid: Deucalion, Pentheus og Perseus 1—125. — V sprogtud. Klasse (Rektor). Livius lib. XXX; Cicero pro Milone, pro Archia, pro Ligario; Virgillii Aen. I. Horats Od. I 1—4, 6—12, 14—15, 20—22, 24, 29—32, 34—35, 37—38. II 1—3, 6—7, 9—10, 13—16, 18, 20. III 1—2, 4—5, 7—9, Kursorisk og Version (β Wilhjelm, α Rektor) Cæsar B. G. lib. VI, VII (α) og VIII (β). Livius lib. XXVII cap. 1—18. — VI sprogstud. Klasse (Jacobsen). Cicero: Cato major, Somnium Scipionis. Tacitus, Bricka og Thomsens Udvalg S. 34—74. Seneca, Consolatio ad Marciam. Horatius, Od. lib. III 2, 4, 7—8, 10, 13, 16, 18, 21, 30; Epist. lib. I 1—2, 4—7, 10, 13—19; lib. II 1—3. Af Madvigs carmina selecta Catul 1—6, 8—9 og 11—12; Tibul 1—2; Propertis 1—2, 7, 10—11; Ovid 1—3, 8; Juvenal 1. Kursorisk: Curtius lib. III, V og IV cap. 1—5. Justinus lib. VII—VIII. Antikviteter efter Thomsen (Kinch). Literaturhistorie. Versioner efter Henrichsens Opgaver (i alt 27).

Til Afgangseksamen opgive Kandidaterne: Cicero Cato major (med Forbig. af cap. 15); Somnium Scipionis; orat. pro lege Manilia; pro rege Dejotaro cap 1—5. Livius lib. XXVI cap. 1—12. Tacitus, Bricka og

Thomsens Udv. S. 34—74. Horats Od. lib. I 1, 4, 6—12, 14—24, 27, 29—35, 37—38; lib. II 2—4, 6—7, 10—11, 13—20; lib. III 1—2, 4, 7—8, 10, 13, 16, 18, 21, 30; Epist. lib. I 1—2, 4—7, 10, 13—17, 19; lib. II 1. Af Madvigs carmina selecta Catul 1—6, 8—9, 11—12; Tibul 1—2; Properts 1—2, 7, 10—11; Ovid. 1—3, 8.

Græsk.

III sprogstud. Klasse (Johnsen). Bergs Forskole og det tilsvarende i Bergs Formlære. Xenoph. Anabasis lib. I, 1—2, 6. — IV sprogstud. Klasse (Johnsen). Xenophons Anabasis 1ste Bog. Hom. Od. lib. IX v. 1—500. Bergs Formlære. — V sprogstud. Klasse (Gredsted). Herodot lib. V 23—24, 30—32, 34—38, 49—51, 97, 99—103, 105—107, 116—126; VI 1—21, 25—32, 42—45, 48—49, 94—120, 132 136; VII 201—213, 215—228, 233. Plato: Apologien og Kriton. Hom. Odys. V, VI, VII. Af Petersens Anthologi: Kallinos, Tyrtæus 2—4, Mimnermos 1—3, Xenophanes 1—2, Epigrammerne, de anakreontiske Digte og Kallistratos. — VI sprogstud. Klasse (Rektor). Hom. Od. lib. III, VII og VIII (med Forbig. af v. 266—366). Af Petersens Anthol. Solon 3 og S. 79—100. Platons Apologi. Aristot. Athen. Polit. Kap. 1—3, 5—9, 11—29, 1 og 32—41. Demosth. de corona § 145—256 (med Forbig. af Dokumenterne).

Til Eksamen opgives: Homeri. Od. lib. III, V, VI, VII og VIII v. 1—266 og 367—586. Af Petersens Anthologi: Kallinos, Tyrtæus 2—4; Mimnermos 1—3, Anakreon, Solon 1—4, Xenophanes 1—2, Theognis 5 og 7—11, Epigrammerne, Alkaeos, Anakreon 1—3, de anakreontiske Digte, Skolie 7, Simonides 1—2, Pindar 3, Aristophanes (S. 79—100). Herodot lib. VI, Aristot.

Athen. polit. Kap. 1—3, 5—9, 11—29, 1 og 32—41. Platons Apologi; Lukian: Philopseudes og Menippos; Demosth. de corona § 145—256 (med Forbig. af Dokumenterne).

Johannes Rasmussen opgiver i Stedet for Herodot lib. VI: lib. V cap. 1—16, 23—26, 35—38, 49—66, 69—70, 72—87, 89—91, 98—103, 105—107, 116—126, VI 1—17, 99—140 og i Stedet for Hom. Od. lib. VI: lib. I v. 1—331*).

Religion.

I Klasse B og A (Teisen). Efter Assens's mindre Bibelhistorie det gl. Testamente til Hjemkomsten fra Babylon. Balslevs Forklarings 1ste Hovedstykke. Nogle Salmer. — II Klasse B og A (Teisen). Efter Assens det gl. Test. fra Hjemkomsten fra Babylon med Forbigaaelse af Stykket om Skrifterne og det ny Test. til Jesu sidste Ophold i Jerusalem. Af Balslevs

---

*) Med de realstuderende Disciple af 3. og 4. Klasse er en ugentlig Time og med dem af 5. Klasse ere to ugentlige Timer i Overensstemmelse med Ministeriets Cirkulære af 21de Juni 1882 anvendte til Mythologi, Antikviteter, Literaturhistorie og Læsning af græske Forfattere i Oversættelse (Skouboe). III og IV realstud. Klasse. En almindelig Oversigt over den græske Kultur er given med Utheims Fortællinger af Oldtidens Historie som Grundlag. Større Partier af Homer og Herodot samt mindre, for Elevernes Standpunkt passende Literaturprøver ere forelæste i Oversættelse. V realstud Klasse. En udførligere Fremstilling af Hovedpunkterne i den græske Kulturudvikling er givne med Winkel Horn og Magnussens Hellas og Schwannflügels Kulturhistorie som Grundlag. Under stadig Forevisning af Afbildninger ere Hovedperioderne af den græske Kunsthistorie gennemgaaede efter Sechers Haand bog. Hovedværker af den græske Litteratur ere forelæste i Oversættelse.

Forklaring 2det Hovedstykke. Nogle Salmer. — III Klasse B og A (Teisen). Assens's Bibelhistorie læst ud og Bogen repeteret fra Hjemkomsten fra Babylon. Afsnittene om Skrifterne medtagne. Balslevs Forklaring læst ud fra 3die Hovedstykke. Ved Repetitionen 1ste Hovedstykke medtaget. — IV Klasse B og A (Teisen). I en ugentlig Time er »Apostlenes Gerninger» gennemgaaet og hertil knyttet en Oversigt over Forholdet mellem Kirken og Romerstaten til Konstantin. — V Klasse B og A (Stahlfest Møller, fra Midten af April Ch. Møller). Med Bibelen som Grundlag er givet en Fremstilling af de kristelige Hovedlærdomme. — VI Klasse (Stahlfest Møller). Kirkens Udvikling i de første 5 Aarhundreder samt Reformations-tiden.

Historie.

I Klasse B (Larsen), A (Teisen). Efter Blochs Lærebog for Realskoler Oldtiden og Middelalderen § 1—5 incl. — II Klasse B (Rasmussen), A (Teisen). Efter samme Lærebog Middelalderen fra § 6 ud og af den nyere Historie til »De tre nordiske Riger til 1792». — III Klasse B og A (Rasmussen). Efter samme Lærebog den nye Historie fra § 8. til Enden. — IV stud. Klasse B (Rektor), A (Wilhjelm). Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie Afsnit 1—3 med Tillæg og Ændringer ved I. B. B. Thrige.— IV Realkl. (Wilhjelm). Blochs Lærebog for Realsk. repeteret. — V Klasse (Gredsted). Oldtidens Historie efter Thriges Lærebog forfra til Side 129. Middelalderens og den nyere Tids Historie til 1789 efter Blochs Lærebog for Realskoler; den nyeste Historie fra 1789—1815 efter Blochs Lærebog i den nyeste Historie til Brug for de lærde Skoler — VI Klasse B og A (Gredsted). Oldtidens Historie efter

Thriges Lærebog forfra til Side 129. De nordiske Rigers Historie efter Thriges Lærebog fra Side 115 ud. Den nyeste Historie fra 1789 efter Blochs Lærebog i den nyeste Hist. til Brug for de lærde Skoler.

Geografi.

I Klasse B (Christensen), A (Wilhjelm). Efter Granzows Geografi Nr. 2 Nordeuropa, Østeuropa og Sydeuropa, S. 56—120. — II Klasse B (Wilhjelm), A (Christensen). Efter samme Bog fra Vesteuropa til Afrika, samt repeteret Danmark. — III Klasse B (Christensen), A (Wilhjelm). Efter samme Bog fra Afrika til Enden, samt repeteret Nordeuropa. — IV Klasse B (Christensen), A (Wilhjelm). Efter samme Bog repeteret hele Geografien.

Naturhistorie.

(Rasmussen).

I Klasse B og A. Efter Lütkens Lærebog i Zoologi Nr. 2 er læst det menneskelige Legeme (med Undtagelse af Nervesystemet), Pattedyrene og Fuglene. — II Klasse B og A. Krybdyr, Padder og Fiske samt Leddyrene til Vaarfluerne efter samme Bog. Af Plante-læren er gennemgaaet forfra til Græskarfamilien efter Strøms »kortfattede Plantelære til Skolebrug». — III Klasse B og A. Efter de samme Bøger læst i Zoologi fra Vaarfluerne ud og i Botanik fra Græskar-familien til de blomsterløse Planter. — IV Klasse B og A. Menneskets Nervesystem og Resten af Plante-læren med enkelte Forbigaaelser; repeteret forskellige Afsnit i begge Fag efter de samme Bøger. Botaniske Ekskursioner ere foretagne med II, III og IV Klasse.

Mathematik.

I Klasse B (Nielsen), A (Larsen). Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I Side 1—42 samt Ligninger af 1ste Grad med een ubekendt (dog kun lettere Eks-
empler herpaa). Sammes Plangeometri § 1—58 inkl. Praktisk Regning efter K. Schmidts Regnebog I. — II Klasse B (Larsen), A (Schmidt). Julius Petersens Aritmetik og Algebra I Side 42—77 og Side 90—98; repeteret 1ste Klasses Pensum. Sammes Plangeometri S. 28—51 og repeteret 1ste Klasses Pensum. Praktisk Regning efter Karl Schmidts Regnebog I. Geom. Tegning 1 Time hver Uge. — III Klasse B (Nielsen), (A Larsen). Jul. Petersens Aritmetik og Algebra II Art. 1—19, 23, 25—34, 46—62. Sammes Plangeometri Art. 95—120, og Geometrien repeteret forfra. Regnet Opgaver paa Skolen og hver Uge nogle Opgaver, vekselvis aritmetiske og geometriske, til skriftlig Behandling i Hjemmet. Realisterne og de realstud. Disciple have i et Par ugentlige Timer haft særskilt Undervisning i praktisk Regning efter Karl Schmidts Regnebog II og andre Bøger og i geometrisk Tegning; ca. 250 geom. Konstruktionsopgaver ere løste paa Klassetavlen. — IV Klasse B (Nielsen), A (Larsen). Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I Art. 55 samt Afsnittet: »Største fælles Maal og mindste fælles Mangefold« undtagen Art. 97—102; II Art. 40—45, 63—70. Sammes Plangeometri fra Art. 120 til Enden. Repeteret hele det matematiske Kursus. Regnet Opgaver, mundtlig og skriftlig, paa Skolen, hver Uge nogle Opgaver i Aritm. og Geom. (væsentlig Eks-
amensopgaver) til skriftlig Behandling i Hjemmet. Realisterne Regning efter Karl Schmidts Regnebog II og andre Bøger. Realisterne og de real-studerende Disciple

have haft særskilt Undervisning i geom. Tegning og Løsning af Konstruktionsopgaver. — V realstud. Klasse (Christensen). Af Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I og II, Afsnittet om »Maal og Mangel«, »Uendelig og Ubestemt«, Kvadratrod af Polynomier, dobbelt irrationale Størrelser, uendelige Rødder i 2den Grads Ligninger, Polynomier af 2den Grad og Annuitetsregning, samt III med Forbigaaelse af Taylors Formel og Determinanters Multiplikation. Jul. Petersens Trigonometri til de sfæriske Grundformler. Sammes Stereometri til Afsnittet om Kongruens og Symmetri samt Overfladeberegninger. Jul. Petersens analytiske Plangeometri forfra til »Cirklen«. Af sammes »Metoder og Teorier« indtil 2det Kapitel med de fleste dertil hørende Opgaver. Projektionstegning efter Seidelins elementære Lærebog til »Ny Billedplan«. De gennemgaaede Pensa ere repeterede. 3 Gange ugentlig Opgaver til Hjemmeregning. — VI realstud. Klasse (Christensen). I Trigonometri er læst og repeteret de sfæriske Grundformler, i Stereometri det i V Klasse forbigaaede og videre til Art. 100, endvidere er repeteret de i V Klasse læste Pensa i Trigonometri, Stereometri og analyt. Geometri samt Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I, II, III. Af Jul. Petersens analytiske Plangeometri er læst og repeteret fra Cirklen og ud med Forbigaaelse af § 9. Dog ere Afsnittene om »et Punkts Potens m. H. t. Cirkel« og »Pol og Poler m. H. t. Cirkel og Parabel« behandlede paa den Maade, der er analog med de tilsvarende Afsnit under Ellipse og Hyperbel. Af sammes »Metoder og Teorier« er gennemgaaet Metoderne og de fleste af Opgaverne indtil Drejningsteorien. Projektionstegning efter Seidelins Lærebog. 3 Gange ugentlig Opgaver til Hjemmeregning.

Fysik og Astronomi.

(Schmidt.)

III Real- og realstud. Klasse. Læst og repeteret Schmidts mindre Lærebog i Fysik §§ 1—5, 32—126. — IV Real- og realstud. Klasse. Schmidts mindre Lærebog i Fysik §§ 5—31, 127—147. Repeteret det hele Kursus. Til Eksamen opgives §§ 1—147. — V realstud. Klasse. Læst og repeteret Schmidts Experimentalphysik I §§ 1—140, II §§ 1—98; Schmidts Astronomi til 6te Kapitel. — V sprogstud. Klasse. Læst og repeteret Schmidts mindre Lærebog i Fysik §§ 1—75, Schmidts Astronomi til 6te Kapitel. — VI realstud. Klasse. Schmidts Experimentalphysik I §§ 151 til Enden, II §§ 128 til Enden; Schmidts Astronomi fra 6te Kapitel til Enden. Til Eksamen opgives Schmidts Experimentalphysik I—III. — VI sprogstud. Klasse. Schmidts mindre Lærebog i Fysik §§ 71—147; Schmidts Astronomi fra 6te Kapitel til Enden. Repeteret det hele Kursus. Til Eksamen opgives i Fysiken til Lyden samt hele Astronomien.

Tegning.

(Nielsen).

I Realklasse. Tegnet ret- og krumlinede Figurer efter Andersens Fortegninger. — II Realkasse. Tegnet efter Andersens Fortegninger. — III Realklasse. Tegnet efter Andersens Fortegninger og efter fritstaaende Modeller, navnlig Traadstativer, Klodser Gibsfigurer.

Gymnastik.

(Hartnack).

Gymnastikundervisningen er ledet i Overensstemmelse med den approberede Lærebog i den deri foreskrevne Udstrækning. Disciplene have været fordelt paa 6 Hold, hver Klasse for sig; dog have 2 Gange om Ugen 6te og 5te Klasse været forenede paa 1 Hold. Hvert Hold har haft 4 ugentlige Timer i Gymnastik, og desuden have de ikke syngende Disciple af de 4 øverste Klasser haft Gymnastik i Sangtimerne.

Ved Afslutningen af Svømmeundervisningen i Slutningen af August Maaned vare af Skolens daværende 192 Elever 92 Frisvømmere, 24 Slapselesvømmere og 16 Korkselesvømmere, 60 vare fritagne for Svømning.

I Foraars- og Efteraarsmaanederne ere de til Gymnastik ansatte Timer, saa ofte Vejret tillod det, anvendte til Langboldspil med de 2 yngste Klasser og til Kricketspil med de 4 ældste. Øvelserne lededes af Gymnastiklærerne, og alle Eleverne deltog deri. Udenfor Skoletiden fortsatte en Del af dem frivillig og paa egen Haand disse Øvelser, i Reglen Lørdag Eftermiddag og Søndag Formiddag. Desuden have Lærerne af og til arrangeret Kricketkampe udenfor Skoletiden mellem de forskellige Klasser.

Dans er i Vinterens Løb bleven indøvet med de 2 yngste Klasser i en Del af de til Gymnastik ansatte Timer.

Skydning.

(Hartnack).

Med 6te og 5te studerende Klasser samt med 4de Realklasse er der i Skoleaaret 1893—94 udrykket til

Skarpskydning 13 Gange. Skydningen er foretagen dels i staaende, dels i siddende og dels i liggende Anslagsstilling. Der er skudt paa Afstandene fra 100 til 400 Alen.

Som Forberedelse til Skarpskydningen er der i Aarets Løb gjort c. 20 Skud med Salonriffel af hver Discipel i de 3 nævnte Klasser.

Følgende Liste viser Resultatet af Skarpskydningen:

Antal deltagende Disciple.	Afstand i Alen.	Antal Skytter.	Antal Skud.	Antal Træffere.	Antal Points.	Gennemsnits-Points.	Vedtegning.
52	100	52	460	434	1428	3,10	
	200	50	577	408	1462	2,53	
	300	41	444	378	1080	2,43	
	400	11	110	91	245	2,23	
Ialt.....			1591	1311	4215	2,65	

Præmieskydningen med ældste Klasse afholdtes den 5te Maj. Hver Discipel gjorde 5 Skud paa 300 Alens Afstand. Præmierne tilfaldt:

- 1) E. Hude med 18 Points,
- 2) P. Bang med 18 Points,
- 3) Vilh. Jürgensen 16 Points.

(Det højeste Antal Points, der kan naas i 5 Skud, er 20).

4. Skolebeneficier og Legater.

Skolens almindelige Beneficier og Legater have i indeværende Skoleaar med Ministeriets Approbation*) været saaledes fordelte:

1. Hel Friplads og højeste Stipendium (100 Kr. at oplægge): H. Enkebølle, og som ekstraordinær Gratist J. R. Zerlang.

2. Hel Friplads og mellemste Stipendium (70 Kr. at oplægge): J. F. V. Mikkelsen.

---

*) Det meddeles her til Forældres og Værgers Underretning, at Ansøgninger om fri Skolegang eller de dermed i Forbindelse staaende Stipendier, som skulle stiles til Ministeriet eller til Rektor, maa indgives ved det ny Skoleaars Begyndelse, senest inden 1ste September til Rektor, hos hvem ogsaa faas Blanket til Ansøgningen. Uagtet et Beneficium kun tildeles for et Aar ad Gangen, behøver den, der allerede har nydt et saadant, ikke fremdeles at ansøge derom, ligesom Skolen ogsaa selv indstiller dem, der ere værdige dertil, til Forhøjelse af et lavere Beneficium. Ingen Discipel kan ansøge om Beneficium før efter et Aars Skolegang.

3. Hel Friplads og laveste Stipendium (40 Kr. at oplægge): N. H. Rasmussen, K. Lollesgaard, og som extraordinær Gratist E. C. C. H. Kaas.

4. Hel Friplads: C. A. L. Haugaard, H. O. H. P. Petersen, C. E. Larsen, N. Nielsen, E. Talleruphuus, O. Windinge, H. Hansen, S. C. Eriksen, A. J. B. Uhl, J. V. J. Høyberg, R. V. Balslev, E. Larsen, T. E. Rasmussen, T. L. Thomsen, N. P. Madsen, A. H. Petersen, A. V. Nielsen, S. L. Hansen, H. Elmquist, P. C. S. K. Jensen, F. Steffensen, G. V. Petersen, A. D. Hansen, A. S. Thorbæk.

5. Halv Friplads. M. P. Madsen, C. A. V. Berlème Nix, J. C. Jørgensen, K. E. Nielsen, V. T. Schierling, B. A. H. M. Bechtolsheim, H. Larsen, E. Snertinge.

6. Højeste Stipendium (100 Kr. at udbetale): V. L. Petersen, H. C. Knutzen, C. A. P. Enghoff, K. Schwanenflügel, J. Høyrup.

7. Mellemste Stipendium (70 Kr. at udbetale): B. M. J. Krogh, M. A. M. Madsen, C. F. Raaschou, P. H. Rasmussen, L. F. Worsøe, K. O. Madsen.

8. Laveste Stipendium (40 Kr. at udbetale): H. V. Elmquist, C. V. Rømeling, J. Jørgensen, A. L. Pedersen.

9. Af Stipendieoverskudsfonden a) 120 Kr.: P. Nielsen, b) 96 Kr.: C. O. Høyberg, c) 60 Kr.: N. C. Nielsen, J. Mygind, J. N. Meier, V. Petersen.

De 2 Skolen tillagte Portioner af det moltkeske Legat for Sønner af Embedsmænd. hver paa 80 Kr.,

oppebares af Disciplene H. Enkebølle og J. R. Zerlang.

Det hostrupske Legat for 2 fattige og flittige Disciple af 5te Klasse og Mesterlektien tildeltes Disciplene H. P. Hansen og H. O. H. P. Petersen.

Det baggerske Præmielegat tildeltes ved Censuren Disciplene: V. L. Petersen, J. C. Jørgensen, N. H. Rasmussen og K. Schwanenflügel.

Det større baggerske Legat for Dimissi tildeltes Dimittenderne H. N. S. Drejø og V. B. Jürgensen. Af Frøken Ernsts Legat bleve 2 større Portioner paa 212 Kr. 30 Øre tillagte Dimittenderne V. R. Holten Bechtolsheim og J. Schroll og 5 mindre Portioner P. E. H. Bang, A. Gottlieb, H. P. Hansen, A. T. Jørgensen og V. C. C. P. Møller.

---

5. Sætskilte Meddelelser.

---

1. Kongelig Anordning af 1ste Marts 1895 angaaende den almindelige Forberedelseseksamen.

§ 1. Ved almindelig Forberedelseseksamen kan aflægges Prøve i følgende Fag:

1. Modersmaalet, skriftlig og mundtlig Prøve, 2 Karakterer, som regnes dobbelt.
2. Engelsk, skriftlig og mundtlig Prøve, 1 Karakter, som regnes dobbelt.
3. Tysk, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
4. Fransk, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
5. Historie, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
6. Geografi, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
7. Matematik, 3 skriftlige, 2 mundtlige Prøver med ialt 3 Karakterer.
8. Naturhistorie, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
9. Naturlære, mundtlig Prøve, 1 Karakter.

Desuden gives 1 Karakter for Orden med de skriftlige Arbejder ved Eksamen i det hele. Altsaa i alt 16 Karakterer.

Eksamen kan tages med Forbigaaelse af et af de tvende fremmede Sprog, Tysk eller Fransk, efter frit

Valg, saaledes at der kun fremkommer 15 Karakterer. Til at bestaa Eksamen, henholdsvis med to eller tre fremmede Sprog, udkræves en samlet Karakterværdi af 65 eller $69\frac{1}{3}$ Points, og til at bestaa med Udmærkelse $112\frac{2}{3}$ eller 120 Points. Karaktererne i Modersmaalet maa tilsammen udgøre mindst $17\frac{1}{3}$ Points.

§ 2. De, der ville indstille sig til Adgangseksamen ved den polytekniske Lærestalt, til Medhjælpereksamen ved den farmaceutiske Lærestalt eller til de ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole foreskrevne Prøver for Skovbrugs-, Landinspektør- og Dyr lægeelever, eller som ønske at optages paa den offentlige Tandlægeskole, maa forinden have bestaaet almindelig Forberedelseseksamen med tre fremmede Sprog og med et samlet Pointsantal af mindst 80, hvoraf $17\frac{1}{3}$ for Modersmaalet, samt med Karakteren »godt« (10 Points) i dansk Stil. Have de paagældende taget Forberedelseseksamen med ikkun to fremmede Sprog og med et samlet Pointsantal af mindst 75, derunder de nysnævnte Karakterer for Modersmaalet, kan deres Eksamen i det heromhandlede Øjemed suppleres med en særlig Prøve i det tredie Sprog i det nedenfor angivne Omfang, forsaavidt heri opnaas Karakteren »godt«.

Farmaceuterne, Dyr lægeeleverne og de, der ville optages paa Tandlægeskolen, maa underkaste sig en særskilt Prøve i Latin efter de i § 7 angivne Regler og derved opnaa Karakteren »godt«.

De, der ville indstille sig til den juridiske Fællesprøve ved Universitetet, maa forinden have bestaaet almindelig Forberedelseseksamen med Engelsk og et af de valgfri Sprog og med mindst 75 Points, hvoraf $17\frac{1}{3}$ for Modersmaalet, samt med Karakteren »godt« (10 Points) for dansk Stil.

§ 3. Det tillades Kvinder fremdeles ligesom hidtil at underkaste sig den almindelige Forberedelseseksamen, saaledes at de paa Grundlag heraf kunne indstille sig til samtlige i nærværende Anordnings § 2 nævnte Fagprøver, uden at de dog derved erhverve Adkomst til offentlig Ansættelse i noget Embede eller Bestilling, hvortil Adgangen er betinget af den juridiske Fællesprøve, Skovbrugs-, Landinspektør- eller Dyr lægeeksamen, eller Adgang til at erholde Beskikkelse som Sagførere eller Autorisation som Fuldmægtige hos Retsbetjente eller Sagførere.

§ 4. Fordringerne i de enkelte Fag fastsættes saaledes:

- a. Modersmaalet. Der opgives som læst to Komedier af Holberg, en Tragedie eller et større Digt af Oehlenschläger, flere Digte og prosaiske Stykker af bekendte danske Forfattere (Wessel, Ewald, Baggesen, Grundtvig, Heiberg, Hertz, Paludan-Müller, Winther osv.).

Skriftlig Prøve: Gengivelse af et bekendt Stof; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

Mundtlig Prøve: Ren og forstandig Oplæsning af et Digt og et prosaisk Stykke, Prøve i Sprogets Grammatik, saa vel Formlære som Sætningslære, Samtale om Indholdet af det, der opgives læst; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

- b. Engelsk. Der opgives af flere Forfattere læst saa meget, som svarer til mindst 300 Sider af Tauchnitzer Udgaven af sunbeam stories, hvoraf omtrent $\frac{1}{3}$ Poesi.

Skriftlig Prøve: Oversættelse fra Engelsk til Dansk.

Mundtlig Prøve: Ved Prøven i det læste lægges særlig Vægt paa Oversættelsen paa korrekt Dansk og høres i Sprogets Grammatik; desuden oversættes et ikke læst prosaisk Stykke.

1 Karakter, som regnes dobbelt.

- c. Tysk. Der opgives af flere Forfattere læst saa meget, som svarer til 250 Oktavsider, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi.

Mundtlig Prøve som i Engelsk. 1 Karakter.

- d. Fransk. Der opgives af flere Forfattere læst saa meget, som svarer til 250 Sider i Michel Levy Frères Udgave af *bibliothèque contemporaine*.

Mundtlig Prøve som i Engelsk. 1 Karakter.

- e. Historie. Der kræves Kendskab til Fædrelands-historiens og den almindelige Verdenshistories Grundtræk og Hovedbegivenheder omtrent i det Omfang, som er givet ved V. A. Blochs Lærebog for Realskoler. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

- f. Geografi. Der prøves i fysisk og politisk Jordbeskrivelse tillige med de uundværligste Sætninger af den matematiske Geografi. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

- g. Matematik og Regning.

Skriftlig forelægges to eller flere Opgaver i praktisk Regning af en saadan almindelig Natur, at der ikke fordres Kendskab til bestemte Handelsforhold eller til Udtryk, der ere ejendommelige for enkelte Virkekredse. 1 Karakter.

I Aritmetik fordres Kendskab til Læren om Addition og Subtraktion, Multiplikation og Division, Potensopløftning og Roduddragning med de

derunder forekommende Udviklinger af positive og negative, hele og brudne, rationale og irrationale, reelle og imaginære Størrelser, Hovedsætningerne om Tallenes Egenskaber, Decimalbrøker, Proportioner og Progressioner, Logaritmer med deres praktiske Anvendelser, hvorunder sammensat Rentesregning, Ligninger af første og anden Grad, de første saa vel med een som med flere ubekendte.

Til skriftlig Behandling forelægges een eller flere Opgaver, som kræve lette Anvendelser af hvad der er læst, og mundtlig prøves i Teorien og dens Anvendelse. I blandt Opgaverne i Regning og Aritmetik bør altid een give Lejlighed til at vise praktisk Anvendelse af Logaritmer. 1 Karakter.

I Plangeometri fordres læst det for danske Lærebøger sædvanlige fælles Stof. Prøven er dels skriftlig, Løsning af Opgaver ved Konstruktion og Beregning eller lette Beviser, som slutte sig nær til det bekendte, dels mundtlig i Teorien og dens Anvendelse. 1 Karakter.

- h. Naturhistorie. Der prøves i Zoologi og Botanik, dog ikke i videre Omfang end hvad den kan læres ved Hjælp af Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2 med nogle Forbigaaelser og af Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelæren. Der lægges særlig Vægt paa, at Eksaminanden paa Naturgenstandene selv kan paaavise de Forhold, hvorom der handles. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.
- i. Naturlære. Der fordres Kendskab til Legemernes almindelige Egenskaber, til Ligevægtslovene for Kræfter virkende paa de enkelte Maskiner, til

Trykforhold i Vædsker og Luttarter, Vægtfyldebestemmelser, Tyngden, Faldet og Cirkelbevægelse, til Varmens Udvikling, Maaling og Forplantning, dens Virkning paa Legemernes Tilstand, til Magnetismens Hovedfænomener og Jordmagnetismen, til Gnidnings- og Berøringselektricitet; til alt dette saaledes, at fremtrædende Natursyn i det daglige og praktiske Liv blive forstaaede som nødvendig Følge af gældende Love. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

§ 5. Opgaverne til den skriftlige Del af almindelig Forberedelseseksamen gives fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 6. Specialkaraktererne ere: ug, mg, g, tg, mdlg og slet, der betragtes som staaende lige langt fra hinanden, svarende til Talværdierne: 6, 5, 4, 3, 2, 1. Til disse Karakterer kan der føjes + eller ÷, der forhøjer eller nedsætter Karakteren med $\frac{1}{3}$: altsaa $ug \div = 5\frac{2}{3}$, $mg + = 5\frac{1}{3}$, $mg \div = 4\frac{2}{3}$, $g + = 4\frac{1}{3}$ osv.; dog maa der ikke gives nogen Karakter over ug eller under slet.

Naar der ved Sammenlægning af de enkelte Censurers Karakterer fremkommer andre Brøker end Trediedele, reduceres de til den nærmest liggende Trediedel, saaledes at hvad der er $\frac{1}{6}$ eller derover gøres til $\frac{1}{3}$ og hvad der er under $\frac{1}{6}$ bortkastes.

Ved Sammentællingen af Specialkaraktererne i de enkelte Fag benyttes en anden Skala, hvori ug har Værdien 8, mg 7, g 5, tg 1, mdlg ÷ 7 og slet ÷ 23 og, naar Mellemkaraktererne medtages, $ug \div$ regnes = $7\frac{2}{3}$, $mg + = 7\frac{1}{3}$, $mg \div = 6\frac{1}{3}$, $g + = 5\frac{2}{3}$, $g \div = 3\frac{2}{3}$, $tg + = 2\frac{1}{3}$, $tg \div = \div 1\frac{2}{3}$, $mdl + = \div 4\frac{1}{3}$, $mdlg \div = \div 12\frac{1}{3}$ og $slet + = \div 17\frac{2}{3}$.

I Eksamensvidnesbyrdet indføres samtlige Specialkarakterer med deres nøjagtige Talværdi og til Slutning den samlede Talværdi af disse.

§ 7. Ved den i § 2 omhandlede Tillægsprøve i Latin forlanges, at Eksaminanden har ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere til Indøvelse af Grammatikkens Hovedregler, særlig for den almindelige regelmæssige Bøjning, og til Erhvervelse af det almindelige Ordforraad, samt saa meget, som svarer til 16 Sider i en Teubners Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus eller Eutropius. Ved Prøven overhøres saa vel i Læsebogen som i den læste Del af en Forfatter, dog saaledes, at de danske Stykker i Læsebogen udelukkes fra Eksaminationen, og at Overhøringen i Grammatik med Analyse og Bøjning af hvert enkelt Ord væsentlig knyttes til Læsebogen, medens det dog tillige bør paases, at der ved Eksaminationen i Oversættelse af det foreskrevne Forfatterpensum skaffes Sikkerhed for, at Eksaminanden ikke gengiver en udenad lært Oversættelse, men kender de enkelte Ords Betydning og Form.

De, der have bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen for studerende Disciple eller den i nærværende Anordnings § 9 omhandlede Tillægsprøve i Latin og derved opnaaet »godt« ved den mundtlige Del af Latinprøven, ere fritagne for den her omhandlede Prøve.

§ 8. Den, der efter de hidtil gældende Regler bestaar Skolelærereksamen med Hovedkarakteren »meget duelig«, og den, der i Henhold til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenets Bekendtgørelse af 8de Juni 1894 bestaar den afsluttende Lærer- eller Lærerindeprøve ved et Seminarium med en gennem-

snitlig Karakterværdi af 7 Points, kan derefter ved at bestaa en Tillægsprøve i Engelsk, Tysk og Fransk med Karakteren »godt« i hvert Sprog erhverve de Rettigheder, som almindelig Forberedelseseksamen giver.

De samme Rettigheder tilkomme den, der i Henhold til de hidtil gældende Bestemmelser bestaar Skolelærerindeeksamen med Hovedkarakteren »meget duelig« og derefter en Tillægsprøve i Aritmetik (uden praktisk Regning), Geometri og Naturlære samt i Engelsk, Tysk og Fransk med et samlet Pointsantal af mindst 35.

§ 9. Den, der har bestaaet almindelig Forberedelseseksamen med tre fremmede Sprog og med 80 Points samt med Karakteren »godt« (10 Points) saavel for den mundtlige som for den skriftlige Prøve i Dansk, kan indstille sig til Afgangseksamen for studerende under følgende nærmere Betingelser:

For at underkaste sig Afgangseksamen i sproglig-historisk Retning maa den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik have opnaaet i alt 40 Points og derhos have bestaaet en Prøve i Latin (skriftlig og mundtlig) samt i Græsk med en Karakter af mindst »godt« i hvert af disse to Fag.

For at underkaste sig Afgangseksamen i matematisk-naturvidenskabelig Retning maa den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie have opnaaet i alt 30 Points og derhos have bestaaet en skriftlig og mundtlig Prøve i Latin med en Fælleskarakter af mindst »godt«.

§ 10. Den, der vil indstille sig til almindelig Forberedelseseksamen ved en Skole, maa i de sidste tre Aar have deltaget fuldstændigt i Undervisningen ved

en eksamensberettiget Realskole, og deraf i mindst de to sidste Aar ved den Skole, hvor han skal tage Eksamen. Hvis den paagældende først er bleven optagen to Aar før Eksamen i denne Skole, skal han præstere Bevis fra den anden Skole for sin Modenhed til Oprykning i næstøverste Klasse. Fra disse Regler kan Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under særlige Omstændigheder bevilge Undtagelser.

§ 11. Skoler, som med Tilladelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet kunne holde almindelig Forberedelseseksamen, lade de Lærere, som have undervist Disciplene, eksaminere hver i sit Fag under den Kontrol, som Ministeriet anordner.

§ 12. Til Eksamenskommissionen for Privatister sammenkalder Ministeriet et passende Antal Mænd, som foruden Fagkundskaben besidde Erfaring i Skoleundervisning. Kommissionen vælger selv de Kræfter, den behøver til Eksamens Ordning og Tilsyn ved de skriftlige Prøver.

§ 13. Almindelig Forberedelseseksamen afholdes ved Skolerne en Gang aarligt, enten i Tiden mellem den 15. Marts og 30. April eller mellem den 10. Juni og 15. Juli, men ved Eksamenskommissionen tre Gange aarligt, nemlig i Januar Maaned, i Tiden 10. Juni—15. Juli og i Tiden 15. Oktober—15. November.

§ 14. Til at underkaste sig Eksamen kræves en Alder af 15 Aar, for Kvinders Vedkommende dog 17 Aar. Fra disse Bestemmelser kan Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under særlige Omstændigheder bevilge Undtagelser.

§ 15. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at fastsætte de nærmere Bestemmelser, som maatte være nødvendige for Gennemførelsen af denne Anordning.

2. Bekendtgørelse af 12te Marts 1895 angaaende den almindelige Forberedelseksamen.

I Henhold til den ved § 15 i kongelig Anordning af 1ste d. M. angaaende den almindelige Forberedelseksamen givne Bemyndigelse vil Ministeriet herved have fastsat følgende Bestemmelser vedrørende bemeldte Anordnings Gennemførelse:

§ 1. Den i Anordningens § 2, 1ste og 2det Stykke, givne Forskrift om, at Tillægsprøverne, henholdsvis i et af de valgfrie Sprog og i Latin, ikke kunne bestaa med en ringere Karakter end »godt«, og de i § 7 givne Regler angaaende den nævnte Latinprøve, træde i Kraft ved de paagældende Prøvers Afholdelse i Juni—Juli 1895.

§ 2. Bestemmelserne i Anordningens § 1, sidste Stykke, om de almindelige Eksamensfordringer, og de i § 8 indeholdte Regler om Tillægsprøverne, henholdsvis for mandlige og kvindelige Seminarister, træde i Kraft ved Afholdelsen af almindelig Forberedelseksamen i Januar 1896.

§ 3. De ved Anordningens § 2 fastsatte Fordringer til den almindelige Forberedelseksamen, efter Omstændighederne i Forbindelse med en Tillægsprøve i Latin, som Adgangsbetingelse til de i samme Paragraf

nævnte Læreanstalter og Fageksamener, komme første Gang til Anvendelse saaledes:

- a) ved Optagelsen af de til Skovbrugs-, Landinspektør- og Dyr lægeeksamen forberedende Kursus, der i August 1896 paabegyndes ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole;
- b) ved Optagelsen paa det Kursus ved Tandlægeskolen, der begynder den 1ste Februar 1897;
- c) ved den juridiske Fællesprøve, naar denne afholdes i Sommerterminen 1898;
- d) ved den farmaceutiske Medhjælpereksamen, naar denne afholdes i Oktober 1899.

Som Betingelse for Adgang til den polytekniske Læreanstalts Adgangseksamen i Matematik og Naturlære er almindelig Forberedelseseksamen allerede ved det under 23de Juli 1894 allerhøjest approberede Reglement for Læreanstalten underkastet de ved Anordningen givne Regler; dog kunne de, der inden 1ste September 1894 have bestaaet Forberedelseseksamen, fremdeles indstille sig til bemeldte Adgangseksamen i Overensstemmelse med de tidligere gældende Regler.

§ 4. De i Anordningens § 9 indeholdte Bestemmelser om, under hvilke Betingelser den almindelige Forberedelseseksamen, i Forbindelse med en Tillægsprøve i Latin og Græsk eller i Latin, giver Ret til at underkaste sig Afgangseksamen for studerende, træde i deres Helhed i Kraft ved den sidstnævnte Eksamens Afholdelse i Sommeren 1898.

Den i samme Paragraf givne Forskrift om, at de nævnte Tillægsprøver ikke kunne bestaaes med en ringere Karakter end »godt« i hvert af de to paagældende Fag, træder i Kraft ved Afholdelsen af 4de

Klasses Hovedeksamen i Sommeren 1896, og til samme Tidspunkt maa Forberedelseksamen være bestaaet i Overensstemmelse med de nye Fordringer for at kunne give Adgang til disse Tillægsprøver.

§ 5. Anordningens § 10 træder i Kraft ved Eksamens Afholdelse i Marts—April 1898. Som Følge heraf vil den i samme Paragraf stillede Fordring om et Modenhedsbevis ved Overflytningen fra en Skole til en anden Skoles næstøverste Klasse være at iagttage efter Afslutningen af Foraarseksamen i 1896. For saa vidt en saadan Attest er nødvendig, maa den udtrykkeligt paaberaabes ved Indmeldelsen af de paagældende Dimittender.

§ 6. Med Hensyn til de i Anordningens § 14 indeholdte Regler om Eksamensalderen har det sit Forblivende ved den hidtil anvendte Beregning af Alderen, saaledes at det ved de fire Eksamensterminer, nemlig i Januar, Marts—April, Juni—Juli og Oktober—November, er tilstrækkeligt, at de vedkommende Eksaminander fylde den anordnede Alder i samme Aar henholdsvis den 31te Januar, den 30te April, den 18de August (som Skoleaarets sidste Dag) og den 30te November.

§ 7. Undtagelser fra den anordnede Lavalder, jfr. foranstaaende § 6, kunne som hidtil forventes bevilgede for de eksamensberettigede Skolers Disciple, naar vedkommende Skolebestyrer afgiver en bestemt Erklæring om, at den paagældende Discipel baade ved sin almindelige Modenhed og ved sin Fremgang i Forhold til Skolens andre Elever er egnet til at underkaste sig Eksamen. Hvad de kvindelige Disciple angaar, ville

saadanne Bevillinger ikke blive givne, naar der mangler over 6 Maaneder i Alderen, medmindre ganske særlige Omstændigheder maatte tale derfor, og det tillige udtrykkeligt attesteres af en Læge, at der ikke af Hensyn til den paagældendes fysiske Udvikling kan være nogen- somhelst Betænkelighed ved at meddele den ansøgte Dispensation.

Privatister kunne i Reglen ikke erholde Dispensation fra den anordningsmæssige Alder; dog vil der, under Forudsætning af, at behørig Modenhedsattest fra vedkommende Skole- eller Kursusbestyrer samt en Lægeattest med det foran angivne Indhold foreligger, kunne ventes meddelt kvindelige Privatister Aldersdispensation for et Tidsrum af indtil 3 Maaneder.

Ansøgninger om Dispensationer, saa vel fra Reglerne om Eksamensalderen som fra de i Anordningens § 10 indeholdte Bestemmelser, bør for Fremtiden altid indgives af den paagældende Skole- eller Kursusbestyrer.

§ 8. Om de ved Anordningen foreskrevne Tillægsprøver gælde følgende Regler:

- a. Den i § 2, 1ste Stykke, omhandlede Prøve i et valgfrit Sprog, nemlig Fransk eller Tysk, kan aflægges enten ved en eksamensberettiget Skole, som Regel dog kun, naar det paagældende Sprog er optaget under Skolens almindelige Undervisning, eller ved Eksamenskommissionen for Privatister.
- b. Den i § 8, 1ste Stykke, omtalte Tillægsprøve for Seminarister i tre Sprog kan ligeledes aflægges saavel ved den nævnte Kommission som ved de eksamensberettigede Skoler, der give regelmæssig Undervisning i alle tre Sprog.

- c. Det samme gælder om den i § 8, 2det Stykke, nævnte Prøve for Kvinder, der have bestaaet Skolelærerindeeksamen.
- d. Den ved § 2, 2det Stykke, jfr. § 7, foreskrevne Prøve i Latin for Farmaceuter, Dyrlæger og Tandlæger, kan som Regel kun afholdes enten ved Eksamenskommissionen eller ved de eksamensberettigede lærde Skoler i Forbindelse med disses aarlige Hovedeksamen. Dog ville de enkelte Bestyrere af Realskoler, som have erholdt personlig Tilladelse dertil, fremdeles kunne afholde Prøven under Iagttagelse af de nedenstaaende almindelige Regler.
- e. De i § 9 omhandlede tvende Tillægsprøver i Latin og Græsk og i Latin afholdes i Forbindelse med 4de Klasses Hovedeksamen ved de lærde Skoler eller ved den ekstraordinære Eksamen i Januar Maaned, som hvert Aar afholdes ved enkelte af disse Skoler.

Det er iøvrigt Regel for alle de ovennævnte Tillægsprøver, at de kun kunne afholdes i de regelmæssige Eksamensterminer ved den paagældende Skole eller ved Kommissionen, og at de med Hensyn til Eksaminandernes Indmeldelse, Bedømmelsen ved Censorer og Indberetningen om Udfaldet ere underkastede de for almindelig Forberedelseseksamen og 4de Klasses Hovedeksamen gældende Regler. Naar den under d) nævnte Latinprøve afholdes ved en Skole, behøver kun een Censor, som kan vælges af Skolen, at overvære Eksaminationen.

Der er, ligesom hidtil, intet til Hinder for, at de under a), d) og e) angivne Tillægsprøver kunne aflægges i den samme Eksamenstermin, i hvilken vedkommende

underkaster sig almindelig Forberedelseseksamen eller de under b) og c) omtalte Prøver. I saadanne Tilfælde taber Prøven dog sin Gyldighed, hvis den Eksamen, som den skal tjene til at supplere, ikke bestaaes paa behørig Maade, og der maa derfor ikke, førend der foreligger Vidnesbyrd herom, udstedes nogen Attest om Suppleringsprøven.

De under e) nævnte Prøver omfatte det hele Pensum, henholdsvis i Latin og i Græsk, der af studerende Skoledisciple skal være læst inden Udgangen af 4de Klasse. Ved de under a, b og c nævnte Prøver omfatter Eksamen i de paagældende fremmede Sprog altid hele det anordningsmæssige Pensum, idet de ved Ministeriets Cirkulære af 10de Marts 1882 indførte Lempelser for Skoledisciple ikke komme til Anvendelse ved nogen Tillægsprøve.

§ 9. Naar almindelig Forberedelseseksamen aflægges ved Eksamenskommissionen, betales ved Indmeldelsen det samme Gebyr, som kræves af Stats-skolerne for Udstedelsen af Eksamensvidnesbyrdet (20 Kr.).

For Afholdelsen af de i den foregaaende § 8 under b—e nærmere omtalte Tillægsprøver erlægges ved Indmeldelsen til Eksamenskommissionen eller til Statens Skoler følgende Gebyrer:

8 Kr. for den under b) nævnte Prøve for Seminarister i tre Sprog;

14 Kr. for Tillægsprøven i seks Fag, jfr. c.;

4 Kr. for den under d) omhandlede mundtlige Prøve i Latin;

6 Kr. for enhver af de under e) nævnte Prøver i Latin og Græsk og i Latin.

For Tillægsprøven i Fransk eller Tysk, jfr. her § 8 a., kræves intet Gebyr af det offentlige.

§ 10. Den, der enten har fuldendt eller paabegyndt den almindelige Forberedelseseksamen, henholdsvis i Januar, Marts, Juni eller Oktober, og som ønsker at tage Eksamen om, kan ikke paa ny indstille sig til denne før i den næstkommende Juni, Oktober, Januar eller Marts Maaned. De foran omhandlede Tillægsprøver kunne tages om i enhver af de paagældende Eksamens-terminer.

§ 11. Om Dimission af Privatister gælde følgende Regler:

- a. Enhver, der vil indstille sig til almindelig Forberedelseseksamen ved Eksamenskommissionen for Privatister, skal fremlægge Vidnesbyrd om, at han (hun) efter sine Læreres Overbevisning er i Besiddelse af de hertil fornødne Kundskaber.
- b. For saa vidt Eksaminanden har modtaget sin Forberedelse i en organiseret Undervisningsanstalt (Skole eller Kursus), kan det nævnte Vidnesbyrd udstedes af dennes Bestyrer efter Samraad med hans Medlærere. Hvis Eksaminanden er bleven forberedt af private Manuduktører, uden at nogen af disse har ledet Undervisningen i det hele, skal Vidnesbyrdet være undertegnet af den eller de Lærere, der have forberedt ham i de tre Hovedfag: Dansk, Engelsk og Matematik.
- c. Vidnesbyrdet skal indeholde en Angivelse af, hvor længe Dimittenden uafbrudt har modtaget Undervisning af de paagældende. Saafremt dette Tidsrum er under 6 Maaneder, regnet til den Dag, da

Vidnesbyrdet udstedes, vil dette i Reglen ikke blive taget for gyldigt.

- d. Som Betingelse for Dimissionsattestens Gyldighed kræves, at den eller de, som underskrive den, nyde uplettet borgerlig Agtelse, og have bestaaet i det mindste den almindelige Forberedelseseksamen (jfr. Anordningens § 1), 4de Klasses Hovedeksamen for studerende, Skolelærer- eller Skolelærerindeeksamen. Fra disse Eksamensbetingelser vil der kun undtagelsesvis blive dispenseret.
- e. For dem, der ville tage Eksamen om, jfr. foranstaaende § 10, indskrænkes det under c) angivne Tidsrum med Hensyn til det nye Vidnesbyrd til 3 Maaneder.
- f. Dimissionsvidnesbyrd udstedes paa særlige Blanketter, der udleveres sammen med de ved Eksamenskommissionen brugelige Indmeldelseskemaer og indsendes sammen med disse i udfyldt Stand.

De i nærværende Paragraf indeholdte Regler træde i Kraft ved Eksamens Afholdelse i Januar 1896. Til de i foranstaaende § 8 nævnte Tillægsprøver kan ligesom hidtil enhver indstille sig selv uden Dimissor.

§ 12. Ministeriet fastsætter i enhver Eksamens-termin Dag og Klokkeslet for Afholdelsen af de skriftlige Prøver. Ved disse tilstaas der Eksaminanderne 4 Timer til Opgavebesvarelsen i hvert enkelt Fag.

§ 13. For saa vidt det tillades en privat eller kommunal Skole at afholde almindelig Forberedelseseksamen i eet eller flere Aar, er denne Tilladelse, foruden af de iøvrigt foreskrevne Betingelser, afhængig

af, at den ugentlige Skoletid i samtlige Fag og Øvelser, med Undtagelse af Sang og Gymnastik, ikke overstiger 30 Timer, samt at der gives mindst 4 Timers ugentlig Undervisning i Gymnastik. Fra den sidstnævnte Regel vil der dog efter Omstændighederne, ligesom hidtil, kunne forventes Undtagelser for kvindelige Elevers Vedkommende.

§ 14. Samtlige Bestemmelser, der i Tilslutning til Anordningen af 30te August 1881 ere givne af Ministeriet angaaende den almindelige Forberedelseseksamen og de eksamensberettigede Skolers Forpligtelser, staa uforandrede ved Magt, for saa vidt de ikke ere i Strid med den forannævnte allerhøjeste Anordning eller med nærværende Bekendtgørelse.

---

6. Bibliotheket.

Nedenstaaende Fortegnelse indeholder Bibliotekets Tilvækst indtil Midten af Maj.

I. Literaturhistorie.

2. Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bibliotek. Udg. af Chr. Bruun. 4. Bs. 3. H. Kbh. 1894.
4. **Poppelreuter, J.**, De comoediæ Atticæ primordiis. Brl. 1893.
6. **Borchsenius, O.**, Hjemlige Interiører, Bidrag til dansk Literaturs Historie. Kbh. 1894.
Claussen, J., Jens Baggesen. En litterærpsychologisk Studie. Kbh. 1895.
 Dansk Bogfortegnelse udg. af G. E. Gad. 1894. Kbh. (forts.)
Vahl, J., Dansk Bogfortegnelse for Aarene 1881—92. Kbh. 1893—94. (slut.)
- 6.b. **Jæger, H.**, Illustreret norsk literaturhistorie. 13—21. h. Kria. 1894—95.
7. **Vedel, V.**, Svensk Romantik. En Udsigt over Udviklingen fra den Gustavianske Rococo til den borgerlige Liberalisme. Kbh. 1894.

8. Verzeichniz der Bücher etc. hrsg. von der I. C. Hinrichs'schen Buchhandlung in Leipzig. 1894. I.
9. Lundbeck, T., Dryden som Tragediedigter. En Studie over den engelske Tragedie. 1660—1700. Kbh. 1894. (Disp.)
- 11.a. Lange, Th., Grev Alexiej Tolstoy. Et Bidrag til den russiske Litteraturs Historie i vort Aarhs. 3. Fjerdedel. Kbh. 1894. (Disp.)

II. Encyklopædiske og blandede Skrifter.

- 15.a. Smaastykker. V. U. f. F. 18. Bs. 3—5. H., 19. Bs. 1—2. H. Kbh. 1894—95.
Videnskabernes Selskabs, Det kgl. dsk., Skrifter. 6. Række. Hist. og philos. Afd. 3. Bs. 3. H. Kbh.
- Videnskabernes Selskab, Det kgl. dsk., Oversigt over dets Forhandlinger i A. 1893. Kbh. 1894.
- 15.b. Aarbøger, Sønderjydske, 1894. Flensb. (forts.)
Dania, Tidsskr. for folkemål og folkeminder. Udg. af O. Jespersen og K. Nyrop. 2. Bs. 4. H., 3. Bs. 1—2. H. Kbh. 1894—95.
Museum, Tidsskr. for Historie og Geografi. Red. af C. Bruun, A. Hougaard og P. F. Rist. 1894. Kbh. (forts.)
Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. Udg. af det philol.-hist. Samfund. Nr. 16—19. Kbh. 1894.

III. Sprog og Nationallitteraturer.

21. **Kleinpaul, R.**, Das Stromgebiet der Sprache. Ursprung, Entwicklung und Physiologie. Lpz. 1892.
30. **Hauch, A. G. Ø.**, Latinsk Formlære til Skolebrug. Kbh. 1894.
31. **Hofgaard, S. W.**, Hovedsætninger og bisætninger i latin. Prg. Kria. Aars og Voss's sk. 1893.
35. **Archimedes.**
 Lauritzen, C. I. C., Archimedes' Behandling af Parabel og Paraboloide i kort elementær Fremstilling. Prg. Sorø 1894.
- Aristophanes.** Ausgewählte Komoedien, erkl. von Th. Koch. 1. Bdch. Die Wolken. 4. Aufl. Brl. 1894, 3. Bdch. Die Frösche. 3. Aufl. Brl. 1881.
- Demosthenes,** ausgewählte Reden, erkl. von C. Rehdantz und F. Blass. 2. Th. Lpz. 1890.
- Heronidas,** Mimiamben. Deutsch mit Einleitung und Anmerkungen von O. Crusius. Gött. 1893.
- Homeri Odysseæ liber VI.** Latinis versibus expressit C. A. Fahlkrantz. Prg. Upsala h. allm. lrv. 1894.
- Hyperidis orationes sex cum ceterarum fragmentis.**
 Ed. Fr. Blass. Lips. 1894.
- Polybios,** Om Grundlæggelsen af Romernes Verdensherredømme. 6. H. Kbh. 1894.
- Sofokles' Tragedie Ajas,** ovs. metrisk af Fr. Gjertsen. Kria. 1893.
- Elektra. Paa Dansk ved Th. Siersted. Kbh. 1884.
- Tryfodoros,** Trojas intagning. Öfvs. af C. A. Melander. Prg. Umeå 1894.

38. **Cicero, M. Tullius**, de divinatione libri. Udg. og fortolket ved V. Thoresen. Kbh. 1894.
- Cornelius Nepos.**
Törnebladh, H. R., Annotationes criticæ in vitas, quæ dicuntur Cornelii Nepotis. Prg. Stockh. h. allm. lrv. å Södermalm 1894.
- Iuvenalis' Satirer** på svenska af E. Lagerløf. Prg. Malmö 1894.
- Livi, T.**, ab urbe condita libri. Weissenborns Ausgabe neu bearb. von H. I. Müller. 1. Bs. 2. H. Buch II. Brl. 1894.
— ab urbe condita liber XXIX. Erkl. von F. Luterbacher. Lpz. 1893.
- Ovidius.**
Levy, V., Ordsamling til udvalgte Stykker af Ovid. Kbh. 1894.
- Prudentius.**
Bergman, I., Specimen lexicæ Prudentiani prolegomenis instructum. Prg. Wenersborg 1894.
- Sallustius Krispus**, Katilina og Jugurtha. Ovs. af H. H. Lefolii. 1. H. Kbh. 1895.
- Senecæ, L. Annæi**, Epistulæ morales selectæ. Für den Schulgebrauch erkl. von G. Hess. 1. H. Gotha 1890.
- Silius Italicus.**
Østerberg, P. I., De structura verborum cum præpositionibus compositorum, quæ exstant apud Silium Italicum. Prg. Göteb. h. ltrv. 1894.
- Terentius.**
Lalin. E., De particularum comparatarum usu apud Terentium. Prg. Norrk. 1894.
42. **Samfund**, det philol.-hist., Udsigt over dets Virksomhed i A. 1891—94. Kbh. 1894.

- Tidsskrift, Nordisk, for Filologi. 3. Række. 2. Bs. 4. H., 3. Bs. 1—4. H. Kbh. 1894—95.
- Wochenschrift, Berliner philologische. Hrsg. von C. Belger und O. Seyffert. 14. Jahrg. 1894. (forts.)
45. Udvalg af arabiske Oldsange. Frit paa Dansk ved P. Trugaard. 5. Prg. Ribe 1894.
47. **Thorkelsson, J.**, Beyging sterkra sagnorða i Islensku. Reykjavik. 1888—94. (slut.)
49. **Feilberg, H. F.**, Bidrag til en ordbog over jyske almuesmål. 11—12. h. Kbh. 1894.
- Kalkar, O.**, Ordbog til det ældre danske sprog (1300—1700). 22. h. Kbh. 1894.
50. **Mikkelsen, Kr.**, Dansk Sproglære med sproghistoriske Tillæg. Haandbog for Lærere og viderekomne. Kbh. 1894. (slut.)
- Neisig, H. P.**, Ledetraad i dansk Ord- og Formlære. Aarh. 1893.
- Recke, E. von der**, Grundtræk af den danske Verslære. Kbh. 1894.
- Thorsen, P. K.**, Sprogarten paa Sejerø. Kbh. 1894. (slut.)
52. **Baggesen, J.**, Riimbrevne og poetiske Epistler. Ved A. Arlaud. 2. Sml. 1809—23. Kbh. 1894.
- Rredal, Niels**, Børnespejl. Paany udg. af H. F. Rørdam. Kbh. 1894.
54. **Friis, O.**, Tale i Selskabet for Efterslægten. Prg. Efterslægtsselsk. Sk. 1894.
57. **Grimm, I., und W.**, Deutches Wörterbuch. 9. Bs. 1—3. Lfr. Lpz. 1894.
58. **Petersen, V.**, Tysk Sproglære til Brug for Realskoler. Kbh. 1895.
60. **Bierring, V.**, og **R. Meyer**, Tysk Læsebog for Mellemklasserne. Med Glossarium. Kbh. 1895.

- Ipsen, P. L., og E. Bovien, Tysk Begynderbog med en kortf. Grammatik. Kbh. 1895.
 — Tysk Læsebog for de lavere Klasser. Kbh. 1895.
66. Jespersen, O., Kortfattet engelsk Grammatik. Kbh. 1894.

IV. Teologi.

80. Hoseas.
 Loffmann, K., Kritisk undersøkning af den masoretiska texten till profeten Hoseas bok. Prg. Linköp. 1894.
88. Westling, G. O. F., Kyrkolagar och kyrkolagsarbeten i Estland. Kyrkohist. studie. Prg. Sundsv. 1884.
91. Bang, I. P., Om Trosartiklens Begreb. Kbh. 1894. (Disp.)
95. Lisco, F. G., Det christelige Kirkeaar. Et homiletisk Hjælpemiddel. Ovs. af C. C. Brix. 1—2. D. Kbh. 1844—45.
101. Jacobsson, H., Det religiösa intresset och den religiösa känslan. Prg. Hernösand 1894.

V. Filosofi.

102. Høffding, H., Den nyere Filosofis Historie. 2—II. H. Kbh. 1894—95.

VI. Æstetik.

104. Collin, C., Kunsten og Moralen. Kbh. 1894.

VII. Pædagogik.

105. **Forchhammer, G.**, Bidrag til Bedømmelse af Talemetoden for døvstumme. Nyborg 1894.
Vor Ungdom, Tskr. for Opdragelse og Undervisning. Udg. af H. Trier og P. Voss. Kbh. 1894. (forts.)
106. De lærde Skolers Lærerforening. 1893. Kbh. Forordning ang. de lærde Skoler i Danmark og Norge. 7. Novbr. 1890.
Lehrpläne und Lehraufgaben für die höheren Schulen. Brl. 1893. — Ordnung der Reifeprüfungen an den höheren Schulen. Brl. 1893. — Denkschrift betreffend die geschichtliche Entwicklung der Revision der Lehrpläne für die höheren Schulen. Brl. 1892.
Palmgren, K. E., Öfveransträngning och valfrihet. Prg. Stockh. Palmgrenska samsk. 1894.
Undersøgelser om sundhedstilstanden ved norske højere gutte- og pigeskoler samt fællesskoler. Kria. 1894. Bilag 6 til forslag om en forandret ordning af den højere almenskole.
107. **Neander, A.**, Förslag till biblisk läsbok. Prg. Norrk. 1894.
108. **Eggertz**, Om den filosofiska propedeutiken såsom undervisningsämne vid våra h. allm. läroverk. Prg. Karlskrona 1894.
Elgström, A. V. A., Några ord om filosofiens uteslutande ur undervisningsplanen för de allm. läroverken. Prg. Halmst. 1894.
109. **Lindkvist, V.**, Öfverblick öfver Modersmålets metodik i klass 1—5 af de allm. läroverken. Prg. Karlstad 1894.

110. **Kristiansen, O.**, Prøver af en historisk læsebog.
Prg. Kria. Anderssens sk. 1893.
113. **Hegner, L.**, Geografisk Sangbog. Kbh.
115. Aarbog for Kjøbenhavns Universitet, den polyt.
Lærestalt og Kommunitet for Aarene 1891
—93. Med Sagregister f. 1889—92. Udg. af
C. Goos. Kbh. 1893—94.
Meddelelser ang. de lærde Skoler med dertil hørende
Realundervisning i Konger. Danm. f. 1892—94.
Udg. af A. F. Asmussen. Kbh. 1894—95.
116. **Københavns Universitet.**
Prg. til Kongens Fødselsfest 1894 og til Festen i
Anledn. af Kronprins Frederiks og Kronprinsesse
Louises Sølvbryllup d. 28. Juli 1894.
Liste over Afgangseks. ved de lærde Skoler 1894.
Forelæsningskatalog 1894. 1—2.
Sørensen, A., Studenterne fra 1869. Kbh. 1894.
Haandbog for Studenter, udg. af Studenterhjemmet.
2. Aarg. Kbh. 1894.
Programmer til Eksamen 1894 fra de højere Skoler
i Aalborg, Aarhus, Fredericia, Frederiks-
borg, Helsingør, Herlufsholm, Horsens,
Kolding, København (Mtrpsk., Bgdsk. i
i Helgolandsgade, Bgdsk. i Kbh., Efter-
slægtsselsks. Sk., Frederiksberg Sk., Ly-
ceum, Mariboës Sk., Slomanns Sk., Frk.
Zahles Sk.), Möðruvallask., Nykøbing,
Odense (Katedralsk., Giersings Sk.), Or-
drup, Randers, Reykjavik, Ribe, Roskilde,
Rønne, Slagelse, Sorø, Vejle, Viborg,
Vordingborg.
Askov udvidede Folkehøjskole. Prg. 1893 og 94.

Kolding. — Siersted, Th., Kolding kommunale Skoler 1792—1892. Et Bidrag til Almueskolevæsenets Historie. Kold.

Randers. — F. Sand, Katalog over 10 Aars Tilvækst til Biblioteket. Prg. Rand. 1894.

Rønne. — Korte Efterretninger om Disciple fra Rønne Sk. 1823—1893. Prg. Rønne 1894.

119.a. Universitets- og skoleannaler. Ny række. 8. aarg. 1893. Kria.

119.b. Programmer til Eksamen 1893 og 94 fra de højere Skoler i Aalesund, Arendal, Bergen (kathsk., Tanks sk.), Drammen, Frederikshald, Hamar, Kongsberg, Kragerö, Kristiania (Kathsk., Aars og Voss's sk. (1892 og 93), Anderssens sk. (1893), borger- og realsk., kgl. norsk Kunst- og Haandværkssk., Oslo sk. (1893)), Kristiansand, Kristiansund, Larvik (1893), Lillehammer, Molde (1892 og 93), Skien, Stavanger, Tromsö (1893), Trondhjem (kathsk., borgerl. realsk.), Vardö (1892).

119.c. Programmer til Eksamen 1894 fra de højere Skoler i Falun, Gefle, Göteborg (h. latlrv., reallrv.), Halmstad, Helsingborg, Hernösand, Hudiksvall, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Lund (h. allm. lrv., priv. elmsk.), Malmö, Norrköping, Nyköping, Skara, Stockholm (Norrn., Söderm., nya elmsk., h. reallrv., Beskowska sk., Wallinska sk., Lyceum för flickor, Palmgrenska samsk.), Strengnäs, Sundsvall, Umeå, Upsala (h. allm. lrv., Fjellstedtska sk.), Venersborg, Vesterås,

Vestervik, Visby, Växjö, Ystad, Örebro,
Östersund.

Östersund. — P. Olsson, Förteckning öfver lrvks.
mynt- och medaljsamling. Prg. 1894.

VIII. Lovkyndighed.

122. Lovtidende for Konger. Danm. 1894. Kbh.
Ministerialtidende for Konger. Danm. 1894. Kbh.
Samling af Love og Anordninger m. m. Udg.
efter Indenrigsministeriets Foranstaltn. 12. Bs. 4.
H., 13. Bs. 1. H. Kbh. 1894.
Realregister over Love og Reskripter m. m. 1660
—1892. Kronol. ordnet Sagregister til den efter
Indenrigsministeriets Foranstaltn. udg. Sml. af
Love og Anordninger m. m. og Supplementet
til samme. Udg. af O. Damkier og F. Kretz.
Kbh. 1893. 1. H.
Love og Expeditioner, vedk. Kirke- og Skole-
væsen. Udg. ved O. Damkier og P. Thrige.
1894. Kbh.

IX. Politik og Statsøkonomi.

127. Juel-Hansen, N., Samfundslivet. Skildringer af
Samfundets økonomiske Udvikling i Fortid og
og Nutid. Kbh. 1895.
128. Schröder, L., Danmarks Hjælpekilder og Nærings-
veje. Historiske Fremstillinger. Kbh. 1894.

X. Historie og Geografi.

131. Almanak, Univ. lille f. 1895. Kbh.
132. **Starcke, C. N.**, Lærebog i Verdenshistorien. 1. D. Kbh. 1895.
136. **Quidde, L.**, Caligula. Studie over romersk Cæsarvanvid, Ovs. af A. C. Meyer. Kbh. 1894.
141. **Bethe, E.**, De scænicorum certaminum victoribus. Prg. Rostocks Univ. 1894.
142. **Ræder, A.**, Etruskernes indflydelse paa Romerne. Prg. Kria. Oslo sk. 1893.
143. **Orderik Vital's** hist. Beretninger om Normanner. Ovs. af P. Kierkegaard. 13—15. H. Kbh. 1894—95.
- Starcke, C. N.**, Den nyeste Tids Historie fra den franske Revolutions Begyndelse. Kbh. 1894.
- Oversigtstabeller til den nyeste Tids Historie. Kbh. 1894.
144. **Balbi, A.**, Allgemeine Erdbeschreibung. Ein Handbuch des geographischen Wissens für die Bedürfnisse aller Gebildeten. 8. Aufl. Bearb. von F. Heiderich. 1—3. B. Wien 1893—94. (slut.)
- Granzow, F. C.**, Geografisk Lexikon. 37—39. H. Kbh. 1894—95.
- Hickmann's, A. L.**, geografisch-statistischer Taschen-Atlas. Wien.
- Hoffmeyer, I.**, Geografi for Latin- og Realskoler. Aarh. 1894.
- Petermann's A.**, Mitteilungen aus J. Perthes geogr. Anstalt. Hrsg. von A. Supan. 40. B. 1894. Gotha (forts.)
- Siersted, Th.**, Omrids af Verdensgeografien. Kbh. 1894.

- Tidsskrift, Geogr., udg. af det kgl. dsk. geogr. Selsk., red. af O. Irminger. 12. Bs. 7—8. H., 13. Bs. 1—2. H. Kbh. 1894—95.
147. De danske Provinsarkivers Bygninger. Udg. af Rigsarkivet. Kbh. 1893.
- Kringelbach, G. N.**, Den civile Centraladministration 1848—93. Udg. af Rigsarkivet. Kbh. 1894.
- Magazin, Danske, udg. af det kgl. dsk. Selsk. for Fædrel. Hist. og Sprog. 5. Række. 3. Bs. 2. H. Kbh. 1894.
- Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte. Udg. ved Kr. Erslev. 1. B. 1085—1350 Kbh. 1894—95.
- Selvbeskatning, Den frivillige til Fædrelandets Forsvar. En Samling Tryksager i en Trækasse.
149. Aarbøger for nord. Oldkyndighed og Historie, udg. af det kgl. nord. Oldskr.-Selsk. 2. Række. 9. Bs. 1—3. H. Kbh. 1894. (forts.)
- Müller, S.**, Vor Oldtid. En populær Fremstilling af Danmarks Arkæologi. 1—5. H. Kbh. 1894—95.
150. Danske Helgeners Levned. I Overs. ved H. Olrik. Kbh. 1993—94. (slut.)
167. Leksikon, Dsk. biografisk. Udg. af C. F. Bricka. 59—65. H. Kbh. 1894—95.
168. **Abrahams, A.**, Minder fra mine Forældres Hus. Kbh. 1894.
- Bøgh, E.**, Erindringer fra mine unge Dage. Kbh. 1894.
- (Høyer-Møller)**, Livs- og Krigserindringer fra 1850—64. Af en gammel Feltpræst. Kbh. 1894.

- Andersen, V., Poul **Møller** hans Liv og Skrifter. Kbh. 1894.
- Sødring, Julie Weber, født Rosenkilde, Erindringer fra min Barndom og Ungdom. Ved M. F. Sødring. Kbh. 1894.
169. Barfod, H. P. G. B., Febris rheumatica acuta's optræden og udbredelse i Danm. i aarene 1875—92. En statistisk-geografisk undersøgelse. Kbh. 1894. (Disp.)
- Helms, J., Danske Tufstenskirker. 1—2. B. Kbh. 1894. (Fol.)
- Siersted, Th., Danmarks Geografi. 2. Opl. Kbh. 1892.
- Statistisk Tabelværk. Udg. af det stat. Bureau. 4. Række. Litra A. Nr. 8 a; D. Nr. 23—24. Kbh. 1894.
- Statistiske Meddelelser. Udg. af det stat. Bureau. 3. Række. 13—14. B. Kbh. 1893—94.
- Statskalender, kgl. dsk. Hof- og Statshaandbog for Konger. Danm. f. A. 1895. Udg. af S. Hennings. Kbh.
170. Samlinger til jydsk Historie og Topografi. 2. Række. 4. Bs. 2—3. H. Aalb. 1894—95.
- Hansen, P., Den danske Skueplads. Illustr. Theaterhistorie. 29—32. H. Kbh. 1894—95.
- Uddrag af Odense Byraads Forhandlinger f. A. 1893. Ods. 1894.
178. Malmström, O., Bidrag till svenska Pommerns historia 1653—58. Prg. Helsingb. 1894.
217. Tschudi, Clara, Marie Antoinettes Ungdom. Kbh. 1894.
219. Dörpfeld, W., Troja 1893. Bericht über die im Jahre 1893 in Troja veranstalteten Ausgrabungen. Lpz. 1894.

222. **Furtwängler, A.**, Meisterwerke der griechischen Plastik. Kunstgeschichtliche Untersuchungen. Leipz.—Berlin. 1893. (Indb. i 3 Bind og 1 Mappe.)
- Heiberg, J. L.**, Attiske Gravmæler. Kbh. 1895.
- Perrot, G.**, et **Ch. Chipiez**, Histoire de l'art dans l'antiquité. Livr. 337—45. Par. 1894.
- Ussing, I. L.**, Den græske Søjlebygnings Udvikling. Prg. Kbhs. Univ. 1894.
223. **Crusius, O.**, Die delphischen Hymnen. Untersuchungen über Texte und Melodien. Gött. 1894.
224. **Oppermann, Th.**, Kunst og Liv i det gamle Florens fra Franciscus af Assisi og Giotto til Savanarola og Michelangelo. Kbh. 1895.
227. Tidsskrift, Historisk, udg. af den dsk. hist. Foren. 6. Række. Red. af C. F. Bricka. 5. Bs. 1—2. H. Kbh. 1894—95.
228. **Erslev, Kr.**, Hr. L. Lund og »Professorerne«. Kbh. 1895.

XI. Matematik.

230. Journal de mathématiques élémentaires, publié par H. Vuibert. 19. année. Par. 1895. (forts.)
- Lomholt, A.**, Tillæg I til matem. Opgaver B og C. (Jan. 1893—Juni 1894). Vib. 1895.
- Tidsskr., Nyt, for Mathematik, red. af P. T. Foldberg og C. Juel. Afd. A og B. 5. Aarg. Kbh. 1894. (forts.)
- Zeitschrift für Mathematik und Physik, hrsg. von O. Schlömilch und M. Cantor. 39. Jahrg. Lpz. 1894. (forts.)

231. **Fenkner, H.**, Arithmetische Aufgaben. Zum Schulgebrauch sowie zum Selbstunterricht. Ausg. A. Pensum der Prima. Brnschw. 1893.
 — Arithmetische Aufgaben. Für den Unterricht an höheren Lehranstalten. 2. Aufl. Brnschw. 1894.
- Foldberg, P. T.**, Aritmetik for Begyndere. Kbh. 1895.
- Petersen, C. T.**, Logarithme-Tabeller. 5. Opl. Kria. 1894.
233. **Flindt, H. E.**, Lærebog i Regning. Kbh. 1895.
240. **Wedell-Wedellsborg, P.**, Om Trelegemerproblemet. Kbh. 1894. (Disp.)

XII. Naturvidenskab.

252. Encyklopædie der Naturwissenschaften. Hrsg. von W. Förster, A. Kenngott etc. 2. Abth. 82—89. Lfr.; 3. Abth. 21—25. Lfr. Breslau 1894.
 Naturen og Mennesket. Illustr. Mndsskr. for Naturkundsk. og Naturbeskriv., red. af S. Mørk-Hansen. Kbh. 1894. (forts.)
243. **Barmwater, F.**, Lærebog i mekanisk Fysik, Varme og Elektricitet. Kbh. 1894.
 Tidsskrift for Physik og Chemi. 3. Række. Udg. af A. Thomsen m. fl. 3. B. Kbh. 1894. (forts.)
Prytz, K., Naturlæren. En kortf. Vejledn. ved Undervisningen. 3. omarb. Udg. Kbh. 1892.
245. **Paulsen, A.**, Lærebog i Optik. 2. Opl. Kbh. 1894.

247. **Sundberg, E.**, Elementär framställning af läran om den elektriska potentialen och induktionselektriciteten. Prg. Falun 1894.
248. **Koefoed, E.**, Om nogle Nitroso-Platinammoniakforbindelser. Kbh. 1894. (Disp.)
251. Observations internationales polaires 1882—83. Observations faites à Godthaab sous la direction de A. Paulsen. Tome I, 2de livr. Coph. 1894.
254. **Warming, E.**, Plantesamfund. Grundtræk af den økologiske Plantegeografi. Kbh. 1895.
255. Zoologia Danica. Afbildninger af danske Dyr med populær Text. Paabegyndte af C. I. Schødte, udg. af H. I. Hansen. 7—9. H. Kbh. 1890—94.
256. **Bahnsen, K.**, Etnografien fremstillet i dens Hovedtræk. 11—15. H. Kbh. 1894—95.
257. **Reisz, C.**, Tuberkulosens Udbredelse og dens Helbredelighed. Prg. Kbhs. Univ. K. F. 1894.

XIV. Landkort, Kobbere m. m.

263. Pianta guida di Roma. (Sammenlagt i rødt Bind.)
264. Kort over det danske Hedeselskabs Plantager etc. i Jylland. d. 1. Jan. 1894.
265. **Stoddard, I. L.**, Portfolio de photographies des villes, paysages etc. Chicago 1894.
-

7. Udtog af Skolens Regnskaber

for Finansaaret 1894—95.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning efter Regnskabet 1893/94	4880	17
2. Jordebogsindtægter samt Indtægter af Kirker og Præstekald	15489	74
3. Renter af Skolens Kapitalformue	5178	99
4. Skolekontingenter	20591	10
5. Forskellige ubestemte og ekstraordinære Indtægter	27	58
6. Tilskud fra den almindelige Skolefond	70800	»
7. Decisionsposters Berigtigelse	60	»
8. Indeholdte Præmier til Statsanstalten for Livsforsikring	2406	26
	<u>Summa Indtægt . . . . .</u>	<u>119433 84</u>
Naar Udgiften fradrages med	<u>103774</u>	<u>15</u>
bliver Kassebeholdning d. 31. Marts 1895	<u>5659</u>	<u>69</u>

Udgift:

	Kr.	Ø.
1. Lønninger	37566	67
2. Inspektion og Tilsyn med Samlingerne	600	»
3. Pedellens Løn	650	»
4. Til Lærere uden fast Ansættelse og til Timeundervisning	9147	50
5. Pensioner	3919	82
6. Understøttelse til ikke pensionsberet- tigede	90	»
7. Tilskud til Bibliotheket og Samlingerne	699	90
8. Bygningernes Vedligeholdelse	291	90
9. Leje af Skolelokaler (Svømmeplads)	100	»
10. Inventariet	385	53
11. Brændsel og Belysning	1695	05
12. Kommuneskatter	488	60
13. Regnskabsføringen	940	»
14. Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter	1102	01
15. Undervisning i Skydevaabens Brug	121	38
16. Udgifter til en ny Skolebygning	40968	74
17. Sammes Forsyning med Inventar	10995	04
18. Festligheder i Anledning af Skolens Ind- vielse	1597	75
19. Kursforskel ved Indkøb af Obligationer	8	»
20. Indsendte Præmier til Statsanstalten for Livsforsikring	2406	26
	<hr/>	
Summa Udgift	103774	15

Under den mundtlige Eksamen ere efternævnte Klasser ved de forskellige Eksaminationer delte saaledes. 6te og 4de Klasse prøves i den her anførte alfabetiske Orden.

6te Kl: 1. P. M. Bülow. 2. N. S. Bøgh. 3. H. Enkebølle. 4. V. L. Faber. 5. C. I. Hansen. 6. M. Hansen. 7. V. Hartnack. 8. C. A. L. Haugaard. 9. E. L. Heiberg. 10. W. Kragh. 11. E. Langkilde. 12. N. Langkilde. 13. K. E. Larsen. 14. O. V. F. Laub. 15. I. Lollesgaard. 16. V. B. Lorenzen. 17. M. P. Madsen. 18. N. C. Nielsen. 19. N. Nielsen. 20. H. O. H. P. Petersen. 21. V. L. Petersen. 22. J. L. G. Rasmussen. 23. E. Talleruphuus. 24. O. H. C. Vind.

5 a: 1. Zerlang. 2. Windinge. 3. Basse. 4. Berlème. 5. Bang. 6. Christiansen. 7. Olrik. 8. Jacobsen. 9. E. Rasmussen. 10. E. Nielsen.

5 b: 1. Knutzen. 2. Jørgensen. 3. Eriksen. 4. B. Larsen. 5. Mikkelsen. 6. E. Larsen. 7. Krogh. 8. Bjerager.

5 c: 1. H. Hansen. 2. Paludan. 3. Uhl. 4. Balslev.
5. Haslund. 6. H. Rasmussen. 7. Høyberg. 8.
M. Madsen. 9. Bülow*).

4 S: 1. D. Andersen. 2. F. L. P. d'Auchamp. 3. V.
Balslev. 4. H. Elmquist. 5. H. C. Hansen. 6.
S. L. Hansen. 7. K. Haslund. 8. I. Høyrup. 9.
S. Jensen. 10. I. P. Kristensen. 11. K. Lolles-
gaard. 12 R. H. Lollesgaard. 13. N. P. Madsen.
14. I. N. Meier. 15. I. Mygind. 16. A. V. Niel-
sen. 17. A. F. M. Pedersen. 18. A. H. Petersen.
19. N. H. Rasmussen. 20. P. H. Rasmussen.
21. C. F. Raaschou. 22. Reedtz Thott. 23. K.
Schwanenflügel. 24. T. Seedorff. 25. T. L. Thom-
sen. 26. O. Waage Jensen. 27. L. Worsøe.

2 b er de studerende Dicile i 2 B.

1 a: 1. V. Thomsen. 2. Bolvig. 3. Jessen. 4. N. J.
Nielsen. 5. Karl Jensen. 6. Dan. Holm. 7.
Heiberg Jürgensen. 8. O. Andersen. 9. Nørre-
tranders. 10. H. Larsen. 11. Charles Madsen.
12. Klixbüll. 13. Elmquist. 14. O. Christensen.

1 b: 1. A. Jørgensen. 2. Schouw. 3. Kruuse. 4. A.
Petersen. 5. Paulsen. 6. Haugsted. 7. Møller.
8. Gundlach. 9. Stockfleth. 10. A. Hansen.
11. Reedtz Thott. 12. Brandt. 13. Blumensaadt.

---

*) I Fysik deles 5 SS saaledes: 5 α = 5a Nr. 1, 3—5, 7—8
og 5b Nr. 1—4, 5 β = 5b Nr. 5 og 8 og 5c Nr. 1—3 og
5—7.

- 1 c: 1. Christiansen. 2. E. Hansen. 3. Bømeling.
4. Mikkelsen. 5. Thue Skhmidt. 6. Seedorf.
7. A. Jensen. 8. K. Langkilde. 9. A. Muus.
10. Kruse Petersen. 11. Svendsen. 12. Demant.
13. H. Larsen.
-

Afgangseksamen for studerende, almindelig Forberedelses- eksamen og Hovedeksamen.

Mandag 10. Juni.

Kl.

- 8—12. 6. Dansk Stil (bunden Opgave).
4 S og R. Dansk Stil.

Tirsdag 11. Juni.

- 8—12. 6 SS. Latinsk Version.
6 RS. Arithmetik.
4 S og R. Arithmetik.

Onsdag 12. Juni.

- 8—12. 6 SS. Fransk Stil.
6 RS. Geometri.
4 S og R. Geometri.

Torsdag 13. Juni.

- 8—12. 6. Dansk Stil (fri Opgave).
4 S. Latinsk Stil.
4 R. Praktisk Regning.

Kl.

- 4—8. 6 RS. Beregningsopgave.
4 R. Engelsk Version.

Fredag 14. Juni.

- 8—12. 6 RS. Projektionstegning.

Torsdag 20. Juni.

Klasseværelse*).

- 5½. Sol. 6 SS Nr. 3, 5, 6, 8, 14, 16. Fysik. Schmidt.
Overl. Hauschultz, Christensen.
6. 7. 4 R. Historie. Wilhjelm, Overl. Øllgaard,
Rektor.

Fredag 21. Juni.

8. 11. 6 SS Nr. 9, 11, 17—23. Fysik. Schmidt,
Overl. Hauschultz, Christensen.
8. Sol. 6. Nr. 1—8, 10, 12—14. Historie. Gredsted,
Overl. Øllgaard, Teisen.
4. Sol. 6. Nr. 9, 11, 15, 16, 21, 24. Historie. Gred-
sted, Overl. Øllgaard, Teisen.
4. 7. 4 RS og R. Fysik. Schmidt, Christensen,
Nielsen.

---

*) Første Navn efter et mundtligt Fag betegner Examinator, de følgende Censorer.

Lørdag 22. Juni.

Kl. Klasseværelse.

8. Sol. 6. Nr. 17—20, 22—23. Historie. Gredsted,
Overl. Øllgaard, Teisen.
8. 7. 4 S Nr. 1—11. Geografi. Wilhjelm, Skole-
inspektør Siersted, Christensen.
5. 7. 4 S Nr. 12—22. Geografi. Wilhjelm, Skole-
inspektør Siersted, Christensen.

Mandag 24. Juni.

- 8—12. 13. 5 A. Dansk Stil (bunden). Jacobsen.
- 8—12. 12. 5 B. Dansk Stil (bunden). Teisen.
- 8—11. 6. 3 A. Dansk Stil. O. Johnsen.
- 8—11. 3. 3 B. Dansk Stil. Gredsted.
8. 9. 2 b. Geografi. Wilhjelm, Christensen.
- 8—11. 15. 1 A. Regning. Zerlang.
- 8—11. 16. 1 B. Regning. Kaas.
12. 8. 2 A. Fransk. Kpt. Winge, Zerlang.
4. 9. 5 a. Dansk og Oldnordisk. Skouboe, O.
Johnsen.
5. Sol. 5 b. Græsk. Gredsted, Rektor.
- 4—7. 19. 3 A. Arithmetiske Opgaver. Rasmussen.
- 4—7. 3. 3 B. Arithmetiske Opgaver. Nielsen.
- 4—7. 15. 2 A. Regning. Teisen.
- 4—7. 16. 2 B. Regning. Kaas.
4. 8. 1 b. Geografi. Wilhjelm, Christensen.

Tirsdag 25. Juni.

Kl. Klasseværelse.

- 8—12. 13. 5 A. Fransk Stil. Larsen.
 8—12. 12. 5 B. Arithm. Opg. Nielsen.
 8. 7. 4. Nr. 23—27 og R. Geografi. Wilhjem,
 Skoleinspektør Siersted, Christensen.
 8. 8. 3 A. Fransk. Zerlang, Jacobsen.
 8—11. 5. 2 A. Dansk Stil. Gredsted.
 8—11. 3. 2 B. Dansk Stil. Skouboe.
 8—11. 15. 1 A. Dansk Stil. Kaas.
 8—11. 16. 1 B. Dansk Stil. Rasmussen.
5. 9. 5 c. Græsk. Gredsted, Rektor.
 5. Sol. 4 S Nr. 1—9. Latin. Kaas, Overlærer
 Mikkelsen, Wilhjem.
- 4—7. 15. 3 A. Geom. Opg. Jacobsen.
 4—7. 16. 3 B. Geom. Opg. Christensen.
 4. 10. 2 A. Historie. Teisen, Rasmussen.
 4. 8. 1 A. Dansk. Larsen, O. Johnsen.

Onsdag 26. Juni.

- 8—12. 13. 5 A. Dansk Stil (fri). Christensen.
 8—12. 12. 5 B. Dansk Stil (fri). Gredsted.
 8. Sol. 4 S Nr. 10—24. Latin. Kaas, Overlærer
 Mikkelsen, Wilhjem.
8. 4. 3 B. Fransk. Zerlang, Jacobsen.
 8. 7. 2 b. Religion. Teisen, Pastor Kall.
 8. 8. 1 a. Arithmetik. Larsen, Nielsen.

Kl. Klasseværelse.

9. 9. 1 b. Naturhistorie. Rasmussen, Doktor
Lollesgaard.
8. 10. 1 R. Dansk. Rektor, O. Johnsen.
5. Sol. 4 S. Nr. 25—27 og 4 Till. Latin. Wilhjelms,
Overl. Mikkelsen, Kaas.
- 4—7. 16. 3 A. Lat. Stil. Skouboe.
- 4—7. 15. 3 B. Lat. Stil og Eng. Version. Larsen.
- 4—7. 18. 2 A. Lat. Stil. Nielsen.
- 4—7. 19. 2 B. Lat. Stil. Rasmussen.

Torsdag 27. Juni.

8. Sol. 6 SS Nr. 3, 5, 6, 8, 9, 11. Latin. Jacobsen,
Overl. Mikkelsen, Rektor.
- 8—12. 13. 5 A. Version. Schmidt.
- 8—12. 12. 5 B. Geom. Opg. Kaas.
8. 9. 2 B. Naturhistorie. Rasmussen, Jastrau.
8. 8. 1 c. Arithmetik, Nielsen, Larsen.
5. Sol. 6 SS Nr. 14, 16—18. Latin. Jacobsen,
Overl. Mikkelsen, Rektor.
4. 9. 5 α . Fysik. Schmidt, Larsen.
- 4—8. 15. { 5 RS. Projektionstegning. } Wilhjelms.
4—7. { 3 R. Regning. }
4. 10. 3 A. Historie. Rasmussen, Skouboe.
4. 8. 1 a. Tysk. O. Johnsen, Nielsen.

Fredag 28. Juni.**Kl. Klasseværelse.**

8. Sol. 6 SS Nr. 19—23. Latin. Jacobsen, Overl.
Mikkelsen, Rektor.
- 8—12. 12. 5 RS. Beregningsopgave. O. Johnsen.
8. 11. 5 β . Fysik. Schmidt, Larsen.
8. 9. 3 B. Tysk. Nielsen, Kaas.
8. 8. 2 R. Dansk. Gredsted, Teisen.
5. Sol. 4 SS Nr. 1—14. Græsk. O. Johnsen,
Rektor, Gredsted.
4. 7. 2 A. Religion. Teisen, Pastor Kall.
4. 8. 1 b. Arithmetik. Nielsen, Larsen.

Lørdag 29. Juni.

8. 4. 5 c. Tysk. Skouboe, Kaas.
8. Sol. 4 SS Nr. 15—26. Græsk. O. Johnsen,
Rektor, Gredsted.
8. 9. 1 a. Geometri. Larsen, Nielsen.
9. 8. 1 c. Naturhistorie. Rasmussen, Doktor
Lollesgaard.
12. Sol. 6. Tysk. Skouboe, Rektor, Jacobsen.
4. 7. 5 a. Engelsk. Kaas, Jacobsen.
4. 8. 5 b. Dansk og Oldn. Skouboe. O. Johnsen.
4. 9. 3 A. Naturhistorie. Rasmussen, Jastrau.
4. 10. 2 A. Arithmetik. Schmidt, Larsen.

Mandag 1. Juli.

Kl. Klasseværelse.

- 8   prøves de til Optagelse anmeldte Disciple.
5.   Sol. 6 SS Nr. 3, 5, 6, 8, 9, 11 og 2 Till. Græsk.
                  Rektor, Professor Thrige, O. Johnsen.
5.   14. 4. Nr. 1—9. Naturhistorie. Rasmussen,
                  Adjunkt Ottosen, Jastrau.

Tirsdag 2. Juli.

8.   Sol. 6 SS Nr. 14, 16—23. Græsk. Rektor, Prof.
                  Thrige, O. Johnsen.
9.   4. 5 a. Historie. Gredsted. Skouboe.
8.   7. 5 c. Fransk. Zerlang, Oberstlieutenant
                  Thomsen.
8.   14. 4. Nr. 10—24. Naturhistorie. Rasmussen.
                  Adj. Ottosen, Jastrau.
8.   9. 3 A. Tysk. Nielsen, Kaas.
8.   8. 3 R. Dansk. Teisen, Skouboe.
9.   10. 2 R. Religion. Teisen, Pastor Kall.
5.   14. 4. Nr. 24—27 og R. Naturhistorie. Ras-
                  mussen, Adj. Ottosen, Jastrau.
4.   10. 3 B. Latin. Gredsted, Jacobsen.
4.   8. 2 A. Geometri. Schmidt, Larsen.
5.   9. 1 S. B. Dansk. Rektor, O. Johnsen.

Onsdag 3. Juli.

Kl. Klasseværelse.

8. Sol. 4. Nr. 1—14. Historie. Rektor, Gredsted,
Wilhjelm.
8. 7. 3 A. Religion. Teisen, Pastor Barsøe.
8. 8. 2 b. Arithmetik. Larsen, Schmidt.
8. 9. 1 c. Tysk. O. Johnsen, Nielsen.
12. 10. 1 b. Historie Teisen, Larsen.
5. Sol. 6 RS. Fransk. Zerlang, Adj. Stigaard,
Kaas.
4. 7. 5 b. Historie. Gredsted, Skouboe.
5. 8. 3 B. Græsk. O. Johnsen, Rektor.
4. 9. 2 R. Arithmetik. Larsen, Schmidt.

Torsdag 4. Juli.

8. Sol. 6 SS. Nr. 1—20. Fransk. Zerlang, Adj.
Stigaard, Kaas.
8. 7. 4. Nr. 15—27. Historie. Rektor, Gredsted,
Wilhjelm.
8. 11. 3 RS og R. Fysik. Schmidt, Christensen.
8. 8. 2 A. Naturhistorie. Rasmussen, Jastrau.
8. 9. 2 B. Tysk. O. Johnsen, Skouboe.
8. 10. 1 c. Geometri. Larsen, Nielsen.
12. 7. 1 a. Historie. Teisen, Larsen.

Kl. Klasseværelse.

5. Sol. 6 SS Nr. 21—23 og R. og 1 Till. Fransk.
Zerlang, Adj. Stigaard, Kaas.
5. 7. 5 a. Græsk. Gredsted, Rektor.
- 5½. 8. 4 R. Dansk. Teisen, Skolebestyrer S.
Müller, Skouboe.
4. 9. 3 A. Arithmetik. Larsen, Schmidt.

Fredag 5. Juli.

8. Sol. 6 Nr. 7—17. Dansk og Oldn. Skouboe,
Skolebestyrer S. Müller, O. Johnsen.
8. 4. 5 b. Latin. Rektor, Wilhjelm.
8. 7. 3 B. Arithmetik. Nielsen, Schmidt.
8. 8. 2 A. Latin. Jacobsen, Gredsted.
8. 9. 1 c. Fransk. Zerlang, Kpt. Hartnack.
5. 7. 6. Nr. 18—24. Dansk og Oldn. Skouboe,
Skolebestyrer S. Müller, O. Johnsen.
6. Sol. 6 RS. Nr. 1, 2 og 4. Matematik. Chri-
stensen, Prof. Jul. Petersen, Schmidt.
4. 9. 2 B. Historie. Rasmussen, Teisen.
4. 10. 1 b. Geometri. Larsen, Nielsen.

Lørdag 6. Juli.

8. Sol. 6 RS. Nr. 7, 10, 12, 13, 15, 24. Matematik.
Christensen. Prof. Jul. Petersen, Schmidt.

Kl. Klasseværelse.

8. 7. 6. Nr. 1—6. Dansk og Oldn. Skouboe,
Skolebestyrer S. Müller, O. Johnsen.
8. 4. 5 c. Latin. Rektor, Wilhjelm.
8. 9. 3 A. Geometri. Larsen, Rasmussen.
8. 10. 1 a. Religion. Teisen, Pastor Balslev.
-
12. 9. 2 B. Fransk. Kpt. Winge, Zerlang.
1. 10. 1 c. Geografi. Christensen, Wilhjelm.
-
5. 7. 5 RS. Matematik. Christensen, Schmidt.
5. Sol. 4 S. Nr. 1—7. Matematik. Larsen, Prof.
Jul. Petersen, Nielsen.
4. 8. 4. Nr. 21—27. Fransk. Zerlang, Kpt.
Winge, Kaas.
4. 9. 3 B. Historie. Rasmussen, Skouboe.
4. 10. 1 B. Latin. Wilhjelm, Jacobsen.

Mandag 8. Juli.

8. 4. 5 a. Latin. Rektor, Wilhjelm.
8. Sol. 4 S. Nr. 8—19. Matematik. Larsen, Prof.
Jul. Petersen, Nielsen.
8. 7. 2 B. Latin. Gredsted, Jacobsen.
8. 8. 1 b. Fransk. Zerlang, Kpt. Hartnack.
-
5. Sol. 4 S. Nr. 20—26. Matematik. Nielsen,
Prof. Jul. Petersen, Larsen.

Kl. Klasseværelse.

4. 7. 4. Nr. 1—10. Fransk. Zerlang, Kpt.
Winge, Kaas.
4. 8. 3 A. Latin. Jacobsen, Gredsted.
4. 9. 3 B. Geografi. Christensen, Wilhjelm.
4. 10. 1 a. Naturhistorie. Rasmussen, Doktor
Lollesgaard.

Tirsdag 9. Juli.

8. 11. 6 RS Nr. 1, 2, 4, 7, 10. Fysik. Schmidt,
Prof. Jul. Petersen, Christensen.
8. 4. 5 b. Fransk. Zerlang, Oberstlieutenant
Thomsen.
8. 7. 4. Nr. 11—21. Tysk. Skouboe, Kpt. Hart-
nack, Nielsen.
8. 8. 3 B. Religion. Teisen, Pastor Barsøe.
8. 9. 1 R. Engelsk. Kaas, Jacobsen.
12. 7. 2 A. Geografi. Christensen, Wilhjelm.
4. 7. 5 c. Historie. Gredsted, Skouboe.
5. Sol. 4 S. Nr. 27 og R. Matematik. Nielsen,
Prof. Jul. Petersen, Larsen.
4. 8. 3 A. Geografi. Wilhjelm, Christensen.
4. 9. 3 R og 2 R. Engelsk. Kaas, Jacobsen.
4. 10. 1 b. Religion. Teisen, Pastor Balslev.

Onsdag 10. Juli.

Kl.	Klasseværelse.			
8.	11.	6 RS.	Nr. 12, 13, 15, 24.	Fysik. Schmidt, Prof. Jul. Petersen, Christensen.
8.	Sol.	6.	Nr. 1—14.	Engelsk. Kaas, Skolefor- stander V. Petersen, Jacobsen.
8.	9.	1 a.		Fransk. Zerlang, Kpt. Hartnack.
8.	8.	1 b.		Tysk. O. Johnsen, Nielsen.
4.	10.	5 c.		Dansk og Oldn. O. Johnsen, Skouboe.
4.	Sol.	6.	Nr. 15—23.	Engelsk. Kaas, Skoleforst. V. Petersen, Jacobsen.
4.	8.	3 B.		Naturhistorie. Rasmussen, Jastrau.
4.	9.	2 R.		Geografi. Wilhjelm, Christensen.

Torsdag 11. Juli.

8.	7.	5 a.		Fransk. Zerlang, Oberstlieutenant Thomsen.
8.	8.	5 b.		Engelsk. Kaas, Jacobsen.
8.	Sol.	4.	Nr. 1—10.	Tysk. Skouboe, Kpt. Hart- nack, Nielsen.
8.	9.	3 A.		Græsk. O. Johnsen, Rektor.
8.	10.	1 a.		Geografi. Wilhjelm, Christensen.
12.	Sol.	4 R.		Engelsk. Kaas, Skoleforst. Petersen, Jacobsen.

Kl. Klasseværelse.

5. Sol. 4. Nr. 11—20. Fransk. Zerlang, Kpt. Winge,
Kaas.
4. 7. 3 B. Geometri. Nielsen, Rasmussen.
4. 8. 2 A. Tysk. Skouboe, O. Johnsen.
4. 9. 2 B. Geometri. Larsen, Schmidt.
4. 10. 1 c. Religion. Teisen, Pastor Balslev.

Fredag 12. Juli.

8. 11. 5 RS. Fysik. Schmidt, Christensen.
8. Sol. 4. Nr. 22—27 + R. Tysk. Nielsen, Kpt.
Hartnack, Skouboe.
8. 9. 1 A. Latin. Jacobsen, Wilhjelm.
8. 8. 1 c. Historie. Larsen, Teisen.

Lørdag 13. Juli.

10. Dimission, Translokation og Bekendtgørelse af
de forskellige Eksaminers Udfald, hvorefter
Sommerferien tager sin Begyndelse.

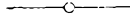
Mandag 19. August.

8. begynder det nye Skoleaar.

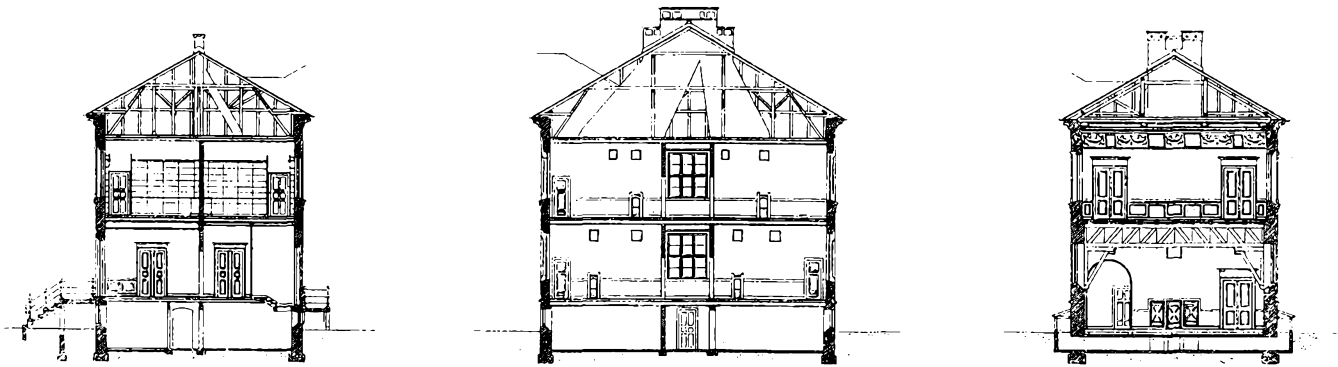
Disciplenes Forældre og Foresatte samt andre Skolens Velyndere indbydes til et bære dens Eksaminer og Slutningshøjtid med deres Nærværelse.

Odense Kathedralskole i Juli 1895.

P. Petersen.

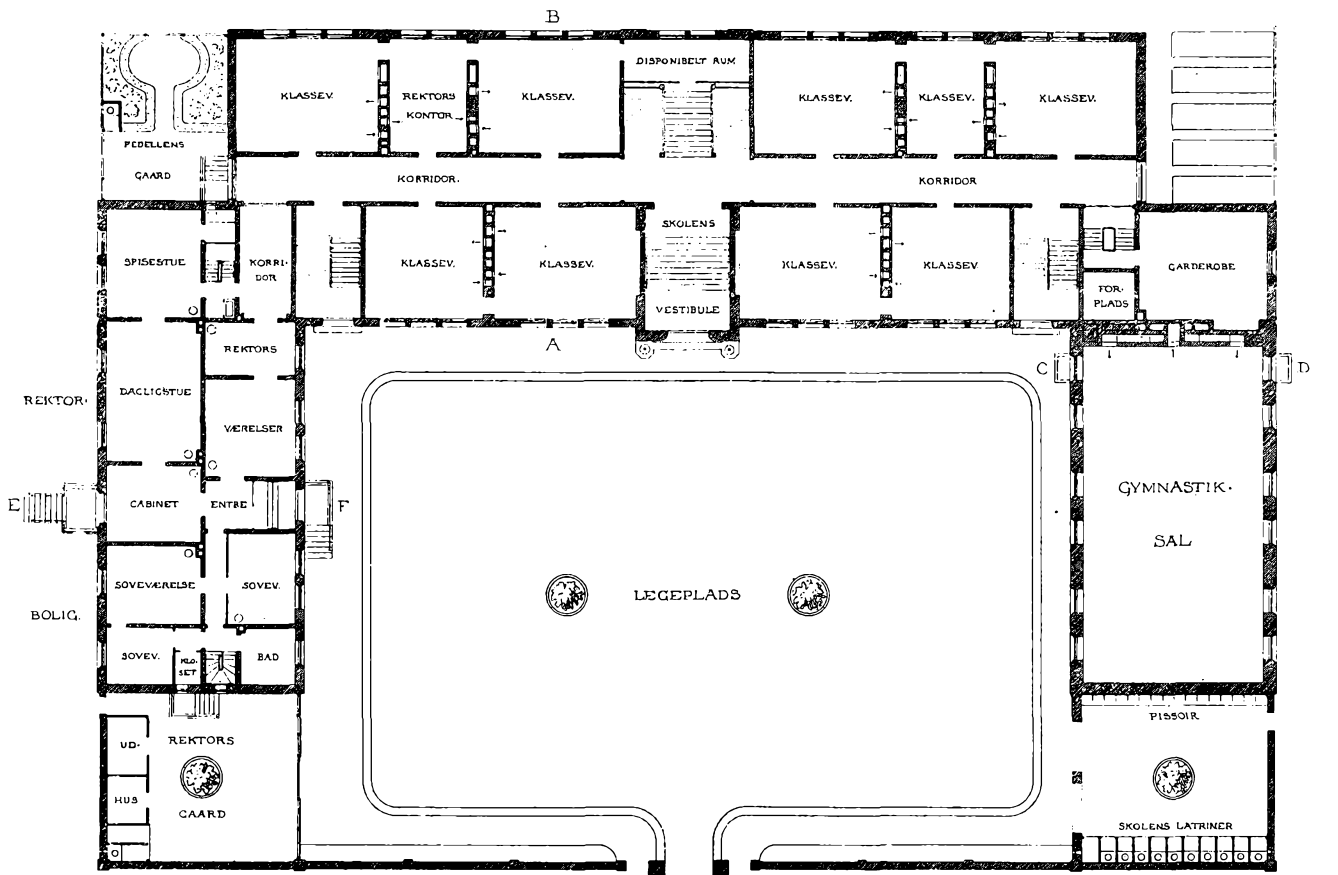
ODENSE KATHEDRALSKELE

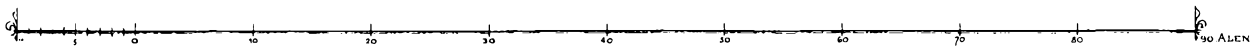
SNIT: E-F

SNIT: A-B

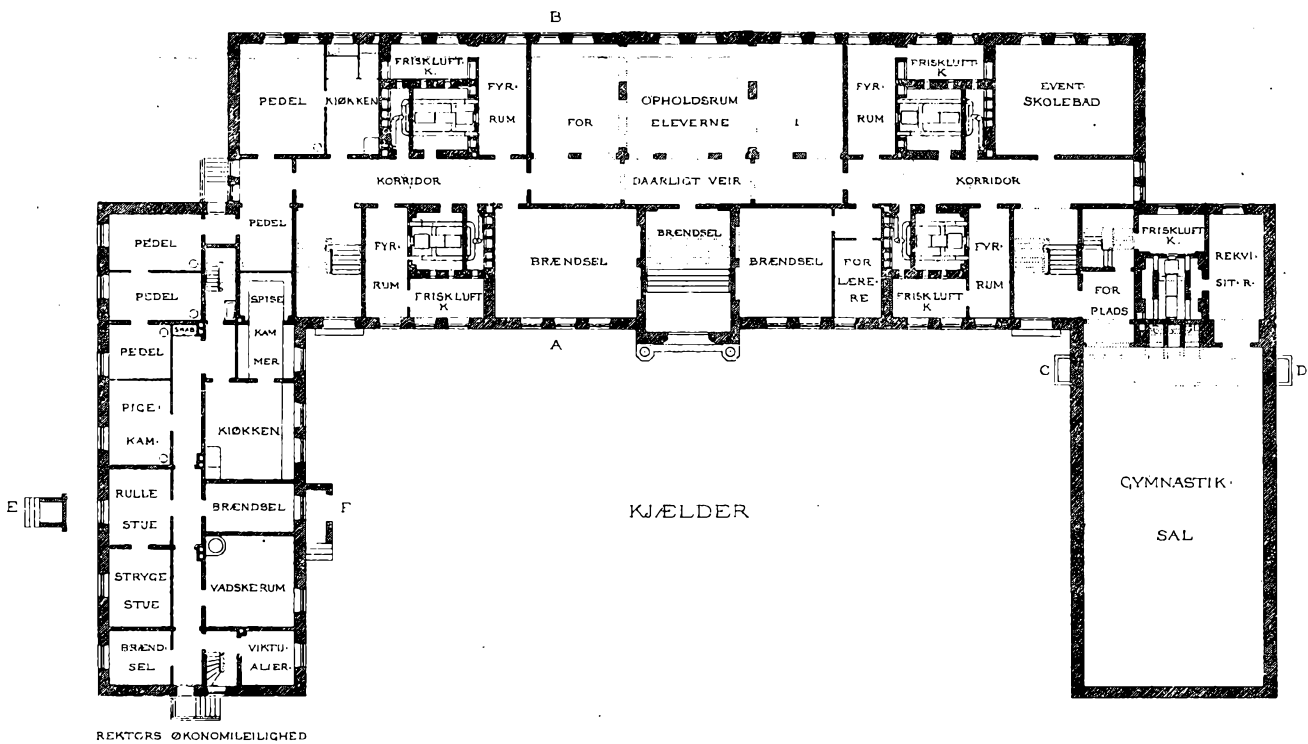
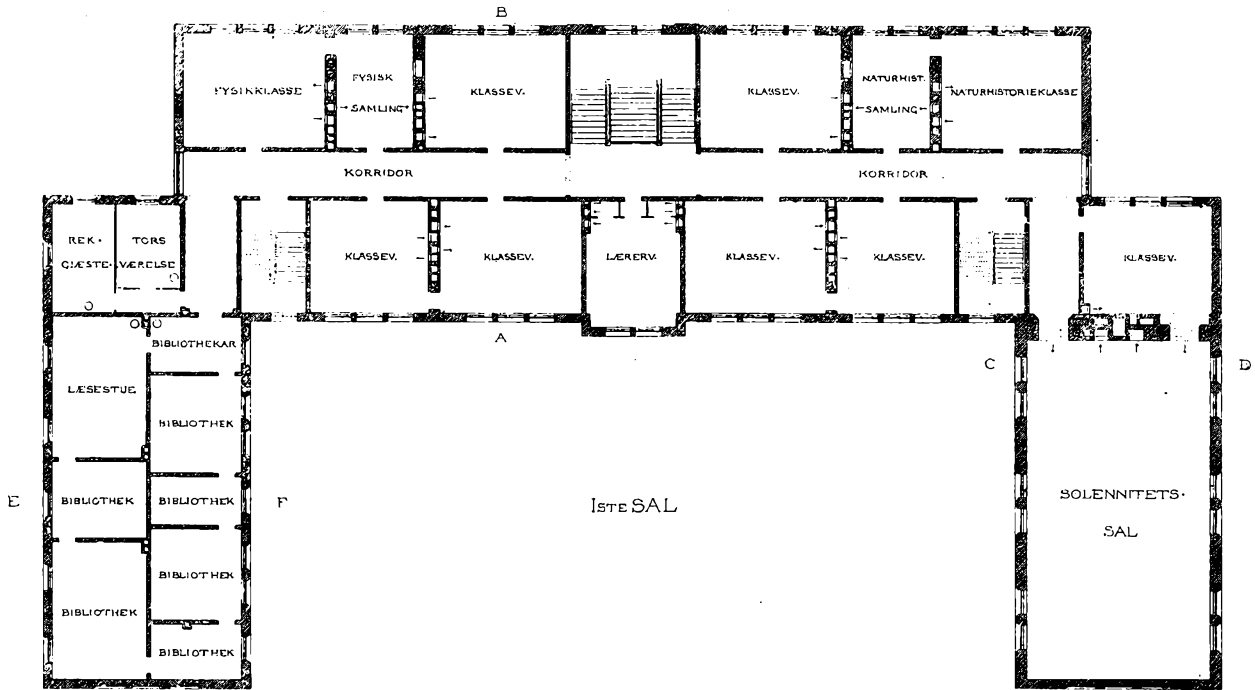
SNIT: C-D

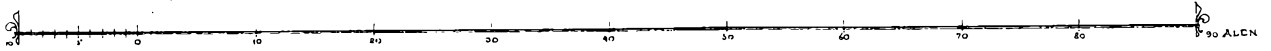
STUEETAGE.

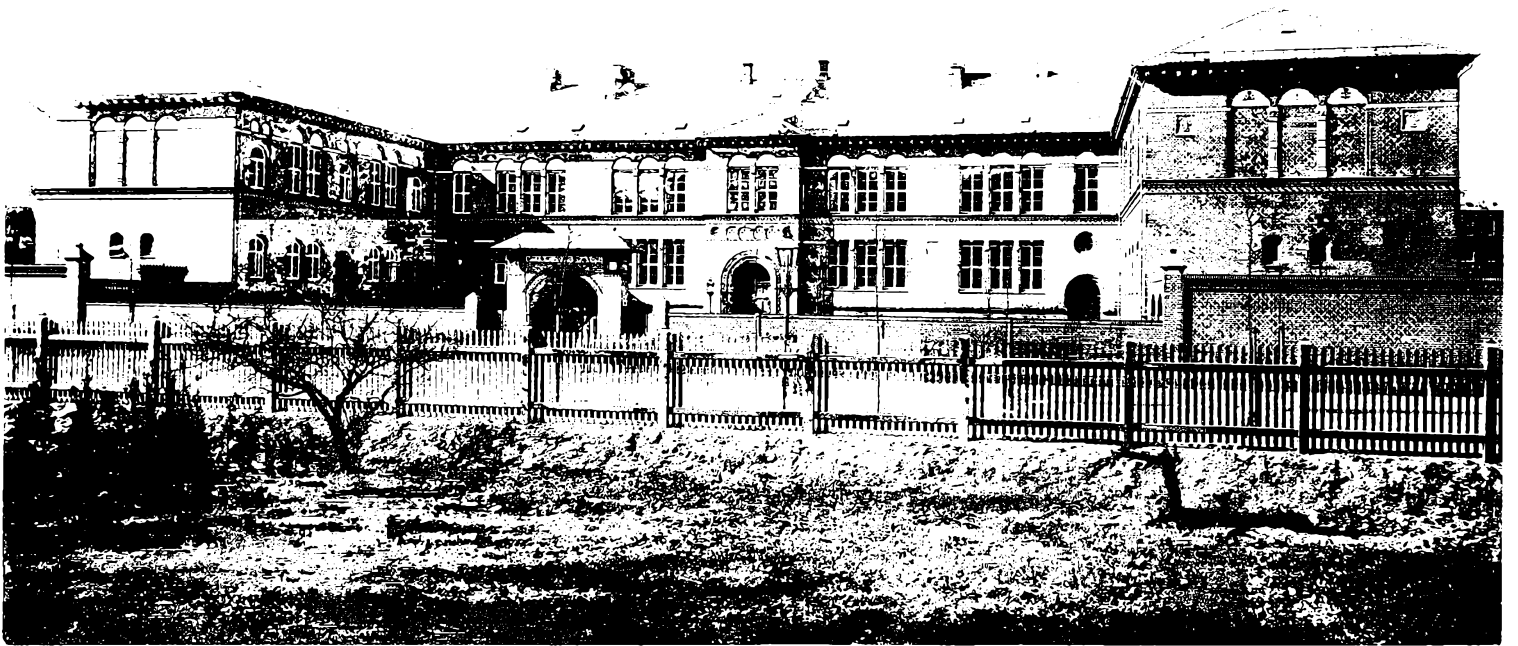
ODENSE KATHEDRALSKOLE.

REKTORS ØKONOMIENLICHED

ODENSE KATHEDRALSKOLE.

